

Kıbrıs'ta

Sosyalist GERÇEK

Aylık Siyasi Gazete
ŞUBAT- MART 2000, Yıl: 4, Sayı: 48- 49

Fiyatı: 200,000 TL (KDV dahil)
İngiltere: 1 stg.

Dayanışma Fiyatı:
1,000,000 TL

Bağımsız Arif Hoca TERCİHİMİZDİR

Kuzey'de hazırlığı sürmekte olan Cumhurbaşkanlığı seçimine katılacak devrimcinin birinci önermesi şu olmalıdır: "Ben tüm Kıbrıs halkının cumhurbaşkanlığına adayım. Bugün içinde bulunduğum şartlar tüm yurttaşlarımdan oylarını isteme imkanını bana vermemektedir. Seçimleri kazanırsam uğrunda mücadele edeceğim en birincil ve en önemli siyasi değişiklik kendimi tüm Kıbrıs yurttaşlarının oylamasına sunabilmenin şartlarını yaratmak olacaktır. Bu imkanı yaratacak ve derhal yeni bir cumhurbaşkanlığı seçimi düzenleyip halkın oylarına başvuracağım."

Cumhurbaşkanlığına aday olan devrimcinin ikinci önermesi şu olmalıdır: "Bugün bilgisayar çağında yaşıyoruz. Tüm yurttaşların her konuda fikir belirleme ve bunu her an yapabilme imkanı teknik olarak mevcuttur. Güney'deki Rum kerdeşlerimiz kendi tarihlerine bakarlarsa Atina'nın kölelik devrinde kölelerin elinde olmayan, ama tüm Atina yurttaşlarının elinde olan doğrudan demokrasinin, kölelerin olmadığı bugünkü dünyamızda ve internet üzerinden tüm yurttaşlara sunulması imkanı vardır. Ben seçilirim Kıbrıs'ın tüm yurttaşlarına ülkenin yönetimine doğrudan katılma imkanını hazırlamayı, onlara doğrudan demokrasiyi sunmayı üstleniyorum."

Cumhurbaşkanı adayı olan devrimcinin üçüncü önerisi şu

olmalıdır: "Ben seçilirim Kıbrıs'ta Sosyalist GERÇEK'in ortaya koyduğu BİRLEŞİK CEPHE HÜKÜMETİ PROGRAMI'nı hayata geçireceğim."

Bu Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde bu yapılmalıydı. Yapamadık, diğer yoldaşların da yapmaya niyetleri yoktur. Herhalde fazla solcu şeyler bunlar? Hiç mi hiç gerçekçi değil herhalde tüm bunlar... Tüm bunlar "birkaç delinin rüyası." İyi ama bu rüya gerçekleşmek zorunda ve gerçekleşecek. Bizim akıllı solcuların görüşmelere dayanan stratejileri ise bataklığa

giden bir rüyadır. Yoldaşlar bataklığa gidiyorlar. Yolları açık ola.

Biz seçimler öncesi tüm bu yoldaşlara bir tek ortak Cumhurbaşkanı adayı çıkarmalarını önerdik. Birleşmeyi, Birleşik bir Cephe kurmayı önerdik. Olmadı. Niye olmadı? Bu sıralarda daha iyi sırtıyor. CTP, DP ile hükümet ortağıydı, şimdilerde de onunla sıkı kur yapıyor. TKP, UBP ile hükümet ortağı. Bu partilerin güçlerini birleştirip bir tek adayla piyasaya çıkıp az biraz da olsa güçlü bir ihtimalle seçilebilir bir aday öne sürmeleri

(devamı 15. sayfada)

Güney'den misafirimiz var:

İŞÇİ DEMOKRASİSİ (ERGADİKİ DEMOKRATİYA) GAZETESİ SON GELİŞMELERİ
DEĞERLENDİRDİ:

Elen dilinden çeviren: Salih Askeroğlu

Kleridis-Denktaş görüşmeleri ve A.B.D-AB girişimleri
Sorunu yaratanların sorunu çözebileceklerine hiç bir güven yoktur

Barış için ümit: İşçi mücadeleleri, Enternasyonalizm

"Avrupa Birliği, Kıbrıs sorunu çözümüne yardımcı ola bilir. Çünkü zayıf halkların en hararetli destekleyicisidir. Ve bu hakların Kıbrıs'ta da yeniden hayata geçirilmesine yardımcı olacaktır."

Dışişleri bakanı Y.Kasulidis, yeni girişimlerin ve 30 Ocak tarihinden itibaren devam edecek olan Kleridis -Denktaş görüşmelerinden beklentilerimizin ne olması gerektiğini bu sözlerle betimliyordu. Kasulidis bu açıklamayı yaparken orada hazır bulunan Dışişleri bakanı Y. Papandreu da, günümüzün küreselleşme döneminde, yeni eğilimin, sorunların barışçıl yollardan görüşmelerle çözümlendiği görüşünü ileri sürerek Kasulidis'in bu açıklamasını güçlendirip destekledi.

Her ikisi de hiç utanmadan bizi işletiyorlar. Yugoslavya'nın A.B.D. ve A.B. bombardımanlarından yerle bir edilmesinden sadece birkaç ay geçmesine rağmen, birincisin; bu bölgede veya Irak'ta veya Somali'de veya daha bir dizi bölgede girişilen buna benzer "insancıl hareketlerin" kolayca unutulabileceğini sanmaktadırlar.

Amerikalıların ve Avrupalıların Kıbrıs sorununa ilgileri, ne insan haklarına olan ilgilerinden ne de demokratik duygularından ileri gelmektedir. Kıbrıs sorununa olan ilgilerinin nedeni emperyalist düzenlerini bölgede dayatma arzularındandır. Balkanlardaki savaş Amerikanın istediği gibi sonuçlanmadı. Kürenin her köşesinde, şartlarını zorla kabul ettirebilen, tartışılmaz bir hiper güç rolünü oynayan ezici bir zafer sağlayamadı. Böylece savaşın sonunda bölgeye sadece istikrar getirmemekle kalmamış, bunun tam tersine bölgeyi

istikrarsız hale getirmiştir.

Buna paralel olarak bölgede birçok odak noktası açıktır. Irak körfezi aralıksız süren Irak bombardımanları ile sıcak bir bölge olarak kalmaktadır. Ortadoğu birbirini izleyen barış planlarına rağmen hiç de istikrara kavuşmuş değildir. Çeçenistan alev alev yanarken Çin, gitgide artan iddia ile dünya siyaset sahnesinde ortaya çıkmaktadır.

Böylesi koşullar altında Amerikalı ve Avrupalı emperyalistler Elen-Türk anlaşmazlığına bir son vererek bölgedeki bu iki güçlü bağlaşıkları bölgede çıkarlarına hizmet edecek olan istikrarı sağlamak için kullanmak istemektedirler. Bugün baskılar bu yöne doğru yapılmaktadır. Kıbrıs sorununa olan ilgilerinin ve girişimlerinin çıkış noktası işte budur.

Hiç süpesiz Simidis ile Kleridis'i ve Ecevit'i Clinton'un ve A.B'nin emre amade kuları olarak değil, fakat birer küçük ortakları olarak, aynı emperyalist zincirin birer halkası olarak görmemiz gerekir. Yunanistan ve Türkiye'deki burjuva sınıflarının bölgede dayatılan emperyalist istikrardan kazanacakları çok şey vardır. Bunun en iyi kanıtı emperyalist müdahalelerin sonucu Balkanlarda elde ettikleri açılımlar ve kazançlardır. Selanik kenti Balkanların yeniden düzenlenme merkezi olarak saptanırken, çok kısa bir süre önce Kıbrıs Cumhuriyeti'nin 1999 yılı ikinci altı ayında Bulgaristan'daki yatırımlarda birinci ülke olduğu açıklandı.

Fakat Bunlara paralel olarak iki ülkenin burjuva sınıfları arasında oynayan çok şey vardır: Hazar petrolleri boru hattı,

(devamı 11. sayfada)

Başyazı

T.C.'NİN TERCİHİ VE HALKIN ÖNÜNDEKİ SEÇENEK

Kuzey Kıbrıs'ta ekonominin iflâs ettiği, bu sosyo-politik ve sosyo-ekonomik şartlarda etmek zorunda olduğu, rejimin yönetiminden, onların yağcılarının ve bir avuç savaş zengininden başka herkesin kabul ettiği ve bildiği bir gerçektir. Sömürge rejiminin yöneticileri, kendi yalanlarına inanmak için sözde "bankaların" açılışlarında fırsatı kaçırmayıp yalan yanlış nutuklarla toz pembe tablolar çizmişlerdi. Ancak tantanalarla açtıkları bu "bankalar" tepetaklak gidince takke düştü kel göründü, tüm gerçekler açığa çıktı.

Üretim olmadan ekonominin de olmayacağı bilimsel bir gerçektir. T.C. egemenlerinin yıllardır, üretimi öldürmek ve Kıbrıslı Türk halkı asalak bir topluluk derecesine indirmek politikaları meyvelerini vermiştir. Önce Kıbrıslı Türk halkı enflasyonist Türk Lirası'na mahkum ettiler. Kendi kontrolü altında olmayan, yüksek enflasyonlu bir para ile yatırım ve üretim yapmak olası değildir. Çalışan nüfusun büyük çoğunluğunu maaşa bağlayıp tamamen T.C.'ye avuç açar hale getirdiler. Elleriinde tuttukları ip gerildiği zaman, Ada'ya şu veya bu ad altında bir miktar para enjekte edip gerilimi gevşettiler. Enjekte edilen bu para enflasyonla tekrar geri alındığı yetmezmiş gibi, en az 30 tane de T.C. sermayeli banka açarak veya var olan yerel bankaları satın alarak bu parayı T.C.'ye hortulamaktadırlar. Böylece bir taraftan verilen, öte taraftan her türlü yol denenerek geri alınmaktadır. Tekstil,

(devamı 2. sayfada)

s'ta Sosyalist

“Kıbrıs Komplosu” Konferansı İlgi Gördü

Kadınların Barış İçin Sivil Girişimi'nin davetlisi olarak ülkemize gelen “Kıbrıs Komplosu” adlı kitabın yazarı Brenden O'Malley KTÖS lokalinde bir konferans verdi. Konferansa ilgi çok fazlaydı.

Kitabın yazarı girişiminin tamamen tesadüfi başladığını anlattı. 1974 yılında İngiliz Dışişleri Bakanı Callagan'ın bir milletvekiline “1974’de Türkiyeyle az kalsın savaşa giriyorduk” demesiyle olayla

ilgilenmeye başladığını belirtti.

Yazar konuşmasında özetle şu noktalara değindi. “Kıbrıs’a ABD’nin ilgisi her zaman oldu. Taksim Tezi ABD’nin tezidir. 1974’de Türkiye adaya ABD’nin bilgisi ve onayıyla çıktı. İngilizler bu harekati tasvip etmedi ve Türkiye’yi engellemek istedi. Fakat ABD’nin vetosuyla karşılaştılar. Dönemin ABD Dışişleri Bakanı Kissinger’in adanın bölünmesinde özel rol aldığı bilinmektedir.”

Yazar konuşmasının son bölümünde bugün için Emperyalizmin çıkarlarının Kıbrıs’ta bir çözüm konusunda çakıştığını ve bu nedenle çözümün mümkün olduğunu vurguladı.

Yıllardır emperyalizmin ada üzerindeki rolüne işaret eden kesimlere karşı kampanya yürüten işbirlikçi-taksimci kesimler belgelerle destekli bu ithamlar karşısında sus pus oturacaklar mı?

ABD BARIŞI, ABD TALANIDIR

ABD’nin dünya ölçeğinde yürüttüğü sömürü ve talan sürmektedir. “Tek kutuplu dünya” denen bugünün dünyası ABD’nin haydutluk yaptığı dünyadır. Bu baş haydut çıkarları gereği yerine göre “hakem” rolünde sahnededir. Balkanlar’da, Ortadoğu’da, Kıbrıs’ta bu rolü üstlenmiştir. Dünya jandarması ABD’nin Kıbrıs’ta üstlendiği görev ve beklentileri ciddi olarak ele alınmalıdır. ABD nasıl bir Kıbrıs istiyor? Bu amaçla neler öneriyor?

İşte “Barış Meleşimizin” Kısa Bir Suç Dosyasının Özeti

ABD’nin bugün üzerinde varolduğu toprakları zorla elde etmesinin ötesinde, bu toprakların dışına yönelik saldırıları bundan tam yüz yıl öncesinden başlar. 1898 yılında Meksika ve Küba’yı işgal etti. İlk saldırıdan bugüne yüz yıl geçti. Tam yüz yıldır ABD dünya halklarının kanını akıtıyor. O günden bugüne saldırılarının ardı arkası kesilmedi.

*1921’de Nikaragua’yı işgal etti. Anti-Emperyalist direnişin başını çeken Sandino ve üçyüz kişiyi katletti.

*1945’de Japonya’nın Hiroşima ve Nagazaki kentlerine atom bombası atarak bir anda 250 bin kişiyi vahşice öldürdü.

*1950-53 yılları arasında yüzbinlerce yurtsever Koreli’yi katletti.

*1954’de binlerce Guatemalalı’yı öldürdü.

*1958’de 14 bin deniz piyadesiyle müdahale ettiği Lübnan’da binlerce Lübnanlı yurtseveri katletmiştir.

*1956-59 yılları arasında Küba’da 60 bin kişi ABD’li danışmanların ve Batista’nın birlikte yürüttüğü operasyonlarda katledildi.

*1965’te Endonezya’da ABD desteğindeki cunta, bir milyon komünist ve ilerici Endonezyalı’yı katletti.

*Aynı yıl Dominik’te paraşütçülerini indirdi ve 10 bin Dominikli’yı katletti.

*1975’de Vietnam’dan kovulduğunda, arkasında milyonlarca ölü bıraktı. ABD’nin Vietnam’da halkın üzerine attığı 638 bin ton bomba, II. Dünya Savaşı sırasında Avrupa ve Afrika’ya atılan bombaların yarısıdır.

*1970-75 yılları arasında Kamboçya ve Laos’ta bir milyon insanı katletti.

*1973’te Şili’de CIA’in düzenlediği darbe ile 30 bin kişiyi katlettiler.

*Arjantin’de faşist generallerle yaptığı işbirliği sonucu 30 bin kişi kaybedildi.

*1983’te Lübnan’a müdahale etti. Deniz piyadeleriyle gerçekleştirilen operasyonlarda binlerce ilerici, yurtsever Lübnanlı katledildi.

*Yine aynı yıl Grenada’yı işgal etti, yüzlerce ilerici, yurtsever katledildi.

*1986’da Libya’yı bombaladı. Bine yakın sivili katletti.

*1989’da Panama’ya asker çıkardı. Ve beş bin Panamalı’yı katletti.

*1991’de Irak’ı haftalarca bombaladı. Yüz binin üzerinde Iraklı’yı katletti. ABD uçakları Irak halkının üzerine 12 bin sorti yaptılar.

Okuması bile ne kadar uzun. Ama Amerika yüzyıldır bunları yapmaktan bıkmadı.

Başyazı

(1. sayfadan)

alkollü, alkolsüz içki, tarımsal ve hayvansal ürünler v.s. gibi üretim ürünlerinin de Kuzey Kıbrıs’tan T.C.’ye ithalini yasaklayarak ayakta kalan üç beş cılız üretim sektörü de darmadağın edildi. Ulaşımında uyguladıkları ambargolar, yüksek fiyat ve kalitesiz servislerle de Ada’ya kitlesel turist akımının olması bir hayal olmuştur.

T.C. egemenlerinin Kıbrıslı Türk halkı üretimden koparıp, ekonomik olarak çökertmekteki amacı hiç şüphesiz istedikleri gibi yönetmek ve yönlendirmektir. Bugüne kadar da başarılı olmuşlardır. Bugünlerde yaşanan bankalar krizi de, yönetimin memurlara önerdiği enflasyon altı maaş artışı da tesadüf değildir. Sömürge rejiminin iki kanadı arasında, yani Denktaş-Eroğlu kanatları arasında tercihlerini ortaya koymaktadırlar. Görünüşte, kriz Eroğlu kanadının üzerine yıkılmaktadır. Böylece T.C. egemenleri, Nisan ayında yapılacak olan sözde seçimlerde tercihlerini Denktaş’tan yana koyduklarını göstermişlerdir. Ve sanki, Kuzey Kıbrıs’ta başka alternatif yokmuş gibi, Kıbrıslı Türk halkın önüne Denktaş-Eroğlu seçeneğini sunmak için de medya dahil tüm olanaklarını seferber etmişlerdir. ‘Sol’ adına ortalarda cart curt ettikten sonra Denktaş’ın dümen suyuna giren Talat ve Akıncı T.C. egemenlerinin oyununa katılarak, meydanı böylece Denktaş ve Eroğlu’na terketmiş oldular ve dolayısıyla de halk bu seçim tiyatrosunda iki kötünün iyisini seçmekle karşı karşıya bırakılmış oldu!!! Oysa halkın başka seçenekleri vardır.

Bu seçimlerde ana konu Kıbrıs sorunu olacaktır. Denktaş şimdiden “KKTC Cumhurbaşkanı” olarak 3. tur dolaylı görüşmelere katılmanın hesaplarını yapıyor. Belli ki, olası bir anlaşmada var olan statükonun pek değişeceği yok. Sınırlar kalacak, askerler ve üsler -büyük olasılıkla ABD’nin de katılımı ile- varlığını koruyacak, kuzeyde T.C.’nin etkinliği tescil edilecek.

Tüm bu ekonomik ve siyasi krizlerin nedeni, içinde yaşadığımız kapitalist-emperyalist sistemdir. Önümüzdeki tek doğru seçenek bu sistemden kurtulmaktır. T.C.’nin sömürgesi olmaktan kurtulmaktır, AB’nin sömürgesi olmaktan kurtulmaktır, ABD’nin, İngiliz’in sömürgesi olmaktan kurtulmaktır. Bağımsız ve özgür, Kıbrıs halkı olarak kendi kaderimizi belirlediğimiz anti-emperyalist, demokratik sistemi kurmak tek doğru

Ayın İncileri

★Cenewrede görüşmeler sürerken Klerides’se kızan Denktaş “Beni masadan kaçıramazlar” dedi

Herkesin hafızasında yıllardır yer eden Denktaş’ın “Ortaköy’e bile gitmem” sözleri yerine bugün beni kaçıramazlar demesi hayra alamet mi? Denktaş a ne oldu?

★Basında kaçamak bir haber “6. Filo Larnakada”

Hey gidi günler hey. Ortadoğuya kan kusturan ABD Emperyalistlerinin silahlı gücü Kıbrıs’a geliyor ve kimsede “çıt” yok. Niye olsun ki! Belki de “barış” bu filodaki bir gemidedir.

★“TC Devleti Hizbullahın cinayetlerini ortaya çıkarıyor.”

Ne güzel on yıllardır devletin üzerinde utanç kamburu olan “faili meçhullerin” suçlusu bulundu. Devlet de kendini Dünya ve Türkiye Kamuoyunda akladı!

Banka Krizi Ülkeyi Sarstı

Kuzey Kıbrıs'ta faaliyet gösteren Yurtbank, Everestbank, Fiansbank ve Hürbank arka arkaya iflas etti.

Yaklaşık 30 bin mudi ve buna bağlı olarak 90-100 bin kişinin direkt etkilendiği bu çöküş soygunun ta kendisidir. Sözde devlet güvencesinde olan ve denetlenen bankalar bir bir batarken devlet kılını kıbırdatmadı.

"Hayatımın en mutlu günlerinden birisi" diyerek Denktaş'ın daha 6 ay önce açtığı Ali Balkaner'in bankası Yurtbank paraları yurt dışına kaçırarak ortadan kayboldu. Denktaş ise Eroğlu'nu

suçlayarak kendini "sütten çıkmış ak kaşık" gibi gösteriyor.

Devlet son bir gayretle bu dört bankaya kayyum atadı. Kısa vadede mudilerin parasının geri gelemeyeceğini, uzun vadede de paranın belki anaparası geri gelebileceğini söylemekten korkan hükümet tam bir acz içinde. Halksa çaresiz oturup soyguncuların marifetlerini tartışıyor.

Kıbrıs'tan Kısa...Kısa...

Kamu Sendikaları Yine İşlevsiz

2000 yılı Kamu Çalışanlarının maaş artışlarını düzenleyen Hükümet-Sendikalar arası görüşmeler bildik bir noktada sonuçlandı. Hükümet'in bölücü tutumu ve Kamu-Sen ve KTAMS'ın işbirlikçi tavırları yine yaşandı. Geçen yıl %42 artış, bu yıl %27 artış.

Tabii ki bunlar yaşanırken halkın ve çalışanların işbirlikçi sendika yönetimlerine karşı hiç bir tepki koymamaları da dikkate değerdir. İki öğretmen sendikasının retçi tavrı ise eyleme dönüşmeden sonlandı.

Türkiye Hükümeti ve Şükrü Gürel'in özel gayretiyle çalışanlara bu denli düşük artışlara "evet" diyen Eroğlu'nun Başkanlık seçimlerinde işi hayli zora girdi. Türkiye'nin de istediği buydu. Denktaş'ın önünü açmak.

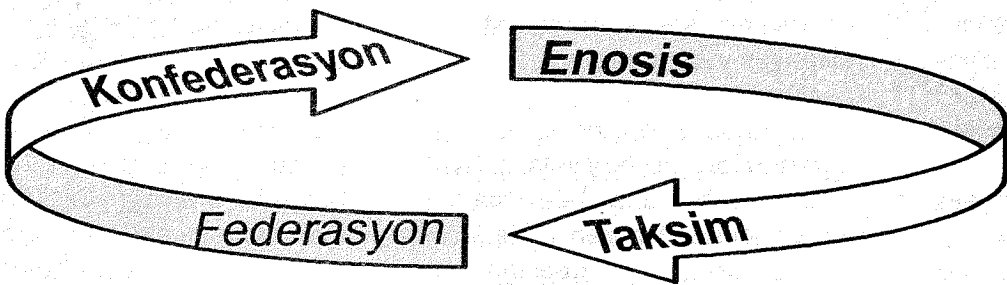
Türkiye'nin 2000 yılı için öngördüğü enflasyonun hayal olduğu Ocak ayı enflasyonundan belli oldu. Kuzey Kıbrıs'ta katmerlenen enflasyonun götürdüklerini bu artışlar nasıl telafi edecek?

Başkanlık Seçimlerinde Görünüm

Ölüm pahasına aday olacağını açıklayan Eroğlu'nun TC ayaklarını yerden kesti. Banka krizi, memur maaş artışları komedisi Eroğlu'nu hurpaladı. Denktaş ise atakta. Barış havarisi kesilen Denktaş demokrat yığınlara seslenerek "barışı ben sağlarım" mesajını vermektedir. M. Ali Talat ve Mustafa Akıncı da adaylıklarını açıklayarak partilerinin namusunu kurtarmaya çalışacaklar. YBH ise Arif H. Tahsin'i aday göstererek yığınlara seçenek sunmaya çalışıyor.

Bu seçimlerde diğer seçimlerden farklı olarak hemen hemen tüm adayların "barış" temasını işleme çabasında olacakları gerçektir. Kimisi "anavatanlı" barış. Kimisi AB'li ve ABD'li barış. Kimisi de Kıbrıs halkının barışı diyebilecek mi? Bekleyip göreceğiz.

İŞTE ONLARIN ÇÖZÜM MODELİ

ÇÖZÜM:

**ANTI-EMPERYALİST, BAĞIMSIZ,
BİRLEŞİK KIBRIS'TADIR...**

Bolşevik işçi

V. İ. Lenin

Aşağıda anlatacağımıza benzer şeylerin olabildiği lanetli koşullarda yaşıyoruz. Partinin övücü olan önde gelen bir parti işçisi, hayatını bencillikten uzak biçimde, işçi sınıfı davasına adanmış bir yoldaş, bir iz bırakmadan kayboluyor. Karısı ya da anası gibi en yakınları, en candan yoldaşları bile yıllar yılı başına ne geldiğini bilmiyorlar. Bir yerde mahkûm mu, bir hapisanede mi yok oldu, yoksa düşmanla savaşırken kahramanca öldü mü? Rennenkampf tarafından kurşuna dizilen İvan Vasilyeviç Babuşkin olayı da böyleydi. Ölümü üzerine ancak geçenlerde bilgi edindik.

İvan Vasilyeviç Babuşkin'in adı, yalnız sosyal demokratlara yakın ve saygın gelen bir ad değildir. Onu bilenlerin hepsi çalışkanlığı, gevezelikten kaçınışı, derin ve güçlü devrimci ruhu ve davaya ateşli bağlılığı için onu sever sayardı. Bir St. Petersburg işçisi olarak, 1895'te sınıf bilincine sahip diğer işçilerin bir kümesiyle birlikte, Nevskaya Zastava'nın işçileri arasında çevreler kurarak, kitaplıklar örgütleyerek ve her zaman çok sıkı biçimde okuyarak çok etkindi.

Tüm düşünceleri bir şeye toplanmıştı, çalışma alanını nasıl genişletmeli? 1894 sonbaharında St. Petersburg'daki ilk ajitasyon bildirisini, Semyannikov işçilerine seslenen bir bildiriye hazırlamakta etkin görev aldı ve bildiriye kendisi dağıttı. İşçi Sınıfının Kurtuluşu İçin Mücadele Birliği (79) St. Petersburg kurulduğunda İvan Vasilyeviç, onun en etkin üyelerinden biri oldu ve tutuklanana kadar onun içinde çalıştı. Sosyal Demokrat Parti'nin birleştirilmesini ve sağlamlaştırılmasını sağlamak için yurt dışında bir siyasal gazete çıkarmak düşüncesini, St. Petersburg'ta onunla birlikte çalışmış olan eski yoldaşları, Iskra'nın kurucuları, onunla tartıştılar ve bu düşünce onun en hararetli desteğini aldı. İvan Vasilyeviç Babuşkin özgürken, Iskra hiçbir zaman gerçek işçi yazışmalarından yoksun kalmadı. Iskra'nın ilk yirmi sayısını gözden geçirin. Şuya, İvanovo-Voznesensk, Orehovo-Zuyevo ve Orta Rusya'nın diğer yerlerden gelen tüm mektupların hemen hemen hepsi, Iskra ile işçiler

arasında en yakın bağı kurmak için her çabayı gösteren İvan Vasilyeviç Babuşkin'in elinden gelmiştir. İvan Vasilyeviç, Iskra'nın en çalışkan muhabiri ve ateşli destekçisiydi. İvan Vasilyeviç Babuşkin merkez bölgeden, güneye geçti, Katerinoslov'da tutuklandı ve Aleksandrovsk'ta hapsedildi. Hücresinin pencere demirlerini keserek diğer bir yoldaşla birlikte Aleksandrovsk'tan kaçtı. Bir tek yabancı dil bilmediği halde o sıralarda Iskra yazievinin bulunduğu Londra'ya kadar geldi. Orada birçok şey konuşuldu, onunla birçok sorun tartışıldı. Ama İvan Vasilyeviç, ikinci Parti Kurultayı'na katılma fırsatını bulamadı... Hapislik ve sürgün, onu uzun bir zaman boyunca etkin hizmetten ayırdı. Yükselen devrimci dalga öne yeni görevliler, yeni parti önderleri çıkardı. Bu sırada Babuşkin, Uzak Kuzey'de, Verhoyansk'ta, parti hayatından kopuk yaşıyordu. Ama zamanını boşu geçirmede. İnceledi, kendini mücadele için donattı, sınıf bilincine sahip sosyal demokratlar ve ve

bolşevikler yapmaya çalıştığı sürgündeki yoldaşları işçiler arasında etkindi. 1905'te af geldi ve Babuşkin Rusya'ya doğru yola çıktı. Ama Sibirya'da mücadele kaynıyordu ve Babuşkin gibi adamlara ihtiyaç vardı. Irkutsk kuruluna katıldı ve boylu boyunca çalışmanın için daldı. Toplantılarda konuşması, sosyal-demokrat ajitasyon yürütmesi ve bir ayaklanma örgütlemesi gerekiyordu. Babuşkin ve adlarını öğrenemediğimiz beş yoldaş, ayrı bir demiryolu arabasında, Çita'dan aldıkları büyük bir silah yükünü götürürken Rennenkampf'in cezalandırma seferlerinden biri trenin yolunu kesti. Ve altısı da, en küçük bir yargılama görünümü yapılmadan, oracıkta aceleyle kazılan ortak bir mezarın kenarına dizildiler ve vuruldular. Onlar kahraman gibi öldüler. Ölümünün hikayesi, olayı gören askerler tarafından ve aynı trendeki demiryolcular tarafından anlatıldı. Babuşkin, çarçı uşağın hayvanca vahşiliğine kurban düştü. Ama o, ölürken hayatını adadığı davanın

ölmeyeceğini, bu davanın onlarca, yüzbinlerce, milyonlarca kişi tarafından sürdürüleceğini, işçi sınıfından gelmiş başka yoldaşlarının aynı dava için öceklerini, onların muzaffer olana dek savaşacaklarını... biliyordu.

Bazı kişiler, Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin bir "aydınlar" partisi olduğu, işçilerin ondan yalıtılmış olduğu, Rusya'daki işçilerin bir Sosyal Demokrat partisiz Sosyal Demokratlar olduğu, özellikle devrimden önceki ve dikkate değer bir ölçüde devrim sırasındaki durumun bu olduğu yolunda bir peri masalı çıkarmışlar ve bunu yayıyorlar. Liberaller bu yalanı, Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin (RSDİP) 1905'te önderlik ettiği, devrimci kitle mücadelesine duydukları kin yüzünden yayıyorlar. Ve bazı sosyalistler, bu yalancı kuramı, ya cahillikten ya sorumsuzluktan tekrarlıyorlar. İvan Vasilyeviç Babuşkin'in hayat hikayesi, bu Iskra'cı işçinin on yıllık faaliyeti, bu liberal yalanın çarpıcı

İvan Vasilyeviç Babuşkin... 31 Ocak 1906'da Çarlık polisleri tarafından kurşuna dizilen bir işçi önderi... Binlerce yıllık insanlık tarihi, 20. yüzyılın ilk yarısında büyük bir eyleme tanık oldu. Geçmiş yüzyıllardan aldığı mirası özenle ve inatla yoğuran Rus halkının bu büyük eylemi, elbetteki yeni dünyanın penceresini aralamıştı. Onlarca yıl Sibirya'nın bozkırlarından Kafkasya'nın yeşillerine kadar bitmez tükenmez bir emekle örülen Ekim Devrimi, tarihin en devrimci sınıfının kollarında yeşeriyordu. Dönemin Ağır'larının Çatlı'larının, Çarlığın müreffeh geleceği için estirdiği terörde birçok işçi önderi, komünist hayatını yitirdi. Ancak bunlar öldükleriyle(!) değil, yaşadıkları ve yaptıklarıyla kaldılar, halkların hafızasında. Ekim Devrimi'nin büyük provasını 1905 Devrimi'nin usta örgütleyicisi, Çarlığın korkusu olan, hedefi olan İvan Vasilyeviç Babuşkin'in hayatı gibi... Sadece Sosyalist Sovyetler Birliği'nin kurucusu değil, yarınların, özgür geleceğin kurucusu ve önderi V. İ. Lenin'in kaleminden anlatılan işçi Babuşkin'in hayatı, bugün binlerce sınıf bilinçli işçinin ve devrimci komünistin yaşamına ışık tutuyor.

Babuşkin'in anısına

bir çürütülmesidir. İvan Vasiyeviç Babuşkin, devrimden on yıl önce İşçilerin Sosyal Demokrat Partisi'ni yaratmaya başlayan işçi sınıfının savaşçılarından biridir. Böylesi savaşçıların proleter kitleleri arasındaki yorulmaz kahramanca, sebatlı çalışması olmasaydı, RSDİP bırakın on yılı, on ay yaşayamazdı. Yalnızca böylesi savaşçıların faaliyetleri sayesinde, yalnızca onların desteği sayesinde RSDİP 1905'te, büyük Ekim ve Aralık günlerinde, proletarya ile ayrılmaz biçimde kaynaşmış bir parti haline, bu bağ, yalnız İkinci Duma'da değil üçüncü Kara-Yüz Duması'nda bile işçi temsilcilerinin kişiliğinde sürdürülen bir parti haline gelirdi.

Liberaller (Kadetler) Birinci Duma'nın Başkanı olan merhum S.A. Muromtsev'i bir ulusal kahraman yapmak istiyorlar. Biz sosyal demokratlar, Muromstev gibi ılımlı ve zararsız memurlara bile eziyet yapan çarçı hükümete duyduğumuz nefret ve kinimizi ifade etme fırsatını kaçırmamalıyız. Muromtsev yalnızca bir liberal memurdu. Bir demokrat bile değildi. O kitlelerin devrimci mücadelesinden korkuyordu. O Rusya'nın kurtuluşunun, bu mücadeleden değil çarçı istibdatın iyi niyetinden, Rus halkının bu kötü ve amansız düşmanıya bir anlaşmadan gelmesini bekliyordu. Böylesi kişileri Rus devriminin ulusal kahramanları saymak saçmadır.

Ama böylesi ulusal kahramanlar vardır. Bunlar Babuşkin gibi kişilerdir. Bunlar bir ya da iki yıl değil, devrimden önce tam on yıl boyunca kendilerini işçi sınıfının kurtuluşu için mücadeleye tam yürekten adayan kişilerdir. Bunlar enerjilerini, bireylerin boş terörcü eylemlerinde israf etmeyen, proleter kitleleri arasında onların bilincini, onların örgütlenmesini ve onların girişkenliğini geliştirmeye yardım ederek ve şaşmadan çalışan kişilerdir. Bunlar, bunalım başladığında, devrim patladığında ve milyonlar harekete geçtiğinde çarçı istibdata karşı kitle mücadelesinin başında bulunan kişilerdir. Çarçı istibdattan kazanılan her şey, yalnızca Babuşkin gibi kişilerin önderlik ettiği kitlelerin mücadelesi ile kazanılmıştır.

Böylesi adamlar olmadan, Rus halkı ebediyen köleler ve yarı köleler halkı olarak kalır. Böylesi

adamlarla Rus halkı her türlü sömürüden tam kurtuluşunu kazanacaktır.

1905'in Aralık ayaklanmasının beşinci yıldönümü şimdiden geçti. Bu yıldönümünü düşmana karşı savaşta ölen savaşçı işçileri hatırlayarak kutlayalım. Biz işçi yoldaşlarımızdan, o dönemin mücadelesinin anılarını ve Babuşkin ve 1905 Ayaklanması'nda ölen diğer sosyal demokrat işçiler üzerine ek bilgi toplamalarını ve göndermelerini istiyoruz. Böylesi işçilerin hayatı üzerine bir kitap yayınlama istiyoruz. Böylesi bir kitap Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin şüphelilerine ve küçük düşürücülerine en iyi yapıt olacaktır. Böylesi bir kitap, bu kitaptan her sınıf bilinçli işçinin nasıl yaşaması ve hareket etmesi gerektiğini öğrenecek genç işçiler için mükemmel bir okuma malzemesi olacaktır.

Bu yazı,
yeni EVRENSEL
gazetesinin
31 Ocak 2000 tarihli
DOSYA
sayfasında yayınlanmıştır.

Kıvılcım Yayınları

No: 1
Kıbrıs Sorunu

No: 2
İnternetin Ağında

No: 3
Bir Öncelliğin Ne Önemi
Var Ki?

No:4
Kıbrıs Sorunu
(Geliştirilmiş 2. baskı)

No: 5
Kıbrıs Türk Kültürü
Üzerine Yazılar

**Tüm
Kitapçılarda**

TÜRKİYE'DE HIZBULKONTRA VAHŞETİ

17 Ocak tarihinde İstanbul'da Beykoz semtinde polisin bir evde Hizbullah hücrelerini basıp örgüt liderini öldürmesinin ardından ortaya, bilinen fakat T.C. devleti yetkilileri tarafından son zamanlara kadar reddedilen bir gerçek ve bu gerçekle birlikte T.C. devletini sarsan yeni bir skandal çıktı.

Yıllardır Güney Doğu Anadolu'da PKK üyeleri ve sempatizanları ve Kürt devrimci ve demokratlara karşı yürütülmekte olan katliamlarda, devlet güçleri, JITEM'i, MİT'i ile Hizbullah katillerini beslemişler ve kullanmışlardır. Binlerce kişi faili meçhul cinayetlere kurban gitmiş veya ortadan kaybedilmiştir.

Yakalanan Hizbullah katillerinin İstanbul, Ankara, Konya, Diyarbakır, Adana gibi kentlerde gösterdikleri evlerde yapılan kazılar sonucunda altmışın üzerinde ceset çıkarılmıştır. Ülke çapında yürütülen operasyonlar sonucunda da binin üzerinde kişi gözaltına alındı. Cesetleri bulunanların çoğunun dinci kesimlerden oluşması, bu tür cinayet ve gömme işlemlerinin örgüt içi çatışma ve çekişmelerin sonucu olduğunu göstermektedir. Esas önemli olan sokak

ortalarında, güpe gündüz öldürülenlerin faillerinin tesbitidir.

T.C. egemenleri, belli ki AB'ye girme aşamasında, PKK'nın defterinin dürlüğünü öngörerek, Hizbullah'a artık ihtiyaçlarının kalmadığı saptamasını yapmışlardır. Hizbullahı deşifre etmekle bir taraftan, başlarını çok ağrıtan kayıplar ve faili meçhul olayların sorumluluğunu Hizbullah'a yıkarak

bu sorunun üstünü kapatmanın, öte taraftan da kökten dinci akımların ve terörün kökünü kuruttukları mesajını vermenin hesaplarını yapmaktadırlar. Geçtiğimiz günlerde, Batman Valisinin silâh ithal ettiği ve bu silâhların kayıp olduğu ortaya çıktı. Bu silâhlar büyük olasılıkla Hizbullah ve Susurluk katilleri tarafından ve bunlar gibi katillerin yürüttüğü kontra eylemlerinde kullanılmışlardır. Bu olay da T.C. devletinin nasıl bir cinayet şebekesi haline geldiğini ve bundan kurtulmak için çırpındıkça ne denli çirkefe gömülmekte olduğunu göstermektedir.

AB FAŞİST KOALİSYONA ALIŞTI!

Geçtiğimiz ay Avusturya'da, tutucu Halk Partisi ile faşist Özgürlük Partisi (FPÖ) koalisyon hükümeti kurularak göreve başladı. Ekim 1999 seçimlerinde FPÖ %26, Halk Partisi de %27 oy aldılar. Böylece, 30 yıldır iktidarda bulunan sosyal-demokrat Sosyalist Parti'in iktidarına son verdiler.

Halk Partisi ile FPÖ'nün koalisyon kurma girişimleri başladığından beri, bu girişim Avusturya'nın da üyesi olduğu AB, ABD ve İsrail'den büyük tepkilerle karşılaştı. AB üye ülkeleri FPÖ'nün iktidara gelmesi halinde Avusturya'ya siyasi ve ekonomik yaptırımların uygulanması, üyeliğinin dondurulması tehditlerini yaptılar. İsrail elçisini geri çekeceğini duyurdu. ABD de Avusturya ile siyasi ve diplomatik ilişkilerini donduracağını duyurdu. Avusturya halkı da günlerce sokak protestoları gerçekleştirdi.

Ancak, koalisyon hükümeti kuruldu ve göreve başladı. İsrail elçisini geri çekti. AB'nin yaptığı ilk iş ise faşist Sosyal Güvenlik Bakanı Elisabeth Sickl'ı Lizbon'da toplanan bakanlar konseyi toplantısına davet etmek oldu. Belçika'nın öncülüğündeki bazı AB ülkeleri, Sickl'ın toplantıya davet edilmemesi yoluyla Viyana'ya tepki konmasını istiyorlardı. Dönem Başkanlığını elinde tutan Portekiz ise, bu toplantının AB mekanizmasının yürümesi açısından önemli olduğu gerekçesiyle yeni Avusturya'lı bakanın davet edildiğini açıkladı. Bu

da, AB'nin faşizme karşı çıkışının sadece lafta kaldığını ve Avusturya'ya yaptığı tehditlerin blöften ileri gitmediğini gösterdi.

Avusturya hükümetine ülke dışında protestolar sürerken, yurt içinde de başta sanatçıların olmak üzere, tepkiler artarak sürmektedir. Dünyaca ünlü Salzburg Festivali'nin Belçikalı sanat direktörü Gerard Mortier protesto amacıyla görevinden

istifa etti; Viyana Filarmoni Orkestrası yönetmeni, ünlü Hintli yönetmen Zubin Mehta ırkçı bir hareket gördüğü anda ülkeyi terk edeceğini açıkladı; Avusturyalı oyun yazarı Elfriede Jelinek piyeslerinin ülkede sahnelenmesini yasakladı; Avusturyalı ünlü yazar Ingeborg Bachmann'ın mirasçısı yazarın adını taşıyan ve ülkenin en önemli edebiyat ödülü olan Bachmann Ödülü'nün FPÖ lideri Jörg Haider tarafından verilmesini yasakladı. Yabancı birçok sanat gurubu Avusturya'daki etkinliklerini iptal ettiler.

Geçmişten Günümüze TÜRKİYE'NİN KIBRIS SORUNU

Ahmet AN
(Araştırmacı-yazar)

Sunus: Takdir edilecektir ki, 50 yılı yakın bir süredir Türk dış politikasının ana konularından biri olan Kıbrıs sorununun bir dergi makalesi içerisinde özetlemek, konunun çok yönlü ve karmaşık olması nedeniyle pek de kolay değildir. Biz, olaya daha çok Türkiye'nin soruna dahil edilmesinden başlayarak, Kıbrıs Türk liderliğinin ayrılıkçı politikası açısından yaklaşmak istiyoruz. Başından beri, Kıbrıs Cumhuriyeti devletindeki Türk haklarına sahip çıkmak yerine, devlet mekanizmasını Kıbrıs Rum liderliğine terk ederek, gün gele taksim edilecek Kıbrıs'ta ayrı bir devlet kurma politikasını savunan Kıbrıs Türk liderliği, 1963 ve 1974 olaylarından sonra Kıbrıslı Türkleri - askeri ve ekonomik yönden Türkiye'ye daha da bağımlı bir duruma sokmuştur. Bu durum, Türkiye'deki resmi görüş dışındaki liberal çevrelerde de zaman zaman tartışılmakta ve eleştirilmektedir. Aşağıdaki yazı, bu eleştirilere bir katkı amacıyla tasınılmaktadır. (TUSİAD'ın yayın organı olan GÖRÜŞ dergisi için hazırlanmış olan bu çalışma, ne yazık ki 6 aylık bir gecikmeden sonra TUSİAD Yayın Kurulu tarafından Kıbrıs sorununun içinde bulunduğu kritik aşama nedeniyle yayımlanmaya uygun bulunmamış ve yazara iade edilmiştir.)

SORUNUN GEÇMİŞİ

Emekli Korgeneral Faruk Güventürk, 31 Ekim 1969 tarihli Cumhuriyet gazetesinde çıkan "Kıbrıs Meselesinde Yunan Politikası" başlıklı makalesinde, şöyle demektedir:

"Biz işin başından itibaren, yani 1878'de geçici kaydıyla İngiltere'ye verdiğimiz Kıbrıs'ın kaderi ile 5 Kasım 1914'de İngilizler adayı tek taraflı olarak ilhak ettikleri günden bu yana hiç meşgul olmamışız. İngilizler adadaki Türkleri tedricen yok etmek için her çareye başvurmuşlar ve Elalemeyin muharebesinde Kıbrıslı gençleri en ileri hatlarda kullanmaktan çekinmemişlerdir. Yunanlılar ise Kıbrıs'ın İngiltere'ye terk edildiğinden beri Kıbrıs'ı almak için akla hayale gelebilen her çeşit faaliyette bulunmuş ve Yunan zenginleri bu konuda hiç bir fedakarlıktan çekinmemişler. Londra'daki bir Yunan zengininin yalnız Kıbrıs broşürünü bastırmak için 30.000 sterlin verdiğini kaydetmekle yetineceğiz. Buna mukabil Türk hariciyesi maalesef daima atıl durmuş, hatta 1954'te Prof. Fuat Köprülü "Türkiye'nin bir Kıbrıs davası yoktur" diye bir beyanat vermek gaffetine düşmüş, senelerce Hariciye Vekilliği yapmış Selim Sarper de Kıbrıs için yapılan bir açık oturumda "Türkiye'nin 1947'ye kadar bir Kıbrıs meselesi yoktu" diyebilmiştir."

Şevket Süreyya Aydemir ise, aynı gazetede şöyle yazmaktaydı:

"Kıbrıs işinin bizde, kamu efkarını işgal eden bir mesele haline gelişi, Selanik'te Atatürk'ün doğduğu evin bahçesinde bir bombanın patlayışı vesile edilerek, 6/7 Eylül 1955'te İstanbul, İzmir ve Ankara'da meydana gelen hadiselerle başladı. Bu hadiseler karşısında hükümet, 6 Eylül 1955 tarihli ve Başvekaletin bir tebliği ile, Anayasa'nın 86. maddesine dayanarak, İstanbul, İzmir ve Ankara'da örfi idare ilanına gitmişti. Ondan önce de gerçi Kıbrıs üstünde, Basın sahasında ve daha ziyade Hürriyet gazetesinin yürüttüğü bir propaganda kampanyası devam ediyordu. Fakat Kıbrıs işinin bir hükümet meselesi haline gelişi, denebilir ki, bu 6/7 Eylül hadiseleri ile başlamıştır. Daha sonraki gelişmeler ise malumdur..." (Rakamlarla Kıbrıs; Cumhuriyet, 4 Aralık 1967)

Kıbrıs Türk liderliği de benzeri bir kışkırtma olayını Lefkoşa'da tertiplemiş ve Rauf Denktaş'ın yıllar sonra bir İngiliz TV kanalına açıkladığı gibi "adımı açıklayamayacağı yakın bir arkadaş", TC Konsolosluğuna bağlı Türk Haberler Merkezi'ni 6/7 Haziran 1958 akşamı bombalamıştı. Olay derhal Rumlara yüklenilmiş ve Rum kesimine yapılan Türk saldırıları sonucu gelişen toplumlararası çatışmalarda 13 kişi yaşamını kaybetmiş ve başkent Lefkoşa'nın Türk ve Rum kesimleri ilk kez tellerle ikiye bölünmüştü. (Ayrıntılar için bkz. A. An, Kıbrıs'ta Fırtınalı Yıllar, 1942-1962, Lefkoşa 1996, s.83-89)

Adaya geçici bir süre özerklik verilmesini öngören Foot

★ "Ruma karşı yıllarca tek başımıza direndik. Türkiye'yi bu işe angaje edinceye kadar ne çektiğimizi biz biliriz." (Rauf Denktaş, Yeni Düzen, 4 Ağustos 1991)

★ "Kıbrıs işinin de bir şekilde artık çözümlenmesi gerekmektedir. Çünkü tam on yedi yıldır, ne on yedisi, tam otuzaltı yıldır kabak tadı vermiştir Kıbrıs konusu. Kıbrıs uğruna çektiğimiz ve çekeceğimiz acılar da artık yormuş, bezdirmiştir bizi. Konuyu "toplumlararası görüşmelerde" sürüncemede bıraktığımız sürece daha karkaltı yıl da böyle sürüp gidecektir...Kıbrıs meselesi bir şekilde çözümlenmeden Türkiye hiçbir yere, hiçbir düzeye yönelemez. Bir şekilde çözmek, ille de salmak anlamına gelmez." (Engin Ardıç, Sabah, 8 Temmuz 1991)

★ "KKTC'deki "tek adam iktidarı" ile bu iktidardan avanta alanların çıkarları sürebilsin diye Kıbrıs sorununu çözümsüz bırakmak ve Türk halkını siyasi bir çıkmazın içine itmek de "vatanseverlik" sayılamaz." (Mehmet Altan, Sabah, 10 Temmuz 1991)

★ "Rauf Denktaş, olağanüstü diplomatik mahareti sayesinde, hem çeşitli müzakereleri sürüncemede bırakmış, hem de Türkiye kamuoyunun Kıbrıs konusundaki hassasiyetini çok usta biçimde kullanmıştır...Ankara KKTC'de Türkiye ile kıyaslanamayacak bir refah devleti kurmuştur. Halbuki kuzey, oligarşinin elinde arpaha dönmüştür. Bunlar fütühat edebiyatının saklayamadığı gerçekleri oluşturmıştır." (Hadi Uluengin, Hürriyet, 5 Ağustos 1992)

Planı'na topkî gösteren ayrılıkçı Kıbrıs Türk liderliği, aynı yılın 27-28 Ocak günlerinde de "Ya Taksim, Ya Ölüm" gösterileri düzenlemiş ve İngiliz askerlerinin müdahalesi sonucu, 7 Kıbrıslı Türk yaşamını yitirmişti. Rauf Denktaş, o günlerde bir şehidin ablasına şu değerlendirmeyi yapmıştı: "Bu ölümler bize lazımdır. Dünyaya sesimizi bu ölümlerle duyuracağız!" (agy, s.77-78) 1 Mayıs 1958'i son kez birlikte kutlayan Türk ve Rum işçilerinin bu dayanışmasından tedirgin olan Kıbrıs Türk yeraltı örgütü TMT, o aylarda başlattığı öldürme, tedhiş ve tehditler sonucu, Türk işçilerinin ortak sendikalarından istifasını sağlamış ve ilerici-demokrat Kıbrıs Türklerini siyaset yapmaktan safsız bırakmıştı. (A. An, 1963 Olaylarının 35. Yıldönümünde: Kıbrıs'taki Ayrılıkçı Politikaları Bir Bakış; Türk Mukavemet Teşkilatı'nın Kıbrıs Sorunundaki Yeri, Tarih ve Toplum, Aralık 1998, Sayı: 180) Zamanın Kıbrıs'taki TC Büyükelçisi Emin Dirvana, Kıbrıs Türk liderliğinin, 7 Haziran'ı "Millî Mücadele Günü" olarak kutlanmasına neden karşı çıktığını, 15 Mayıs 1964 tarihli Milliyet gazetesinde çıkan "Denktaş Hakikati Tahrif Ediyor" başlıklı makalesinde çok veciz bir şekilde anlatmıştı.

ANLAŞMA İÇİN İKİ ŞART: TÜRK ASKERİNİN KIBRIS'A GELİŞİ VE EKONOMİK YARDIM

Rauf Denktaş, 27 Ağustos 1960 tarihli Nacak gazetesinde çıkan "Kıbrıs'a Türk askerinin gelişi nasıl sağlandı? Kıbrıs Anlaşmasının bu safhası nasıl kapandı?" başlıklı makalesinde, yukarıda anılan kışkırtma olayları için şu itirafta bulunmaktadır:

"...Türkün sesini, Kıbrıs'ta Türk davasının varlığını ve davasını Ocak, Haziran-Temmuz aylarındaki şehitlerimizin kanı pahasına ancak da duyurabilmişdik. Fakat bu üç aylık mücadelenin bıraktığı intiba derindi. Yokılmıyacak bir Türklüğün mevcudiyetine ve Kıbrıs'ta Türkiye'nin hak talebinde haklı olduğuna hürmet edilmesi gerektiği aşikar olmuştu. İşte bu sayededir ki, Birleşmiş Milletlerde Yunan tezi bertaraf edilmiş, Türkiye, Yunanistan, İngiltere arasında uzlaşma yoluna gidilmesi bir kere daha tavsiye olunmuştu... (1958 sonu, BM sonrası Londra'da iken Paris'e gitmeleri için telgraf gelir. A. An) Nato binasında Fatih Rüştü Zorlu ile konuştuk. Newyork'taki asabi durumu geçmiş, yüzü gülüyordu. Bize, Yunanlılarla bir anlaşma imkanı olduğunu söyledi. "Kıbrıs'ta bir Türk-Rum Federasyonu şeklinde bir hükümete ne dersiniz? Bütün cemaat işleriniz ayrı meclislerde idare edilecek, umumi devlet işlerimizde de ortaklaşa bir idare kurulacak... Fiili garanti isteriz dedik. Fiili garantiden maksadımızı sordu. "Türk askerinin Kıbrıs'a gelmesi" dedik... Kurulacak hükümetin adı Kıbrıs Türk-Rum Federasyonu idi. Bizi tekrar Hariciyeye çağırdıklarında karşılaştığımız sual şu oldu: "Kıbrıs'a Türk askerinin gelmesini sağlarsam, siz bu verdiğiniz tekliflerden hangisinden vaz geçersiniz? Federasyon isminden vaz geçermisiniz? Yunanlılar bu Federasyon ismine takıldılar" dedi. "Vaz geçeriz" dedik. "Size bütün Türk ordusunu göndereceğim zannetmeyiniz. Yunanlılar sadece temsili, gayet küçük bir birlik göndermemize belki razı olurlar" dedi. O zaman

aklımda birkaç yüz asker vardı. "Türk ordusunun parçası olduktan sonra bir kuvvet olabilecek temsili bir birliğe razıyız" dedik. Ve bu defa biraz daha ümitli olarak Hariciyeden ayrıldık. Biz Kıbrıs'a, Zorlu Zürih'e gitti... İkinci şartımız Cemaat meclisinin bütçe açığının devamlı surette kapatılması ve senede bir buçuk milyon ile iki milyon sterlin kadar bir inkişaf yardımı yapılması idi. Hükümet bunu da kabul ediyordu."

1960'DA KURULAN YENİ DEVLET

Zürih ve Londra Anlaşmaları gereği, 16 Ağustos 1960 günü adadaki İngiliz sömürge yönetimi sona ermiş ve Kıbrıs Cumhuriyeti devleti ilan edilmişti. Sonrasını Le Monde gazetesinden okuyalım:

"Kıbrıslı Rumlar adadaki Türk azınlığına imtiyazlı bir durum sağlayan bu anlaşmanın kendilerine zarar verdiği kanaatindeydiler: Zira ada halkının %81'ini teşkil eden Rumlar sadece Enosis'ten vaz geçmekle kalmamışlar, aynı zamanda halkın %18'ini teşkil eden Türk kardeşlerine dış siyaset, millî savunma ve mali işleri içine alan hayati meselerde veto hakkı tanımaya mecbur olmuşlardı. Ayrıca anayasa Türkler için idare mekanizmasında %30'a, orduda ise %40'a varan kotalar derpiş etmişlerdi ki bu nisbetler halkın iki unsurunun gerçek nisbetlerini ve Türk cemaatindeki kadro yokluğunu nazara alan Rum cemaatine aşırı görünüyordu... Makarios, bu ayın başında, hem azınlığın haklarını teminat altına almaya, hem de müesseselerin işleyişini ıslaha matuf teferruatlı bir tasarı ile doğrudan doğruya Kıbrıs'taki Türk cemaatinin idarecilerine başvurdu. Türk cemaati cevap vermeyi fuzuli bularak, talepleri reddetme işini Ankara hükümetine bıraktı." (Le Monde, 24 Aralık 1963'den aktaran Forum, 15 Ocak 1964, Sayı:236)

"ANAYASA TATBİKATTA İŞLEMİYOR"

Emekli diplomat Cemal Hüsnü Taray, bu dönemin değerlendirmesini şöyle yapmaktaydı:

"Zürih ve Londra anlaşmalarını, Türk hükümetinin harbe kadar gidecekleri kanaatine vardıkları için Yunanlıların imza etmiş olduklarını bana, 1961 senesi başlarında memlekete dönerken uğradığım Atina'da eski Hariciye Nazırları "Averof" bizzat anlatmıştır... İki başlı bir devlet yaratılmıştı... Memleketimizi tek başına ziyaret eden Makarios'u biz Ankara'da Devlet başkanı olarak kabul ettik. Makarios, Kıbrıs anayasasının tatbikatta işlemediğini bize sarahatle anlattı. Görüşmeyi bile kabul etmedik. Makarios kaba kuvvetle emrivaki yaptı. Kıbrıs anayasasını kaldırdı... Anlaşmayı teminat altına alan üç devletten İngiltere, Londra konferansında, Kıbrıs'ta meşru bir hükümet bulunmamasına rağmen, meselenin BM'e havalesini teklif etti. Bu teklifi kabul etmekle 3'lü teminatı ve kefaletlerin mesuliyetini eritmiş olduk. BM'de Makarios'un mümessili ile münakaşalara girdik. Makarios'un devler reisliğini bu suretle tanımış oluyorduk. Zaten daha evvelce de Kıbrıs'ta Türklere karşı yapılmış vahşi hücumlar münasebetiyle şikayetlerimizi bir nota ile

devlet reisi olmaktan çıkmış bu zata göndermiştik." (Cumhuriyet, 29 Mart 1970)

"PARA YARDIMI GELMEZSE YAŞAYAMAYIZ"

1960 Haziran ayının ilk günlerinde Ankara'ya ziyaret eden Dr.Fazıl Küçük ile Rauf R.Denktaş, TC Dışişleri Bakanlığına sundukları bir raporda, diğer şeyler yanında şunları vurgulamaktaydılar:

"Bugünkü günde Rumların bizi hiçe sayması, bizi iktisaden çürütüp eritebileceklerine inanmalarındandır. Nüfus nisbetimiz dörtlül birli olmasına rağmen, iktisaden yirmide bir durumunda bulunuyoruz. Herşey için Rumlara el açmak zarureti ile karşı karşıyayız... İktisaden yardım görmezsek gülünç ve acınacak duruma düşeceğiz. Zürih'te aldığımız siyasi hakları karın tokluğuna satmak zorunda kalacağız... Bunun için Kıbrıs Türklerine acilen maddi yardım yapılması hem Kıbrıs'ta Türklüğün idamesi, hem de anlaşmaların acilen tatbiki bakımından acı bir zarurettir. Anlaşmalar tatbik edilmeğe başlar başlamaz Kıbrıs Maarif bütçesinde ve diğer cemaat işlerimizde görülecek bütçe açığının Türkiye Hükümeti tarafından karşılanması da ayrı bir zarurettir. Esasen, Zürih anlaşması altında ayrı bir cemaat olarak yaşayabilmemizin ancak bu maddi yardımların yapılması ile mümkün olacağını bidayetden hükümetimize bildirmiştik. Bu şekilde bir yardımın yapılmayacağını bilmiş olsaydık maddi yardım olmadan Kıbrıs Türklerini ancak Kıbrıs'tan yok edecek bir formül olan Zürih anlaşmasına asla boyun eğmez, 1958'in kanlı mücadelesini birkaç ay daha devam ettirir ve Taksimi tahakkuk ettirmeğe çalışırdık. Para yardımı yapılmazsa netice Kıbrıs Türklüğünün adadan sökülmesi olacaktır. Bu hususu bütün samimiyetimizle tekrarlamamıza müsaade buyurulmasını rica ederiz. Parasız, işsiz, kredisiz bir Türk cemaati az bir zamanda ya Rumlarla tamamen kaynaşarak kaybolacak veyahut da adadan hicret edecektir. Türk askerinin adada mevcudiyeti aç bir cemaati (ne kadar da vatanperver olsa) adaya bağlayamayacaktır." (aktaran A.Akkurt, "Yorgacis'in Casusları", İstanbul 1998, s.73-74)

TÜRK LİDERLİĞİ BİR GÖÇ PLANI HAZIRLAMIŞTI

Türkiye Milli İstihbarat Teşkilatı'na olan yakınlığı bilinen ve zamanın Kıbrıs Türk Cemaat Meclisi'ne Rauf Denktaş tarafından Sosyal İşler Dairesi Müdürü olarak atanan Türkiye gazeteci Ömer Sami Coşar, 22 Mart 1964 tarihinden itibaren Milliyet gazetesinde yayımlamaya başladığı "İfşa Ediyorum" başlıklı yazı dizisinin ilkinde şunları açıklamıştı:

"1957'de Türklerin göç edebilecekleri yerlerin tesbiti için çalışmalar yapılmış, bu göç planı Türkiye Devletine verilmiş. O günlerin idarecileri, Makarios tarafından ilk defa ortaya atılan Bağımsız Kıbrıs Cumhuriyeti fikrini reddetmişler, Büyük Millet Meclisi ittifakla "Taksim tek çözüm yoludur-kararımız budur" diye duyurmuştu. Menderes, İnönü ile muhalefetin "Taksim yolunu tkadı, Enosis'e açık" diye reddettiği Londra anlaşmasından sonra, Makarios'un maksadını sezen, Türk cemaatinin temsilcilerine, sert bir cevap verdi: "Siz, Türk alayının adaya gitmesine mi mani olmaya kalkışıyorsunuz? Türkiye'nin Kıbrıs siyaseti 650 kişilik bir alayın sırtına yükleniyordu. Sonra 1964 olayları oluyor, ama Dışişleri Bakanlığının tozlu dosyalarında 6 yıldır duran göç planı uygulanamadı. Bütün dava, 5-6 bin ailenin emniyetli yerlere kaydırılması, boş Evkaf arazisinden de faydalanarak yerleştirilmesi idi. Neden bir türlü yapmadılar? Davaya samimiyetle inanmadılar da ondan." (Ayrıca adanın taksimine ilişkin öneriler için bkz.Dr.Alexander Melamid, Kıbrıs'taki Toplumların Coğrafi Dağılımı, Geographical Review, Vol.46, No.3, Mew York 1956 ve Uygulamalı Siyasal Coğrafya'da Bir Sınıf Egzersizi: Kıbrıs'ı Taksim Etmek, Journal of Geography, March 1960, Vol.59, Chicago)

Aslında "derin devlet" ile görünürdeki iktidarın Kıbrıs politikalarında farklılıklar vardı, ama bu olabildiğince gizlenmeye çalışılıyordu. Örneğin Türkiye Başbakanı İsmet İnönü, 1964 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde yaptığı bir konuşmada "Muahede hükmü dahilinde bulunmak için resmi ağızdan taksim sözü ile değil, federasyon şekli ile münakaşaya başladık" derken (Dışişleri Belleteni, Ekim 1964, Sayı:2, s.63); 4 Ocak 1964 günü güvenoyu alan TC hükümetinin Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Kemal Satır ise şöyle konuşmaktaydı:

"Kıbrıs biri Türkiye ile birleşecek olan iki parçaya bölünecektir." (aktaran Special Newsbulletin, 5 January 1964)

AMAÇ AYRILIP TAKSİMİ GERÇEKLEŞTİRMEKTİ

1963-64 olaylarını yakından yaşayan İngiliz Tümgeneralı Mike Carver (sonradan Mareşal Lord Carver) şu değerlendirmeyi yapmaktadır:

(Kıbrıslı Türk liderler 1964'de) kendi nüfuslarını kuzeyde yoğunlaştırmak ve Kıbrıslı Türklerin çoğunluğunun ne isteyip, ne istemediğine bakılmaksızın taksim'i gerçekleştirmek istediler... Kıbrıslı Türklerin kendi gerçek duygularının ne olduğunu belirlemek güçtü. Politika açıkça Ankara'dan dikte ettiriliyordu ve bundan herhangi bir sapma, Türk savaşçıların örgütü TMT tarafından uygun görüldüğü bir şekilde cezalandırmaya tabi tutulurdu." (Cyprus in Transition, s.30-31)

TÜRKLERİN UYGULADIKLARI BİR PLAN VARDI

Glafkos Kliridis'in 1989 yılında Lefkoşa'da İngilizce olarak yayımladığı "Kıbrıs: İfadem" adlı anılar kitabının ilk cildinde ise şu bilgiler var:

"Mareşal Lord Carver, her iki tarafın da silahlı gruplarının eyleme geçmeye hazır olduklarını ve Türklerin ilk harekete geçme kararı aldıklarını vurguladıktan sonra, Türk planı ile ilgili olarak şunları söylemektedir: "Türklerin uyguladıkları bir plan vardı. Buna göre bütün hükümet dairelerini terkettiler, kendilerine ait paralel bir yönetim kurmaya çalıştılar ve kurdular. Aynı zamanda bazı karma ve uzakta kalmış köyleri terkederek, nüfuslarını daha az saldırıya maruz kalabilecekleri bölgelere topladılar." (s.226- Ayrıca bkz. R.R.Denktaş'ın yayımlamadığı "Hatıralar"ından:Taksimci Kıbrıs Türk Liderliğinin "Geçici Merhale Planı"ve 14 Eylül 1963 tarihli Türk Planı, Tarih ve Toplum, Aralık 1998, Sayı:180))

O günleri bir de İngiliz yazar H.D.Purcell'den dinleyelim: "Dr.Küçük, 10 Ocak 1964'de 'Le Monde' muhabiri ile yaptığı söyleşide, Türkler açısından artık Makarios hükümeti diye birşey bulunmadığını söyleyecekti. Ama Başkan yardımcılığı'ndan istifa ettiğini söylememiş olduğundan, Makarios, onun tavrındaki anormallığe dikkat çekebilirdi. Var olmayan bir hükümetin Başkan Yardımcısı olması nasıl mümkün olurdu? Dr.Küçük aynı söyleşide, Birleşmiş Milletler'e güveni bulunmadığını söyleyecek kadar akılsızca davrandı ve böylece Makarios'un bu örgütteki desteğini daha da güçlendirdi.

5 Ocak'a gelindiğinde, Dr.Küçük, (anayasaya aykırı olan) taksim'i desteklediğini ve Kıbrıslı Türk memurların Makarios hükümetindeki işlerine dönmeyeceklerini açıkladı. Bu son karar da belki bir hataydı. Çünkü Türk kamu görevlilerinin o hükümet tarafından ödenmesi gerektiği iddiaları gibi önyargılıydı. Ama her halükarda Rumlar onlara işlerine başlamaları için izin vermedi.

10 Ocak'ta Küçük, 35. enlemin toplumlar arasında ideal bölücü hat olarak kabul edilmesini önerdi. Bu da, nüfusun beşte birden azı olan Türklerin, Lefkoşa da içinde, adanın yarısını ele geçirmeleri anlamına gelecekti! Bu, boşlukta manevra yapmaktı. Kıbrıslı Rumlar, taksimi önlemek için çok iyi bir durumdaydılar ve Türklerin blöfüne aldırma durumunda, yine yapmakta tereddüt etmeyeceklerdi. Türkler için daha akıllı bir yol, teknik olarak anayasaya her ayrıntısı ile tutunmak ve enklavları, kendi kendini savunma için gerekli olarak göstermekti. O zaman, Makarios, nitekim yaptığı gibi, Küçük'ün resmi görevine dönmesinden önce (Kıbrıs Cumhuriyeti'ne karşı) tavrını belirlemesi gerektiğinde ısrar edemeyecekti. Haziran 1964'de Makarios, Küçük'ü tanınamama çabasına girişti, ama BM Barış Gücü buna karşı çıktı. Aksi takdirde Rumlar, Dr.İhsan Ali'yi Cumhurbaşkanı Yardımcılığı'na kendi adayları olarak koyabileceklerdi." (Cyprus, London 1969, s.334-335)

İNÖNÜ: "GERİ DEVLET TEŞKİLATINA DÖNÜN"

TC Başbakanı İnönü, Dr.Küçük'e gönderdiği bir mesajda şu önerilerde bulunmaktaydı:

"Adada emniyetin tesisi için gerekli tedbirler alınması ve bunlar alındıkça mümkün olan en kısa zamanda, Cumhurbaşkanı Muavini ile Türk Bakanlardan başlamak üzere bütün Türklerin peyderpey devlet teşkilatındaki vazifeleri başına dönerek, Kıbrıs Rumlarının menfi faaliyetlerine karşı, devlet mekanizması dahilinde, anayasa ve kanun yollarıyla, sebatla ve metanetle mücadele etmeleri milli davamızın başarısına büyük ölçüde yardımcı olacaktır...Kıbrıslı

kardeşlerimizin, Adada emniyet teessüs edince, normal işleri başına dönmeleri, Kıbrıs meselesinin nihai hal şekli hakkındaki malum tezimizin terki manasına katiyyen tazammum etmeyecektir..." (Rauf R.Denktaş, Hatıralar (1964), Cilt:1, s.174-175)

AYRILIKÇI TÜRK LİDERLİĞİ: "DÖNMEMEYE AZİMLİYİZ!"

Dr. Küçük ve arkadaşlarının İnönü'ye gönderdikleri 10 Mart 1964 tarihli mektupta ise şöyle denmekteydi:

"Bilindiği gibi memurlarımız, kendilerine verilen direktiflere uyarak, emeklilik hakları dahil maaş, tahsisat ve diğer ücretlerini feda etmiş ve meslektan ihraç durumuna kendilerini bilatereddüt sokmuşlardır...Geri işbirliğine dönme -geçici bir süre için bile olsa- davamızın gaip edilmesine müncer olacağına inanmaktayız. Şimdiye kadar bizi öldürenler, malımızı yakıp, yağma edenler ile bir arada yaşayamayız tezini savunduğumuz malumdur. Bu böyle iken, Rumlarla gene bir arada ve hatta bir dam altında beraberce yaşamaya ve işbirliği yapmaya başladığımız an, tezimizi temelinden yıkmış olacağımız kanaatindeyiz. Bir araya gelindikten sonra, bilhassa Güvenlik Konseyi'nin kararı muvacehesinde tekrar federasyon şekline bile gidilmesi ihtimal haricinde olacağı bedihidir (açıktır)...Yukarıda belirtilen maruzat dolayısıyla gerek Cumhurbaşkanı Muavini ve gerekse Türk vekiller, mebuslar ve memurlar, devlet teşkilatındaki vazifeleri başına dönmeye azimlidirler. Dönme mecburiyeti hasıl olacak olursa, Cumhurbaşkanı Muavini, vekiller ve mebuslar isitfa etmeye kararlıdır." (agy)

BM RAPORLARINA DA YANSIYAN AYRILIKÇI TÜRK POLİTİKASI

Kıbrıs Türk liderliğinin "taksim davası" nı iletirmek için uyguladığı planlı politika, BM Genel Sekreteri'nin o yıllardaki raporlarına da yansımıştı:

"Kıbrıslı Türklerin, kendi bölgeleri dışına çıkmayıslarının, kendi siyasal amaçları gereği olduğuna inanılmaktadır. Yani, Kıbrıs'ta herhangi bir coğrafik ayrılık olmaksızın, iki ana toplumun adada barış içinde bir arada yaşayamayacakları iddiasını güçlendirmeye yöneliktir." (BMGS Raporu S/5764, Paragraf 113, 15 Haziran 1964)

"Kıbrıslı Türklerin kendi kendilerini yahtılama politikası, toplumu normal olanın tersi bir yöne yöneltti. Toplum liderliği, Kıbrıslı Türk nüfusun Kıbrıslı Rum yurttaşları ile kişisel, ticari veya herhangi bir başka nedenle temasa geçmeleri, idari konularda Hükümet dairelerine başvurmaları veya eğer göçmenseler, kendi evlerinin bulunduğu köylere yeniden yerleşmeleri konularında onların cesaretini kırmaktadır." (BMGS Raporu, 11 Mart 1965)

"Kıbrıs Türk liderliği, iki toplum mensuplarının birlikte yaşamasını ve çalışmasını gerektirebilecek veya Kıbrıslı Türkleri, Hükümet organlarının otoritesini onaylayacak durumlara koyabilecek herhangi bir önleme karşı, katı bir tutuma yapışıp kalmıştır. Kıbrıs Türk liderliği, toplumların fiziksel ve coğrafik ayrılığını siyasal bir hedef olarak kabul ettiğinden, aslında Kıbrıslı Türklerin, alternatif bir politikanın yararlarını gösterme olarak yorumlanabilecek etkinlikleri teşvik etmesi beklenemez. Öyle görülüyor ki, sonuç da Kıbrıslı Türklerin amaçlı olarak kendi kendilerini tecrit etme politikası olarak ortaya çıkmaktadır." (BMGS Raporu S/6426, Paragraf 106, 10 Haziran 1965)

DEVLET TEŞKİLATINA DÖNME ÇABASI

Kıbrıs Cumhuriyeti devletinden kopan Türk liderliği, her nedense 19 ay sonra, 22 Temmuz 1965 günü Temsilciler Meclisi'ne dönmeye karar vermişti. BM Barış Gücü mensuplarının koruyuculuğunda o gün Meclis'e giden Türk üyeler, Meclis Başkanı Glafkos Kliridis ile bir görüşme yaptılar. Gerisini BMGS'nin Raporu'ndan izleyelim.

"Kliridis, anayasada yapılan değişiklikler üzerinde anlaşma sağlanmazsa, Türk üyelerin Meclis'e katılmalarına izin vermeyeceğini açıkça söyledi. Bay Kliridis ayrıca, Cumhurbaşkanı ve Yardımcısı tarafından yasaların yayımlanmasına ilişkin anayasa hükümlerinin artık uygulanamaz olduğunu ifade etti. Kliridis devamla, kendi görüşüne göre Kıbrıslı Türk üyelerin, artık Meclis'te yasal bir durumlarının olmadığını belirtti." (S/6569, 29 Temmuz 1965)

-SÜRECEK-

Susurluk ve Kontrgerilla Gerçeği

10

EVRENSEL BASIM YAYIN

Semih HİÇYILMAZ

...Çatı üzerinde tüfeğin dürbününü gözlerime yaklaştırarak, halkı daha yakından izliyordum. Görev icabı gerçekten çok kritik bir durumdaydı. Acaba yeni bir suikast girişimi olabilir mi, düşüncesiyle silahımın emniyetini sürekli açık tutuyordum. Bir müddet Özal'ı tüfeğimin dürbününden seyrettim. Dürbünün nişangahı Başbakan'ın yüzünde geziyordu. Bir an düşündüm, Başbakan'ın hayatı parmaklarımın ucundaydı o an.

...Teşkilat içinde pek de kötü memur sayılmazdım, fakat akşamcılığın olan düşkünlüğüm zamanla artmaya başlamıştı. Gerçi bu durumdan sadece ben değildim.

...Emniyet Müdür Yardımcısı da olsa hiç kimseye boyun eğme mecburiyetimiz yoktu.

...Genel Müdürlük'ten tarafımıza bir dizi emirler yağdırılmaya başlandı. Fakat unuttukları bir şey vardı. Emir verdikleri birim Özel Harekat Birimi'ydi ve zaten namılu ucunda yaşayan bu memur kesimine ulur olmaz yere emirler vermek, psikolojik baskı altında olan memurların iç çatışmalarını dışarı vurmalarına yol açıyordu. Memur Süleyman'ın patlamayan el bombasını bir kayanın üzerine koyup, tabancayla bombaya ateş etmesi gibi. Akli başında bir insanın yapacağı şey değil tabii.

Emniyet Müdürü'nün, Özel Harekat Şuhesi'ni denetleyeceğini haber aldığımızda, duvarlardaki kurşun deliklerini takvimlerle kapatmıştık. Tabii ki, bu kurşun delikleri memurların özel koşullarındaydı. Yani herhangi bir yerde ve zamanda, silah kullanmak daha önce de bahsettiğim gibi, bizim için gayet normal ve olağan bir durumdu.

...Mesleğin beni psikopatlaştırdığı gözlerimden mi anlaşıyordu acaba?

...Özel sektör, devlet sektöründen daha fazla değer veriyordu bize."

Özel Timci Ali Özoglu'nun anıları böyle sürüp gidiyordu.

Ama özetle söyleyeceklerini sonunda söylüyordu Özoglu: "İyi eğitilmiş bir köpeği bile başboş bırakmazlarken, iyi eğitilmiş bir memuru da başboş bırakmak sakıncalıdır.

İyi bir eğitim görmüş memur, kanunsuz bir olay yapmaya karar verse onu kolay yakalayamazsınız.

Özel Harekat Birimi'nin kurulmasına önceleri ordu mensupları bile karşı çıkmıştı. Buradan yetişen her memur bazı özel durumlarda çok tehlikeli olabilirdi. İçişleri Bakanlığı müstafi olan memuru dışlayarak, başboş bırakarak belki de mafya babalarına iyi birer koruma hediye ediyor. Fakat bu kişi koruma değil de tetikçi olursa?"

Evet, Özel Tim eğitimi görmüş ve işi adam öldürmek olan bir polis ya tetikçi olursa... diye soruyor Özoglu, peki zaten tetikçi değiller mi? Anlatışları bunu açıkça ortaya koymuyor mu?

Çevik Kuvvet

JİTEM ve Özel Tim'in yanı sıra oluşturulan bir diğer uzlaşmış özel kurum da Çevik Kuvvet'ti.

JİTEM ve Özel Tim, daha çok kırsal çatışmalarda ve nokta operasyonlarda kullanılırken toplumsal olaylarda, büyük işçi yürüyüşlerinde, grevlerde, üniversite boykotlarında bunlara müdahale edecek yine eğitilmiş bir güce ihtiyaç vardı. Bu da Çevik Kuvvet'ti.

Bilhassa büyük şehirlerdeki kitlesel gösteriler için eğitilen Çevik Kuvvet polisleri de kendi alanlarının uzman güçleriydi.

Bir zamanlar şapkalarından ve bindikleri otobüslerinin çağırmasından dolayı frukodiye anılan toplum polislerinden, atlı polislerden özel özel giysili Robocop olarak adlandırılan teçhizatlandırılmış Çevik Kuvvetlere uzayan süreç, devletin uzman örgütlenmesini bu alana yansıyış biçimiydi.

Nerede bir gösteri var Çevik Kuvvet coplarıyla oradaydı. Nerede bir grev, işgal, direniş var gaz bombalarıyla Çevik Kuvvet oradaydı. Nerede bir üniversite boykotu var özel teçhizatlarıyla Çevik Kuvvet oradaydı. Bu iş için eyitilmişlerdi. Kayıp analarının saçından tutup sürüklerken, memura tazyikli suyla saldırırken, öğrencilerin üzerine eğitilmiş köpeklerini saldırırken verilen görevi yapıyordu Çevik Kuvvet.

Özel Tim, Diyarbakır Cezaevi'nde 11 tutuklunun kafasını demir çubuklara çarparken görevini yapıyordu. Çevik kuvvet de, örneğin 24 Temmuz'da Ankara'da Emek Partisinin ...1.viet de, oxneün 2ç Temmuz'da Ankara'da Gmek Partisi'nin protestosuna edenlere tahta coplarla saldırıp 300 kişiyi yaralarken görevini yapıyordu.

Tuzla'daki güvce deri işçisine saldıran JİTEM, İzmir Ambarlar'daki TUMTİS'li işçilere saldıran ise Çevik Kuvvetti

Özel Tim ev baskınlarında, sokak infazlarında düzen muhaliflerini öldürürken, Çevik Kuvvet de Eyüp Kapalı Spor Salonu'nda Evrensel Gazetesi Muhabiri Metin Göktepe'yi döve döve öldürüyordu.

Metin Göktepe'yi öldürmekle suçlanan polislerin avukatlarından biri Nejdettin Küçüktaşkıner'di. Küçüktaşkıner hem ev baskınlarında cinayet işleyen özel timcilerin de avukatıydı hem de MİT adına İngiltere'de cezaevinde Hüseyin Baybaşı'nı le görüşen kişiydi.

Bir özel örgütlenme daha: MHP

Kontrgerilla yöntemleriyle emekçilere karşı sürdürülen savaşta Özel Tim, JİTEM, Çevik Kuvvet gibi askeri örgütlenmelerin yanında yarı askeri bir örgütlenme olan MHP'nin de önemli bir yeri vardır. Her kademesinde istihbarat örgütleriyle içli dışlı olan bu parti, örgütlenme modelinden mücadele yöntemlerine kadar tamamen özel savaşın ortaya çıkardığı bir partidir. MHP'nin değişmez lideri Alparslan Türkeş, Özel Harp Dairesi'nin önceki kuruluşu olan Seferberlik Tetkik Kurulu'nun ilk subaylarından. Yine Türkeş, Amerika ve Almanya'da özel eğitimden geçmiş bir özel harpçidir.

Alparslan Türkeş, 1965 yılında CKMP'nin başına gelir. 8 Şubat 1969'da Adana'da yapılan kongrede partinin adı MHP olarak değiştirilir. Partinin yanı sıra çeşitli isimlerle oluşturulan dernekler de emekçilere karşı sürdürülen mücadelede aktif olarak rol almaktadır. Bu dernekler, önceleri Komünizml Mücadele Dernekleri gibi isimler altında faaliyet sürdürürken, sonradan direkt MHP'nin yan kuruluşları olan Ülkü Ocakları, Ülkücü Gençler Derneği gibi isimler altında faaliyetlerini sürdürmüştür. MHP'nin bu yan kuruluşlarına sonraları ÜLKÜM-BİR, MİSK gibi kuruluşlar da katılmıştır. Bunların tamamının örgütlenmesi ve faaliyetleri, kontrgerilla talimatnamelerine uygunluk göstermektedir. Yine bu 'yasal' örgütlerin yanında TİT (Türk İntikam Tugayı), ETKO (Esir Türkler Kurtuluş Ordusu) gibi illegal katliam örgütleri de MHP'nin önderliğinde sürdürülen savaşta aktif rol üstlenmektedir.

Patronlar tarafında aışe alınan katliam çeteleri birçok fabrikada atış talimi yapmakta, silahlı eğitimden geçmektedir. Grevlere, direnişlere, öğrenci gösterilerine karşı silahlı, bombalı saldırılar örgütlenmektedir.

12 Eylül Sıkıyönetim Mahkemeleri'nde hazırlanan MHP iddianamesinde de yer aldığı gibi MHP, bir parti gibi değil, bir istihbarat kuruluşu gibi çalışmaktadır ve toplanan istihbaratların gereği yerine getirilmektedir. İddianamedeki ilgili bölüme bakacak olursak şunları görürüz:

"Planların, hareket tarzlarının ve eylemlerin geliştirilmesi ve tatbikatında yakın veya muhtemel önemi bulunan bütün konuların önceden bilinmesine kısaca istihbarat denir.

İstihbarat bilgi veya haber değildir. İstihbarat bilgi ve haberlerin toplanması, kaydedilmesi, kıymetlendirilmesi ve yorumlanması sonucu ortaya çıkan neticelerdir. İstihbarat faaliyet bölgesinin, faaliyet bölgesinde karşı tarafın durumunu bilmek, dolayısıyla karşı tarafın bizim hakkımızda bilgi sahibi olmasını önlemekle hakımızdan çok önemli bir faaliyettir" dedikten sonra da "İstihbarat Faaliyetlerinde Ana Esaslar" başlığıyla devam etmektedir.

"a) İstihbarat faaliyetleri bir merkezden yönetilmeli ve icra edilmelidir.

b) İstihbarat faaliyetleri tam bir gizlilik içinde yapılmalıdır. Bu gizlilik

-Karşı tarafın maksat ve niyetlerimizi öğrenmemeleri

-Bize karşı tedbir alamamaları

-İstihbarat elemanlarının güvenlik içinde hareket etmelerini sağlar.

c) İstihbarat faaliyetleri bir plana göre ve teşkilat tarafından yürütülmelidir."

"İstihbaratın Özellikleri" başlıklı bölümde ise şunlar sıralanmaktadır:

a) Gizli bir teşkilat olmalıdır.

b) Ağırlık merkezi teşkilatta olmalıdır.

c) Kayıt, yazı, yayınlama ve benzer işler unitelere dağıtılmamalı, merkezde yapılmalı, unitelerin görevi sadece haber toplamak olmalıdır.

d) Bölgesel faaliyetlerin sadece bölgeyi ilgilendiren hususları, o bölgenin teşkilatınca yapılmalı, merkez teşkilatına sadece faaliyetler hakkında bilgi verilmelidir.

e) Teşkilatın yeterli bir maddi kaynağı olmalıdır.

f) Teşkilatın yeterli imkanları olmalıdır."

"İstihbaratın İlk Adımları" adlı bölümde de istihbaratın amacının ana ve büyük hedefi, gizliliği hiç bozmadan Türkiye ve Türklüğün dünya üzerindeki hükümlanlığını kurmak ve devam ettirmek olarak açıklanmaktadır. İstihbarat faaliyetinin dışa dönük olanları da şöyle özetlenmektedir:

a) Solun bünyesinde görev yapmış kişilerin araştırılıp, şu anda hangi mevkiide olduklarının tespiti

b) Solun teşkilat yapısı ve illegal çalışmalarıyla ilgili tespitler

c) Bu iktidar döneminde bize karşı tavır alan yetkililerin tespiti

d) Diğer parti ve kuruluşların devamlı kontrol altında tutulması

e) Solun adına zamana göre çıkışlar yapılması
İstihbarat yapılacak konuları gösteren bir diğer liste de şöyledir:

1) Olayların faailleri (yaralama, öldürme, bombalama vb.)

2) Para tnmimi ve kullanılması (Sabit ve değişen gelir kaynakları, harcama yerleri)

3) Silah temini ve yer değiştirme (Silahın gelir, kalış ve gidiş işlerini çözme)

4) Yayınlar (Bildiri, afiş, dergi, kitap yazarlar ve yayına hazırlayanlar)

5) Birim teşkilatları (Okul, mahalle vb. teşkilatların yöneticileri, işleyiş mekanizması)

6) Merkezi teşkilat (Yöneticiler, işleyiş, yönetici değişmesi)

7) Önceden öğrenme (Yapacakları herhangi bir işi önceden haber almak)

8) Diğer ilişkiler (Diğer gruplarla çatışacak, birleşecek noktaların tespiti, araştırılması)

9) Faaliyet araçları (Ev, taksi, kahve, pastane vb tespiti)

10) Beyin şahıslar (Görünüşte karışmayan, fakat emir veren şahıslar)

12) İnsanları tanıma teşhis (Zaafları, hoşlandığı, kızdığı vs)

Bütün bunlardan da açıkça görülmektedir ki MHP ve yan kuruluşlarının sürdürdüğü faaliyet, kontrgerilla talimnameleriyle tam bir paralellik göstermektedir. Bu istihbarat faaliyetlerinin sonucunda gereğinin yapılması için de ülkenin birçok yerinde 'komando kampları' adı altında kamplar açılmıştır. 1968'den itibaren açılmaya başlanan bu kamplarda yakın dövüşten atış talimine kadar bir dizi askeri eğitim verilmektedir. Bundan sonra da kitle gösterilerine, grevlere, direnişlere, bunların önderlerine karşı suikastler, katliamlar düzenlenmektedir.

MHP ve yan kuruluşları, sürdürdükleri bu kontrgerilla faaliyetlerinde her türlü karanlık çevreyle, her türlü işe de girmektedirler. Mafyayla ortaklaşa silah ve uyuşturucu kaçakçılığı yapmaktadırlar. 1972 yılında MHP'li Senatör Kudret Bayhan'nın Fransa'da 146 kg baz morfinle yakalanması, buna bir örnektir. Uyuşturucu ile yakalanan bir tek MHP'li milletvekilleri değildir elbette. 1970 yılında AP milletvekili Zekeriya Kürşat 4,5 kg uyuşturucu ile İsveç'te yakalanmıştı. 1978 yılında ise Almanya'nın Duisburg kentinde Halit Kahraman isimli MSP eski milletvekili eroin ile yakalanıyordu. Uluslararası bir uyuşturucu şebekesinin elemanı olduğu ortaya çıkan Kahraman, ilk ifadesinde Necmettin Erbakan'nın ismini de veriyor ancak sonra bu ifadesini geri alıyordu.

Son yıllarda halk katili yüzünü saklayabilmek amacıyla bol bol liberal görüntüler sergileyen, "Biz artık değiştik" diyen MHP'de aslında değişen hiçbir şey yoktur. Yine son sıralarda birçok MHP yöneticisinin uyuşturucu ile yakalanması, ülkücü mafyanın her türlü pis işin odağında olması, bunun açık bir kanıtıdır. Üniversitelerde öğrencilere saldıran, bıçak, satır ve tabanca kullanan ülkücüler, bir yanda şirin gözükmeye çalışarak kanlı yüzlerini saklamaya çalışırken öte yanda Özel Tim, JİTEM ve Çevik Kuvvet gibi özel savaş örgütlerine kitlesel ve gönüllü olarak katılarak üzerlerine düşeni yapmaktadırlar.

MHP'nin değişip değişmediğine en iyi cevabı, Ülkü Ocakları Başkanı Azmi Karamahmutoğlu vermektedir. Susurluk kazasından sonra sürdürülen tartışmalarda

(devamı 8. sayfada)

Susurluk ve Kontrgerilla Gerçeği

1978'deki Bahçelievler Katliamı'na ilişkin düşüncelerini 1996'da, 18 yıl sonra Karamahmutoglu, şöyle dile getirmektedir: "Bir hücre evinde beni imhaya yönelik planlar yapılıyorsa, ben kendimin imha edilmesini beklemeyen, gider oraya müdahale ederim. Herhangi bir şeyi yapmak suç değildir, yakalanmak suçtur."

KONTRGERİLLAKONUSUNDA SÖYLENENLER

Kontrgerilla tartışmaları birçok kez gündeme geldi. Amerikan kontrgerilla talimnamelerine göre faaliyet gösteren tüm NATO ülkelerindeki bu örgütlenmelerin varlığı sürekli inkar edildi. Burjuva politikacılar, günün koşullarına bağlı olarak söyledikleri bazı sözleri sonraları yalanladılar, hepsi elbirliğiyle bugüne dek kontrgerillayı saklamaya çalıştılar. Bu saklama çabası bugün de sürüyor. Ama bu partilerin yoğun çabasına rağmen yüzbinlerce işçi, emekçi ülkenin dört bir yanında düzenledikleri mitinglerde "Kahrolsun kontrgerilla" sloganını haykırıyor. Yükselen bu tepkiye karşılık Özel Tim'den birkaç kişi harcanarak bu tartışmaların kapatılmasına çalışılıyor.

Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Susurluk sonrası tartışmalarda bazen biraz ileri gidenler olursa devletin bekası uğruna gerekli uyarıları yapıyor, suça bulaşanların temizlenmesi gerektiği, ama devletin bu işle ilgisi olmadığını sürekli söylüyor. Çete, cinayet şebekesi gibi söylemlere şiddetle karşı çıkan Demirel, kontrgerilla tartışmalarını sürdürenleri nerdeyse vatan hainliğiyle suçluyor.

Ama aynı Demirel, 1 Şubat 1978'de Ana Muhalefet Partisi lideri olarak bakın neler söylüyordu: "Hükümetin başını kontrgerillanın ne olduğunu ve nereye bağlı olduğunu açıklamaya davet ediyorum. Türkiye'de kontrgerilla diye bir teşkilat var mıdır? Varsa böyle bir teşkilat iddia edildiği gibi cinayet şebekesi midir? İşlenen bu cinayetlerin hangisinin bu teşkilatla ilgisi vardır? Varlığı iddia edilen kontrgerilla teşkilatı eğer mevcutsa kimler kurmuştur? Kimler yürütmüştür? Ve kimlerden emir almaktadır?"

Demirel'in 1978'de hükümete sorduğu bu soruları bugün Cumhurbaşkanı Demirel'e sormak gerekiyor: Kontrgerilla emirleri kimden almaktadır?

26 Eylül 1973'te CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, "Kontrgerilla adlı örgütün, bu resmi görüntülü fakat gayri resmi örgütün niteliği ve amacı üzerindeki örtü kaldırılmamıştır" diyordu.

Yine Ecevit 6 Aralık 1992'de DSP Genel Başkanı olarak kontrgerillanın faaliyetlerinin nerelere kadar uzandığını itiraf ediyordu:

"Ben böyle bir örgütün varlığını ilk açıklamış politikacıyım. Ve bunun bedeli olarak da ben ve eşim, birkaç suikast girişimiyle karşılaşmıştık. Ama onları göze aldık ve almak gerekiyordu. Bugün bu soruna daha rahatlıkla çözüm getirilebilir. Yeter ki, siyasi irade gösterilsin."

Kontrgerillanın başbakanlara kadar suikast düzenleme operasyonlarını benzer şekilde Korkut Özal da anlatıyor. Turgut Özal'a suikast düzenleyen Kartal Demirağ, "Ben kontrgerillada eğitim gördüm" demişti.

Korkut Özal'ın anlattığına göre Turgut Özal suikasti araştırıyor, ama araştırma bir yere gelip, bazı şeyleri, gördükten sonra "Yeter artık bundan sonrasını sürdürmeyelim" diyerek gerisini getirmiyor.

Ecevit de kendisine düzenlenen suikastte kullanılan silahın bir Amerikan silahı olduğunu, bir poliste yakalandığını, bir yere kadar soruşturabildiğini, ama sonucunu alamadığını anlatıyor.

Kasım 1990'da SHP Genel Başkanı Erdal İnönü, muhalefette iken kontrgerilla tartışmalarına katılıyor, "Ülkemizde de benzer olayların yaşandığı, benzer örgütlerin politikaya karıştığı, şiddet eylemlerinde rol aldığı, hatta yönlendirdiğine ilişkin yoğun kuşku ve iddiaların zaman yitirilmeden açığa çıkarılmasında ısrarlıyız" diyordu. Diyordu demesine de iktidara gelip başbakan yardımcısı olunca (21 Kasım 1990) çark ediyordu: "Kontrgerilla tartışmaları iktidar ortaklığımızı tehlikeye atar."

Kontrgerilla öyle bir şeydi ki muhalefetteyken farklı gözüktüyör, iktidardayken farklı. Seçim zamanı meydanlarda işlenen cinayetlere karşı oluşan halkın tepkisini oya tahvil etmek için kontrgerillanın varlığı kabul ediliyor, ama iktidara gelince söylenen sözler yalanıp yutuluyordu.

Eski cuntacılar sonrakilere göre daha açık sözlüydü. 12 Mart 1971 cuntasının İstanbul Sıkıyönetim Komutanı olan Faik Türün, "Kadıköy'deki köşkü kontrgerilla örgütüne özel olarak hazırlattım" derken işkenceleriyle ünlü Ziverbey Köşkü'nden bahsediyordu."

12 Mart cuntasının Başbakan Yardımcısı Sadi Koças da, kontrgerillanın varlığını açıkça söyleyenlerdendi: "1971'in son günlerinde kurulduğunu öğrendiğimiz kontrgerilla örgütü, Genelkurmay Başkanı'nın emriyle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı ve MİT tarafından müştereken kanundışı kurulmuş, yönetilmiş ve kanundışı çalışmış bir örgüttür. Kuruluşu yasaya aykırıdır."

Bir de kıvrınlar vardı: "Kontrgerilla ile ilgili objektif bilgilere sahip değilim. Ama bunu demekle 'kontrgerilla

Yine Ecevit 6 Aralık 1992'de DSP Genel Başkanı olarak kontrgerillanın faaliyetlerinin nerelere kadar uzandığını itiraf ediyordu:

yoktur" demiyorum. Sadece konu ile ilgili objektif bilgilere sahip değilim."

Bu lafları söyleyen, Çemişgezek'teki bakkal Faruk değil, İçişleri Bakanı Faruk Sükan. İçişleri Bakanı'nın bilgisi olmayacaktı da kimin olacaktı? Faruk Sükan ya ağzını açıp bir şey söyleyecek cesareti bulamıyordu ya da oturduğu koltukta bir şeyden haberi olmayan bir kukla olduğunu kabulleniyordu.

Bırakın İçişleri Bakanlığı'nı Cumhurbaşkanlığı Köşkü'ne kadar çıkıp da "Valla haberim yok" diyenler de vardı. "Kanaatim o ki, Genelkurmay başkanlığım sırasında bu teşkilat (Özel Harp Dairesi) görevi dışında kullanılmadı. Ama belki bana intikal ettirilmeden bazı yerlerde gayri resmi olarak teşkilattan bazı kişiler bu işe bulaşmış olabilir. Bunu bilemem." Bunları da emekli Cumhurbaşkanı Kenan Evren 1990 yılında söylüyordu.

Evren "Haberim yok" diyordu, ama MİT Müsteşarı Mehmet Eymür, onu yalanlıyordu. "Analiz" adlı kitabında ASALA'ya karşı operasyonlar düzenlemek için Evren'in Hıram Abas'ı görevlendirmesini şöyle anlatıyordu Eymür: "Köşk, Hıram Beyi çağırarak 'kan davası' konusunda görevlendirdi. Fiilen köşk kadrosunda gözükmesi mahzurlu olabildi, ama ödemeler köşkten yapılacaktı. Hıram Bey kolları sıvadı. Türkiye'nin prestijini kurtarmak görevi yine ona düşmüştü..."

Hem siz bakmayın Evren'in görmedim, tanımiyorum demesine. Bir başka seferinde, haftalık Gözlem dergisine verdiği demeçte de kontrgerillayı itiraf ediyordu. "Devletin içinde bazı güçler var mı?" sorusuna "Bu söylenir. Kontrgerilla. Bir çevre var ki bunu sık sık kullanır. Bunu kontrgerilla yaptırdı diye. Bu teşkilatın ben ne olduğunu çok iyi bilenlerdenim. Amerikalılar tarafından kurulmuştur bu ve NATO ülkelerinin çoğunda vardır. Şimdi bu teşkilat Türkiye'nin işgale uğrayacak bölgelerinde yuvalar kurar, silahları da toprak altındadır. Nerede olduğunu muayyen merkez bilir" şeklinde yanıt veriyordu. Kenan Evren'in anlattıklarıyla İtalya'da, Avusturya'da açığa çıkan kontrgerillanın silah depoları arasında büyük benzerlikler bulunuyordu.

1978'de Genelkurmay Başkanı Orgeneral Semih Sancar, literatür tartışmasına açıklık getiriyor ve Türkiye'deki kontrgerilla faaliyetlerinin hangi adla sürdürüldüğünü netleştiriyordu: "Bilindiği üzere gayri nizami savaşın adı gerilla harbidir. Buna karşı aldığımız tedbir kontrgerilla harbidir. Bizde kontrgerilla diye bir kuruluş yoktur. Özel Harp Dairesi vardır."

Kontrgerilla harbi sürdürüyoruz ama örgütün adı kontrgerilla değil, Özel Harp Dairesi...

Eh, hiç olmazsa birisi çıkıp doğru dürüst bir şey söyledi. Vardır, yoktur, görmedim, duymadım diyedursunlar konunun ilk ağızdan yetkilileri gerekli açıklamayı yapıyorlardı.

CIA Başkam William Colby, 21 Kasım 1990'da yaptığı açıklamada, "Türkiye NATO üyesi olduğu için böyle bir kuruma sahip olması doğaldır. ABD'nin de bu kurumu desteklemiş olmasını yadırgamamak gerekir" diyerek doğal bir yaklaşım sergiliyordu.

Ecevit de, verdiği demeçlerde bu gizli örgütün masraflarını Amerika'nın karşıladığını söylüyordu.

DEĞİŞİK ÜLKELERDEN ÖRNEKLER

31 Mayıs 1992'de Venedik yakınlarındaki Sagrola kasabasında ki bir patlama İtalya'da açığa çıkacak Gladio'nun habercisiydi sanki. O sabah jandarma karakoluna yapılan bir ihbarla başladı herşey. Pateano köyü yakınındaki terk edilmiş

bir otodan bahsediyordu telefondaki ses. Üç karabineri (İtalyan jandarması) olay yerine hareket etti. Arabanın kırık camlarının ötesinde bir anormallik gözüküyordu. Bir de bagajına bakmak isteyince gökyüzüne bir alev topu yükseldi. Arabayla beraber üç karabinerinin havaya uçmasını sağlayan bol miktarda C-4 tipi askeri patlayıcı idi. Olayı önce Kızıl Tugay'ın üstlendiği açıklandı. Venedik Savcısı Felice Casson'un bölgede yaptığı araştırmalar ilerledikçe neredeyse her ağacın altında gizli bir silah deposu ortaya çıkıyordu. Depolar İtalyan Gizli Servisi SİSMİ'ye aitti. Bir yıl boyunca yapılan araştırmalar sonucu toprak altından açığa çıkan depo sayısı 127'yi bulmuştu.

1972'de başlayıp 14 yıl boyunca süren araştırmalar sonucu Savcı Casson, 500 sayfalık bir iddianameyle ortaya çıktığında kontrgerilla tartışmaları İtalya'yı kasıp kavurmaya başlamıştı bile.

1956 yılında CIA ile İtalyan Askeri İstihbarat Servisi (SİFAR) arasında imzalanan bir anlaşmayla Gladio kurulmuştu. Bu anlaşma mecliste gizli olarak imzalanmıştı. 1990 yılında iş artık açığa çıkınca İtalyan Başbakanı Giulio Andreotti, Gladio'nun varlığını resmen açıklıyor ve şimdiye kadar görev yapan tüm başbakanların da bundan haberdar olduğunu söylüyordu. Andreotti, Gladio mensubu olarak 622 kişinin ismini açıklıyordu. Bunların içinde polis, ordu mensupları ve önemli işadamları da bulunuyordu. Ama açıklanmayan 3-4 bin kişi daha vardı.

Yine soruşturmanın ilerlediği günlerde İtalya'nın eski Başbakanı Aldo Moro'nun kaçırılıp öldürülmesinden Gladio'nun parmağı olduğu da ortaya çıkıyordu. Üstelik Moro'nun öldürülmesinden ABD Dışişleri Bakanı Henry Kissenger'in de haberi ve onay vardı.

Gladio, kendisine üs olarak tıpkı bizim Kıbrıs'a benzeyen Sardunya Adası'nı merkez seçmişti. Burada bütün masrafları Amerika tarafından karşılanarak oluşturulan merkez, gladio üyelerinin yanı sıra NATO üyesi ülkelerdeki kontrgerilla elemanlarını da eğitecekti. Burada eğitilerek uzman birer katil haline getirilen örgüt üyeleri, bazen Achille Lauro gemisinin kurtarılması operasyonuna katılıyor (tıpkı bizdeki Diyarbakır uçağına yapılan operasyon gibi) bazen ülke dışına, örneğin Mozambik'e gizli operasyon için gönderiliyordu (yine bizdekilerin gizli operasyon için Yunanistan'a gönderilmesi gibi).

Gladio'nun 127 tanesi Venedik civarında olmak üzere toplam 139 gizli silah deposu ayça çıkıyordu. Bu depolarda gerektiği zaman kullanılmak üzere her çeşit silah ve patlayıcı bulunuyordu.

Gladio, giderlerinin büyük bir kısmını CIA'dan temin ediyordu. Bunun yanı sıra birçok gayrimenkule sahipti. Bütçeden direkt olarak pek yüklü para alamadığı için gelir getirecek birçok yol kullanılıyordu. Örgütün kasası gibi olan Gladio üyesi işadamlarının şirketleri de, bir başka gelir kaynağıydı. Bu şirketler finansman, ticaret ya da kimyasal madde alım satımıyla uğraşıyor, bunlar aracılığıyla mali transfer yapıyordu. Bazı Gladio üyeleri bu şirketlerin yönetimlerine de sokuluyordu.

İtalyan Gladiosu'na bakarken ister istemez Türkiye'yle bağlantı kuruyor, benzerlikleri düşünüyorsunuz. Hüseyin Baybaşın'ın açıklamalarına göre uyuşturucu kaçakçılığının kilit isimlerinden olan Cavit Çağlar, politikacılığın yanı sıra önemli bir işadamımızdır. Oldukça fazla gelir getiren bir sürü fabrikası vardır. Hatta ötesinde kontrgerillanın pek sevdiği uğraşlardan olan basın yayın faaliyetiyle de uğraşmaktadır. Gazetesi ve televizyonu vardır. Parayla çok uğraştığı için banka bile kurmuştur. Bankalarından birinin yönetimine yine kontrgerilla tartışmaları içerisinde isimleri sıkça geçen Hayri Kozakçıoğlu, Ünal Erkan ve Mehmet Sağlam'ı atamıştır ve onlara maaş ödemektedir. Cavit Çağlar da finansman, ticaret ve kimyasal madde alım satımı yapmaktadır.

"Hadi canım sen de. Bu kadar benzerlik olur mu"? dediittiyor insana.

Gladio'nun ortaya çıkan faaliyetleri arasında, Peru'ya, Tunus'a ve Fas'a antikomünist gruplara silah nakli ve 100'den fazla kişinin öldüğü Bologna Tren İstasyonu Katliamı da vardı.

Bu tartışmalar sırasında CIA Ajansı Oscar Le Winter, bir açıklama yaparak, "NATO gizli bir oturumunda üye ülke gizli servislerine, sağcı ve anti-komünist grupların eylemlerini takip etmeme ve soruşturmaya ilişkin bir protokol sundu ve bunu zorunlu kıldı" diyordu.

Yıllar süren Gladio tartışmalarından sonra yalnızca sıradan üç kişi suçlu bulundu ve mahkum edildi, geri kalan herkes aklandı.

-SÜRECEK-

Bariş için ümit: İşçi mücadeleleri, Enternasyonalizm

(1. sayfadan devam)

stratejik geçitler, ticaret yolları ve genel olarak bölgede kimin bölgesel hiper güç rolünü oynayacağıdır. Bu iki ülkeden herhangi biri öyle bir gelecek umudundan vaz geçmeyi ve özellikle bu rolü rakibine kaptırmayı istememektedir.

Bundan dolayıdır ki Yunanistan ve Türkiye dış işleri bakanları dostça el sıkışıp birbirlerine iltifatlarda bulunurken aynı anda her iki taraf da dev boyutlardaki silahlanma programlarını en hızlı bir şekilde hayata geçirmektedirler.

Kıbrıs sorunundaki yeni hareketlilik bu çerçevede içinde ortaya çıkmaktadır. Bu hareketlilik emperyalist bir hareketlilik ve bundan Kıbrıs'ın, Yunanistan'ın ve Türkiye'nin sıradan insanların bekleyecek hiç bir şeyi yoktur. Ellerini masum Iraklıların, Bosnalıların, Sırp'ların, Arnavutların kanıyla boyayanların ve bu kirli emperyalist saldırıları destekleyenlerin Kıbrıs'a, sıradan insanlara; Türkkıbrıslılara ve Elenkırıslılara bariş, demokrasi ve gönenc getirebileceklerine hiç bir güvenimiz yoktur. Kendi çıkarlarını sağlamak için Kıbrıs'ta bu kadar savaşı çıkaran, bu kadar yıkım getiren Yunanistan, Türkiye ve Kıbrıs burjuva sınıflarının, Kıbrıs sorununa; adil, barişçil ve yaşayabilir bir çözüm getirebileceklerine dair hiç bir güvenimiz olamaz.

Kıbrıs sorununun tüm tarihi; iki tarafın burjuva sınıflarının rekabet, çatışma ve savaşları ile çıkarlarını güvence altına almak için Kıbrıs sorununa karışmış olan küçük ve büyük emperyalistlerin, emperyalist girişimlerinin bir tarihidir.

Kıbrıs'ta iki tarafın burjuva sınıfları arasındaki savaşçı karşıtlık Elenkırıslı tarafının resimlerinin savunmak istediği gibi Temmuz 1974'de Türkiye'nin işgali ile başlamadı. Ve yine hiç kuşkusuz Türk işgali, Türk tarafının resimlerinin savunmak istediği gibi herhangi bir bariş hareketi de değildi.

Tüm taraflar kendi sorumluluklarını gizlemek istemektedirler. Ama gerçekte ise; kendi ekonomik çıkarları için hiç tereddüt etmeden binlerce masum işçinin kanlarının dökülmesine ve göçmenliğe sürüklenmelerine yol açan bir yağmacılık söz konusudur.

Toplumlara çatışmalar çok daha önceden, en azından 1958'den itibaren başlamıştı. 1940'lı yıllarda Enosis istemi, Türkkıbrıslılar arasında yoğun bir tepki yaratır. E.O.K.A.'nın Enosis için silahlı mücadele başlatması ile Türkkıbrıslıların tepkileri çatışma ve ölümlerle çok daha sert bir tepki aldı.

1959-60 Zürih-Londra antlaşmaları ve Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasası, Enosis ve Taksim'i yasaklıyordu. Fakat bu; diğer tüm siyasal liderlerin ve Akel'in de desteklediği Makaryos'u, Anayasayı ihlal etmeye ve Türkkıbrıslılar için koruyucu niteliği olan Anayasa kurallarını uygulamayı reddetmesine engel olmadı. Türkkıbrıslılara 5 büyük kent'te ayrı belediye oluşturma haklarını vermeyi reddetmesinden dolayı Türkkıbrıslılar yeni vergi yasalarını oylamayı reddettiler. Makaryos Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile yeni vergi yasalarını geçirir.

Sonunda ünlü 13 maddelik değişikliği sunarak aynı Anayasayı değiştirmeyi ve Türkkıbrıslılar lehine koruyucu niteliği olan her anayasa kuralını Anayasadan çıkarmaya çalıştı. Bu değişiklikleri kabul ettirmek için Yorgacis'in komutası altında 5 bin kişilik silahlı bir örgüt oluşturdu. Bu; Türkkıbrıslıların yüzlerce ölü, göçmen ve kayıp kişileri verdiği 1963-64 çatışmalarına sürükleyen ünlü Akritas planı idi.

Bu gelişmeler içerisinde Elenkırıslı burjuvazi, Türkkıbrıslıları Makaryos'un önerilerini kabul etmeye mecbur etmek için %18'lik Türkkıbrıslı nüfusunu %48'lik toprak parçasında, enklavlarda tecrit edilmeye itmeyi başardı.

Hiç kuşku yoktur ki; Türkkıbrıslı milliyetçiler de kendi gelişmelerinin ön hazırlığı içindeydiler. Fakat ilk adımı atan, Zürih ve 1960 antlaşmalarının sınırlamalarından kurtulmaya acele eden Elenkırıslı tarafı ve Makaryos'tu.

Ekonomik Savaş

Ve hatta iki toplum arasındaki barişçil dönemlerde bile amansız bir ekonomik savaş vardı. Ekonomik yönden egemen ulus olan Elenkırıslılar, Türkkıbrıslıların ekonomik yönden gelişimlerini önlemek için güçlerini kullanmaya çalıştılar.

Türkkıbrıslıların eğer bir Elen ortaklığı yoksa onların kendi fabrikalarını veya otellerini inşa etmelerine izin verilmedi. Bankalar Türkkıbrıslıları işe almadı, sanayide en kötü ve en düşük ücretli işlerde çalıştırıldılar. Kilise; bu en büyük mülk sahibi, Türkkıbrıslılara ne ev ne mağza ne de arsa kiraladı, ne de sattı. Türkkıbrıslıların yaşadığı bölgelere kamu hizmetleri götürülmedi.

Türkkıbrıslılar ile Elenkırıslılar arasındaki ekonomik ve sosyal eşitsizlik korku. 1963 yılında Türkkıbrıslılar sanayi üretiminin sadece %6.1'ini, tarımsal üretimin %12.6'sını ve dış satımının %0.5'ini denetliyorlardı.

Bu durum her iki toplumda da milliyetçiliğin üzerine basıp yükselmesini sağlayacak maddi temeli oluşturuyordu. Tüm bu yıllar boyunca Türkkıbrıslıların baskı altında tutulmalarına ve sömürülmesine Elenkırıslı solunun AKEL'i tarafından sadece herhangi bir tepki dahi göstermemekle kalmamış, Elenkırıslı burjuvazinin tüm temel seçenekleri, özünde desteklenmiştir de. Böylece her iki tarafın işçileri egemen sınıflarının arzularına bağlandı.

Elen -Türk rekabeti

Elenkırıslı kapitalistler kendi egemenliklerini dayatma çabalarında Yunanistan'ın da desteğini almışlardı. Fakat bu bağlaşıklık her zaman için kardeşçe değildi. Elen kapitalistlerin de kendi büyük iddialı arzuları vardı.

Elen burjuva sınıfı Türkiye ile rekabet içinde bulunuyordu. Ve her iki taraf da bölgede batı emperyalizminin en güçlü bağlaşığı, rolünü talep ediyordu. Bu onlar için bölgede; ekonomik, diplomatik ve askeri yönden başarı kazanma demekti.

1973 yılındaki petrol krizi "kara altın"ın fiyatını en yüksek seviyeye ulaştırdı. Ege'deki petrol yatakları bir anda korkunç değer kazandı. Diğer taraftan, Ortadoğu pazarları için rekabet aynı zamanda Ege'deki hava, deniz geçitleri için rekabet demekti. Yunanistan Ege denizinin kapalı deniz olmasını ister. Sonuçta kara sularının 6 deniz milinden, 12 deniz miline çıkarılması hakkını elde etmeği başarır.

Eğer Çunta elde etmeği başardıysa bu hakkı Ege'nin uluslararası kara sularında uygulamaya koymuş olsaydı; Türkiye'yi, Ege'de %49'dan en azından %19'luk bir seviyede sınırlamaya sokacaktı. Türkiye Ege kara sularında olası bir gelişmeyi savaş nedeni sayacağını belirterek tehdit eder.

Bu koşullar içinde Yuannidis'in cuntası Kıbrıs'ta darbeyi örgütler. Bu hareket bir yandan çökmekte olan cuntanın yükselmesini hedeflerken diğer yandan da, Yunanistan'ın Türkiye karşısında stratejik konumunu yüksetmesini sağlaması amaçlanmaktaydı. Elen kapitalizmi bu hareketin başarısı ile Ege ve Doğu Akdeniz'de emperyalizmin en önemli ortağı olarak önderliğini sağlamış olacaktı.

Cunta için kesin olmayan şey takınacakları tavrı idi. Makaryos birçok kez "ulusal merkez"den bağımsızlık gösterisinde bulunmuştu. Elenkırıslı kapitalizmi Doğu Akdeniz'de ve SSCB'nde artık kendi açılımlarını yapmayı başarmış ve Elen-Türk çatışmasında figüran olma yerine üçgenin üçüncü ucu olmaya istekli idi.

Cunta tarafından savaşa atılmalarına Elen işçilerin reddi ve Elenkırıslı işçilerin ve geçliğin darbeye ve E.O.K.A.B'ye karşı direnişi militaristlerin planlarını bozar ve yanlışlaştırılmış cunta çöker.

Petrol Yolları

Eğer 1974 krizi Ege petrolleri ve Ortadoğu pazarları için doruğa ulaşmışsa, bu gün de Kafkas ve Hazar petrolleri içindir. Söz konusu olan dünya pazarında dağılımı dünya enerji haritasını değiştirebilecek hem petrole hem de doğal gazda dev boyutlara varan rezervlerdir. Tüm büyük güçler ve uluslar bu rezervlerin sömürüsünde büyük ümitler taşımaktadırlar. Bu rezervlerin dünya pazarına ulaştırılacak olan yollar gerilim ve savaş noktaları olmuştur.

Elen burjuva sınıfı bu oyunda kendine büyük güçlerin jandarmalığını yapma rolünü talep etmektedir. Elen hükümeti

Rusya'yla birlikte Kafkas petrollerini Bulgaristan'ın Burgaz limanından Aleksandruboli'ye nakledecek boru hattının yapımını ilerletmektedirler. Elen kapitalistler için "altın işler" demek olan bir plan. Elen kapitalistlerin yanında, Elenkırıslı kapitalistler de Yunanistan'ın sadık bağlaşığı olarak pastadan pay istemektedir.

Türk hükümeti Kuzey Kıbrıs'ın tam karşısında bulunan Ceyhan limanına varacak olan kendi boru hattı için Amerikan desteği sağlamayı başarmıştır.

Kıbrıs'taki çatışma ve savaş gibi diğer Elen-Türk anlaşmazlıkları da her iki taraf için gericiğin ve haksızlığın en uç noktasının da en uç noktasıdır. Eğer 1974'de savaş aşamasına varan uyuşmazlıkta Elenkırıslı ve Elen kapitalistler savaşı kaybetmişse bu onların kendi paylarına haklı oldukları ve masum kurbanlar oldukları demek değildir. Önceki tüm yıllar boyunca Türkkıbrıslılara baskı uygulayan ve onları yok eden onlardı.

Kıbrıs'ta bu çatışmaların ve savaşların gerçek masum kurbanları; yaşamlarını, sevdiklerini, evlerini, herşeylerini kaybeden her iki tarafın da sıradan insanları; Elenkırıslılar, Türkkıbrıslılar, Elenler ve Türklerdir. Hiç bir suçu olmayan bu insanlar iki rakip burjuva sınıfının açgözlülüklerinin ve rekabetlerinin bedelini ödediler.

Her iki taraftaki kurnaz politikacıların "insan hakları" için büyük laflar eden bildirilerinin ardına saklanan gerçek budur.

Enternasyonalizm

Kıbrıs'ta barişçil bir gelecek umudu Amerikan ve A.B girişimlerinde değil, enternasyonalizmde, Kıbrıs'taki savaşların ve Elen-Türk rekabetinin gerçek kurbanları olan işçilerin, sıradan insanların mücadelelerindedir.

40 yıldan daha fazla bir zamandır siyaset sahnesinde başrolleri oynayan ve bu süre zarfında Kıbrıs'taki savaşlardan ve yıkımlardan sorumlu ve ortak sorumlu olan Kleridis ve Denktas'ın bariş sağlayabileceklerine hiçbir güvenimiz olamaz. Aksine, onlara ve seçeneklerine, savaş doktrilerine, silahlanma programlarına ve kendilerine göre ulusal çıkarlar için fedakarlıklara karşı yönelenecek bir politikaya ihtiyacımız vardır. Yunanistan, Türkiye ve Kıbrıs'taki sıradan insanlar arasında dostluk ve güveni inşa edecek, samimi bir yeniden yaklaşma politikasına ihtiyacımız vardır. Bu politika bariş için koşullar ve ön koşullar öne sürmeyen Türkkıbrıslıların isteklerine bizim arzuladığımız değil de tıpkı onların dile getirdiği şekilde saygı göstermelidir. Bir politika ki, bizim sadece kendi tarafımızın burjuva sınıfının plan ve beklentileri ile hiç bir ilgimiz olmadığı gibi, aksine bizim bu plan ve beklentilerine karşı mücadele etmeye kararlı olduğumuzu göstermelidir.

İhtiyacımız olan budur. Yoksa Y. Papandreu'nun nitelediği gibi, gerçekte Kleridis-Denktas görüşmelerinin ve pazarlıklarının daha alt seviyede türetilmesi olan "yurttaşlar diplomasisi" değil.

Kıbrıs'ta yeni savaş tehlikesinden uzaklaşmak için ümit; enternasyonalist bir yeniden yaklaşma hareketinde bulunmaktadır. Bu hareketin yaratılması için her iki tarafta da var olan yasaklamalara ve engellemelere rağmen devam eden ve yoğunlaşan iki toplumlu toplantılarından ve girişimlerinden görüldüğü gibi olanak vardır.

**Bu yazı Güney Kıbrıs'ta
İşçi Demokrasisi adlı örgüt
tarafından aylık olarak
yayınlanan
"İşçi Demokrasisi"
adlı aylık gazetesinin, Ocak
2000 sayısında yayınlandı.**

GERÇEK

Selim KURTULUŞ

“ANAMIZIN HİKMETİ”

Bankalar krizi ülkeyi hallaç pamuğu gibi savururken sokaktaki vatandaş şaşkın, telaşlı, öfkeli...

Dört bankanın ardı ardına batması yaklaşık 30 bin mevduat sahibini perişan etti. Bu rakamı ortalama 3 ile çarparsak ortaya 90 bin çıkar. Bu da nüfusun yaklaşık yarısıdır. İşte böyle bir fırtınalı süreçten geçen ülkemizde bu gelişmeleri sadece kapitalizmin ekonomi yasaları ile anlamak ve yorumlamak yetmemektedir. Denktaş'ın önünün iyice açılabilmesi için krizin patlaması ve bunu Eroğlu'na yükleme çabaları önemlidir. Üstelik batık paranın bir kısmı da TC bankalarında. TC yuvarlak sözlerle halkı avutmaktadır.

Yine her yıl olduğu gibi bu yıl da Kamu görevlileri ile devlet arasında süren maaş ve özlük hakları görüşmelerinde çarpıcı gelişmeler oldu. Hükümet %28 artış önerdi. Sendikalar %45'lerde diretti. Bir hafta sonra Hükümet teklifini TC'nin baskısıyla %21'e indirdi. Uzun “pazarlıklar” sonucu iki memur sendikası %27'ye evet dedi. Öğretmen sendikaları ise reddetti...

Geçtiğimiz yıl %36 kaybı olan bu geniş kesime hükümet % 42 vermişti. Bu yıl ise %27. İşin ilginç yanı “Ölümüne aday olan ve seçime asılmak isteyen” başbakan Eroğlu bu hatayı nasıl yaptı? Şükrü Gürel'in TC adına devreye girmesi ve Eroğlu'nu yıpratıp Denktaş'ın önünü açması olayın özüdür.

Tüm bunlar olurken TC Kuzey'in ekonomisinin dibe vurması için sistemli çalışmasını yıllardır sürdürüyor. “ABAD kararları dolayısı ile KKTC'ye ekonomik ambargo uygulanıyor. Bu nedenle üretimimiz yok oluyor” diyen ikiye bölünmüş anavatanı politikacıların inandırıcılığı kalmadı. Gelin şimdi bu maskeyi düşürelim ve rakamları konuşuralım.

TC'nin yıllık ortalama ithalatı 58 milyar dolardır. Kuzey Kıbrıs'ın ise yıllık ihracatı tarihinde en yüksek 29 milyon dolar oldu. Bu günse yaklaşık 12 milyon dolardır. Bir başka anlatımla bizim tüm ürettiğimizi TC'ye satsak toplamı 12 milyon dolar. 58 milyarda 12 milyon. Kovada bir damla su. Dünyanın uyguladığı ambargodan sözedenler “analarının” ambargosunu utangaçça gizlemeye çalışıyorlar. Sıkı durun! İşin ilginç yanı TC'ye 12 milyon dolarlık malları satamazken, TC'den yıllık 120 milyon dolarlık ithalat yapıyor. Yoksa dünya ithalata da mı ambargo koydu?

Resim açık, rakamlar berrak, pratik ortada. Bu ülkenin ekonomisi, sosyal yapısı, siyasal yapısı, TC Egemenlerinin katıksız kontrolündedir.

ZAMANIN GÖTÜRDÜKLERİ:
AB ÜYELİĞİNİN KIBRIS

AB üyeliğinin Kıbrıslı Türklerin ekonomik faaliyetlerine olacak olası olumlu ve olumsuz etkileriyle ilgili ayrıntılı bir bilimsel çalışmanın bizde henüz yapılmamış olması düşündürücüdür ve yapılması elzemdir. Bu noktadan hareketle, Kıbrıslı Rumların AB'ye tam üyelik haline ekonominin çeşitli kesimleri üzerinde hangi olumlu ve olumsuz etkileri göreceklere ilişkin olarak hazırlanmış bir rapordan bir bölümü aktarmak istiyoruz. “Kıbrıs'ın AB'ye Giriş Süreci Konusunun Yeniden İncelenmesine Yönelik Öneri” başlıklı bu rapor, AKEL tarafından hazırlanmış olup, elimize tesadüfen geçmiş bulunmaktadır. Türkçeye çevrilmiş

meyve suyu alanında önemli yararlar elde edilecek (özellikle tarım sanayiindeki destekleme fonları.) Bira, bisküvi ve makarna üretimi olumsuz olarak etkilenecek. Fakat alkol üretimi olumlu olarak etkilenecek. Meşrubat yağ ve tütün üretiminin özel bir sorunla karşılaşması beklenmiyor. Doküman sanayinin ayakta kalması beklenmiyor. Bu sektörün yıkıma uğrayarak yok olması bekleniyor. Giyim sanayinin düşük rekabet gücü ile çağdaşlaşmaması sonucu %50-60 yıkıma uğraması bekleniyor.

Ayakkabı sanayinin de %60'ın ötesinde %80'lere varan bir oranda

GEÇMİŞ OLSUN!!!

bulunan b u raporun geniş bir okuyucu kitlesine ulaşmasının yararlı olacağını düşünerek, en önemli bölümünü aşağıda veriyoruz:

a) Tarım Sektörü: Bu sektörde ekonomik açıdan aktif nüfusun %12'si olan 35 bin kişi çalışıyor ve gayri safi milli hasılanın % 6'sı bu alanda üretiliyor. Tarım ürünleri, dışaatının %31'ini sağlıyor ve bu değer olarak 62 milyon liraya denk geliyor; sanayinin bazı alanlarında hammaddeyi de oluştururken, Kıbrıs'ı tarım ürünleri alanında kendi kendine yeter bir konuma getiriyor. Ortak tarım politikasının uygulanması ile, buğday üretimi bundan avantaj sağlayacak, arpa üretimi ise olumsuz etkilenecek. Zeytin üreticileri ile tütün ve çiçek üreticileri de yarar sağlayacak. Meyve üreticileri olumsuz olarak etkilenecek. Özellikle de narenciye üreticileri ile sofralık üzüm üreticileri olumsuz etkilenecek ve bu kesim sanayiye geçmek için tazmin edilebilir. Kıbrıs'ta üretilen birçok meyvenin Avrupa standardına uymaması da olumsuz bir etki yaratacaktır. Tam üyelikten özel yararın patates üretimi alanında görülmesi bekleniyor. Patates dışaatına AB'nin koyduğu sınırlamanın kalkması, patates dışaatına yarayacaktır. Kıbrıs'ta alkol ürünleri bugünkü koşullarda tatmin edici olarak nitelendiriliyor. AB fonlarından yararlanma olasılığı olan iyi kalite şarap için de daha fazla olanak olacak. AB'de tatmin edici olmasa da, üretimi teşvik edici önlemler vardır. Bağcılarının gelirlerinin düşmesi bekleniyor. Bu düşüşün boyutu, somut ürünlerin belli zamanlarda ne kadar destekleneceğine bağlı olacaktır. Hayvancılıkta ilgili olarak büyükbaş hayvancılıkta durum henüz gelişme halindedir. Bu alanın geleceği bazı önkoşullara bağlıdır. Küçükbaş hayvan, domuz ve kümes hayvancılığının geleceği de bazı koşullara bağlıdır.

b) İmalat Sektörü: İmalat, petrol ürünleri ve gaz rafinesinin herhangi bir sorunla karşılaşması beklenmiyor. Olumlu veya olumsuz olarak etkileneceği beklenen fason üretimi, şöyle sıralayabiliriz: Paketlenmiş meyve, sebze ve

yıkıma uğraması bekleniyor. Çanta, valiz, takı ve mobilya alanlarında ise, Yunanistan ve İtalya'nın güçlü rekabeti altında kalınması bekleniyor. Bugün koruma altında olan çimento ve alüminyum üretiminin de büyük etkilenecek göstermesi bekleniyor. Kağıt sanayinin büyük oranda yıkıma uğraması bekleniyor. Bunun yanı sıra plastik üretimi de ciddi bir şekilde tam üyelikten etkilenecek. Kimyasal ürünlerin yanı sıra, ilaç sanayinin de kapanma noktasına gelmesi bekleniyor.

c) Hizmet Sektörü: Hizmetler sektörünün dinamik alanlarının ciddi sorunlarla karşı karşıya kalması beklenmiyor. Tersine turizm alanında yeni olanakların ortaya çıkması bekleniyor. Birliğin cesaretlendirmesi ile uyum içinde bu alanda belli bir gelişme bekleniyor. Bu gelişmenin çevreyi koruyan bir gelişme olacağını da belirtmek gerek. Bazı sorunlarla karşı karşıya kalması beklenen bir alan da kıyı şirketleridir. Ticaret, bankalar, sigorta şirketleri ve genel olarak diğer hizmet sektörlerinin sorunlarla karşılaşması beklenmiyor. Sadece Maastricht Sözleşmesi kriterleriyle kamu alanında bazı baskılar görülebilir. Bu özellikle kamu açıkları konusunda kendini gösterecek.

d) Çalışanların ve Hizmetlerin Serbest Dolaşımı: Ekonominin bugünkü kalkınma hızı temelinde, 1. ve 2. sektörde ortaya çıkacak iş kayıplarının hizmet sektörü tarafından tatmin edici bir şekilde emilmesi bekleniyor. Avrupa'ya doğru veya Avrupa'dan Kıbrıs'a doğru ciddi bir işgücü hareketi beklenmiyor. Sadece dil ve gelenek avantajı nedeniyle Yunanistan'dan düşük ve orta düzey gelirlilerden belli bir akış olabilir.

e) Kooperatifler, KİT'ler, Ticaret Konseyi: Kooperatifçiliğin özel bir sorunla karşı karşıya kalması beklenmiyor. AB'de kooperatifçilik bir gelenek (İtalya ve Fransa'da) yaşamaya devam etmekte kalmadı, yeni alanlarda faaliyetini genişleterek geliştirdi. Fakat mali sistemde gidilecek bir liberalleşme karşısında kredi alanında kooperatifçiliği koruyucu önlemler almak gerekecek. AB ile uyum sağlama çerçevesinde tekel olan bazı KİT'lerin ortadan kaldırılması

Ahmet AN'ın bu yazısı 12 ve 19 Kasım 1995 tarihli Yeniçağ gazetelerinde yayınlanmıştı. Yazarının isteği üzerine, güncelliğini koruduğu nedeniyle okuyucuya sunmakta yarar gördük.

Ahmet AN

EKONOMİSİNE ETKİSİ

bekleniyor. Fakat bu zorunlu olarak özelleştirilmeleri anlamına gelmiyor. Sermaye kesimi bunu yanlış yorumluyor. Burada talep edilen, bu kurumların çağdaştırılması ve özel sektörün rekabetine dayanacak şekilde yeniden örgütlenmeleridir. Tarım ürünleri ticaret konseylerinin işlerliği, Birliğin yasaları ile çelişiyor. Bu nedenle de tam üyelik sonrası rollerinin değiştirilmesi bekleniyor. Büyük bir çoğunluğunun Kıbrıs'ta ortak tanım politikasının ulusal yürütme organlarına dönüştürülmesi bekleniyor.

f) Para Politikası, Fiyatlar, Vergi Sistemi ve Hayat Pahalılığı Ödeneği: Mali alanda, Birlik geleneği, liberalleşme ve sermayenin serbest dolaşımından yanadır. AB'ye tam üyelik demek bu koşulların kabulü anlamına gelir. Faizlerin serbest bırakılması durumunda rekabet yasası ve Avrupa'da binlerce bankanın varlığı kâr olgusunu önemli ölçüde sınırlıyor. Kıbrıs'ın küçük bir pazar olması ve banka sayısının sınırlı olması, halkın zararına küçük bir tekel oluşumunu sağlıyor. Faizlerin serbest bırakılması kooperatifleri de etkileyecektir. Para ve kredi alanında rekabetin artması kooperatifleri bankacılığa zorlayacak ve bu da milyonlarca liraya gereksinim yaratacaktır. Aynı zamanda birliğin sağladığı olanaklarla, kooperatifler, bankaların küçük tekellerine karşı bir güç odağı olarak işlev görebilirler. Sermayenin serbest dolaşımı ile ilgili olarak da Kıbrıs'ta duyulan güvensizlik ve istikrarsızlık -ki Kıbrıs sorunu nedeniyle ortaya çıkıyor-yurtdışına bir sermaye akımı getirebilir. Fakat yurt dışından Kıbrıs'a da önemli bir sermaye akışı bekleniyor. Bu da hem olumlu, hem de olumsuz bir olgu olarak ortaya çıkıyor. Fiyatlar konusunda Birliğin kuralları serttir. Fiyatlar arz ve talep temelinde belirleniyor. Bu da fiyat kontrol komitesinin ve kontrol altındaki ürünlerin kalkmasını getirecek. Sadece çok kısa bir süre için süresi önceden belirlenmiş kısıtlı sayıda ürünün fiyatı denetlenebilir."

"Vergi sisteminin uyumlaştırılması, dolaylı vergilere yöneliş ve vergi mükelleflerinin daha önceden belirlenmiş kıstaslara uyumlaştırılması, Birliğin temel vergi politikasını oluşturuyor. AB vergi sistemine uyumda, kıyı şirketlerine tanınan vergi kolaylıklarının sürdürülmesi olası görülüyor. Bu özel durum, ancak tam üyelik müzakereleri sürecinde ele alınarak, bazı statüler sağlanabilir.

Hayat pahalılığı ödeneği, toplu sözleşmeler çerçevesinde ele alındığı sürece, bunun kaldırılması yönünde Birliğin herhangi bir kuralı yoktur. Kıbrıs'ta uygulandığı biçimiyle hayat pahalılığı ödeneği AB'de yoktur. Fakat çalışanların enflasyon karşısında gelirlerinin düşmemesi için onları tazmin eden farklı sistemler vardır.

g) Sosyal Yaşam: Kapitalizm, sosyal-ekonomik bir sistem olarak sosyal çelişkileri keskinleştirir. Birçok sosyal sorun yaratarak bunları bünyesinde barındırıyor. İşsizlik AB'yi meşgul eden en büyük sorundur. 25 milyon insan ya ekonomik olarak aktif nüfusun %11'i sosyal açıdan üretim dışında kalma durumuyla karşı karşıyadır. İşsizlik, güvensizlik ve stres ve bunlara bağlı yaşam biçimi suça ve uyuşturucuya yöneltiyor. Bu arada konut sorununun belli bir boyuta ulaştığını belirtmek gerek. Onbinlerce insan bugün birçok Avrupa başkentinde evsiz durumdadır.

AB'de somut bir sosyal politika anlayışı yoktur. Maastricht Sözleşmesinde yakınlaşma ve bütünlüğü koruma olgusuna atıfta bulunuluyor. Bu amaca yönelik Avrupa Sosyal Fonu da oluşturuldu. İşsizliğin sınırlandırılmasına yönelik özlü sonuçlar alınması da birçok program uygulandı.

AB'ye üye devletlerin birçoğu muhafazakar bir ekonomi politikası uygulayarak ve Maastricht Sözleşmesinin öngördüğü kamuyla ilgili oranlara varmaya çalışarak birçok sosyal programları kaldırdılar, sosyal alana yönelik programlarında kesintiye gittiler."

***

"Kıbrıs'ın AB'ye Giriş Süreci Konusunun Yeniden İncelenmesine Yönelik Öneri'yi hazırlamış olan AKEL, Kıbrıs'ın olası tam üyeliğinin getireceği olumlu ve olumsuz etkileri bu şekilde sıraladıktan sonra, tam üyelik için gerçekleştirilecek müzakerelerin öneminin büyük olduğunu raporunda vurgulamakta ve Kıbrıs'ın çıkarlarının korunması için müzakerelere büyük hazırlık yapmak gerektiğini ve

müzakerelerde ısrarlı tavır takınmanın zorunluğuna parmak basmaktadır. Burada "Birlik yasalarını iyi bilerek, olumsuz etkileri gidermek için derin bilgi sahibi olma"nın altı çizilmekte ve "AB'ye giden yolda zorlukların ve geçit vermez engellerin ortaya çıkması bekleniyor" denmektedir.

Kleridis Hükümeti'nin olası yanlış yaklaşımlar içinde olması halinde Kıbrıs için ortaya çıkacak tehlikeler de, şöyle özetlenmektedir: "AB'ye tam üyeliğin her derde deva olarak görülmesi yanlış bir eğilimdir. Tam üyelik kendi başına bir amaç değildir. Kıbrıs sorununun doğru çözümü için bir mücadele cephesidir. Tüm uğraşların Kıbrıs sorununun özü yerine, tam üyelikte yoğunlaştırılması, tam üyeliğe engel getirmenin yanı sıra sadece özgür bölgenin tam üyeliği tehlikesini yaratır. Böylesi bir gelişme de taksimin kalcılaşmasına yol açar. Bunun yanı sıra ciddi bedeller ve güvenlik çerçevesinin ve ilkelerin dışına çıkacak taviz baskılarının bizim tarafa yönelmesini de getirir. Hükümetin yukarıdaki ciddi tehlikeleri dikkate almadığı bugüne kadarki pratiği gösteriyor.

Kollektif ve sorumlu bir şekilde Ulusal Konsey tarafından ele alınması gereken sorunların sallantıda kaldığı ve hükümetin bunlarla ciddi, şekilde ilgilenmediği ve bunları ciddi olarak tartışma arzusu göstermediği de görülüyor. Konuyla ilgili olarak Denktaş'ın görüşleri de kollektif olarak analiz edilmemiştir. Kıbrıslı Türklerin tam üyelik diyaloguna katılması konusu da görüşülmemiştir. Amerikalıların ve Avrupalıların birçok kez ifade ettikleri Federal Kıbrıs'ın AB'ye tam üyeliği olgusu da tartışılmamıştır. Hükümet Türkiye'nin, Denktaş'ın savunması olmaksızın, Kıbrıs'ın AB'ye tam üyeliğinin işgal bölgesinin Türkiye'ye entegresini getireceği yönündeki tehditleri de hafife alıyor... Kleridis hükümeti, egemenlik gibi özlü konularda kabul edilemez tavizlerin, AB'ye tam üyelik ile otomatik olarak ortadan kalkacağı yönünde halkı iknaya çalışıyor. Bu koşullarda Avrupa'nın kazanımlarının herşeyin üzerinde geçerli olacağını savunuyor. Bu düşünce Kleridis'in yanlış davranışlarına bir gerekçe olarak kullanılıyor ve Kıbrıs sorunu için çok tehlikelidir. Eğer bu düşüncenin hakim olmasına olanak sağlanırsa, bu matematiksel bir doğrulukla Kıbrıs'ın yeniden birleşmesine değil, önemi tartışmalı bir tam üyeliğe karşı taksimin kalcılaşmasına neden olur. Aynı endişe, hükümetin dış politika anlayışını, AB dış politikasına uyumlaştırması ile ilgili olarak da söz konusudur. Kıbrıs'ın Avrupalı olduğunu göstermek için bağlantısızlar gibi geniş olanakları olan hareketlerle arasına mesafe koyması, en azından, şansızlık olarak nitelendirilebilir."

AKEL'in görüşüne göre, Kıbrıs'ın AB'ye tam üyeliği olgusunun ilerlemesi için Kıbrıs sorunu ile ilgili ön koşullar şunlardır:

"1. Kıbrıs'ın tam üyeliği çözümünden önce de olsa, çözümünden sonra da olsa, Kıbrıs Cumhuriyeti'nin tüm topraklarını içermelidir. Sadece özgür bölgeyi değil. Tam üyelikle varılacak çözüm, Avrupa standardını getirecektir düşüncesiyle, Kıbrıs Rum Tarafının ilkelerinden taviz vererek, sorunun kapatılması hiçbir koşulda kabul edilmemelidir.

2. Kıbrıs'ın tam üyelik perspektifi, Türkiye'nin tam üyelik sürecinden bağımsız olmalı ve müzakerelerde aynı sorunun iki bölümü gibi bir görünüm verilmemelidir. Böylesi bir olgu, Türkiye üzerine siyasi baskı uygulanmasını azaltmada katkı anlamına gelir."

Rapora göre, "AKEL, Kıbrıslı Türk siyasi güçlerin, kendi geleceklerini de ilgilendirmesi açısından Kıbrıs'ın tam üyelik sürecinde söz hakkı istemlerini haklı ve özenlen bir yaklaşım olarak değerlendirir. Kıbrıs hükümeti, yasadışı devletin dolaylı veya dolaysız tanınması olgusunu içermeyen bir biçimde, böylesi bir katılma konusunu desteklemelidir ve bu başarılabilir. Böylesi bir katılma, yasadışı devletin dolaylı veya dolaysız tanınma tehlikesi olmadığı oranda başarılabilir ve Kıbrıs Hükümeti bunu desteklemeye hazır olmalıdır. Fakat Kıbrıs Türk liderliği, Kıbrıs sorununun çözümünü engellediği anda, Kıbrıs Türk tarafının da tam üyelik müzakerelerine katılması veya tam üyeliğin çözüm sonrasına bırakılması gibi taleplerin kabulü mümkün değildir."

ANKA KUŞU
A. Savaş

KSG 4 YAŞINDA

Kıbrıs'ta Sosyalist GERÇEK yayın hayatına 1 Şubat 1996'da başladı. O zamanki ismi Sosyalist GERÇEK idi. Sosyalist GERÇEK, o zamanlar içinde çalıştığımız Yazın Emekçileri Derneği'nin bir yayınıydı. Üç sayı çıkabildi bu isimle...

Yazın Emekçileri Derneği'nin ilk Genel Kurulu sonrası Yönetim Kurulu'nda çoğunluğu oluşturan arkadaşlarla görüş ayrılıkları, özellikle de gazete konusunda görüş ayrılıklarımızın ortaya çıkışı dernekten ayrılmamıza yol açacak kadar derinleşti... Ayrıldık...

Gazeteyi yaşatmaya kararlıydık, öyle de yaptık, Kıbrıs'ta Sosyalist GERÇEK adıyla 4 yıldır okuyucuya görüş ve düşüncelerimizi aktarmaya çalışıyoruz. Kolay geçmedi bu 4 yıl... Bundan sonrası da kolay olmayacak...

Ama her şeye rağmen devam ettik ve sizlerden aldığımız güçle devam edeceğiz...

Kimi zaman görmezden gelinerek güdükleşmeye, kimi zaman tehdit edilerek sindirilmeye çalışıldık...

Olmadı, beceremediler...

Ne kaale almama çabaları değişik platformlardan dışlanmamıza, ne de tehditler Kıbrıs'ta Sosyalist GERÇEK'in GERÇEKLERİ yazmasına engel olabildi. Sözde ilerici ve anti-emperyalistler geldi, geliyor diyerek emperyalistlerden medet umar ve halkta sahte barış umutları yaratırken biz emperyalizm geriletilmeden adaya barışın gelececeğini anlattık. Onlar yıllardır Türkiye'den çalışmak için adımıza gelen işçileri düşman göstermeye çabalarlarken biz, Kıbrıs'ın kurtuluşunun etnik temellerde değil, işçilerin-emekçilerin kardeşlik ruhu ve dayanışmasıyla gerçekleşebileceğini sürekli vurguladık. Zaten güçsüz olan halkımızı daha da güçsüzleştirecek olan politikalarının yanlışlığını göstermeye çalıştık hep.

Kıbrıs'ın emperyalist tahakkümden kurtulup bağımsızlaşmasını savunan Türkiyeli, Yunanlı tüm emekçilere bu kavgada yer olduğunu; anavatancı, ENOSİS'çi, emperyalist yarıdakçıların, isterse yedi göbek Kıbrıs'lı olsun Kıbrıs halkının düşmanları olduğunu savunduk.

Halkımızın kurtuluşunun Anti-emperyalist, Bağımsız, Birleşik Kıbrıs'ı yaratmaktan geçtiğini savunduk ve bu uğurda, tüm farklılıklarımıza rağmen, tüm yurtseverlerin Anti-emperyalist Birleşik Cephe'de birleşmesi gerektiğini vurguladık.

4 yılda hatalarımız da olmuştur muhakkak. İnsanız ve de hata yapacak kadar insanız...

Ama, hatalarımızı kabul edeceğiz; düzeltmeye çalışacak kadar da samimi ve ilkeliyiz.

Örneğin; yazarlarımızdan Arif Hasan Tahsin'le gereksiz ve abartılı bir polemik yüzünden ayrılığa düştük ilk başlarda. Hatamızı anladık ve düzeltmeye çalıştık.

Geçtiğimiz parlamento seçimlerinde yalpaladık, ikircikli pozisyonlar sergiledik, hemen ertesinde tavrımızı eleştirip düzelttik.

En son olarak Pile'de düzenlenen Ortak Toplantı'da siyasi çizgime ters bir ortak tavır ortaya koyduk Ekim Merkezi'yle birlikte. Bu konu ile ilgili Londra Büromuzun eleştiri ve değerlendirmesini ve gazetemizin özeleştirisini önümüzdeki sayımızda geniş bir şekilde ele alacağız.

Tüm bu sorunların yanında, ekonomik zorluklarımızı taraftar ve abonelerimizin yoğun katkılarıyla bu güne dek aşmamı becerdik.

Daha nice 4 yılları geride bırakacağımıza olan inancımız tamdır, çünkü gücümüzü bilimden, bilimsel sosyalizmden alıyor ve işçi sınıfı ile emekçi halkımıza güveniyoruz.

Geleceği emperyalizme karşı mücadele edenler kuracaktır.

KKTC'DE ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİ VE SOL ŞARLATANLAR

...burjuva dünyada en geçerli yöntem de budur. Gücün kadar konuşursun. Fiili durumu yaratır ve dayatırsın. Denktaş bu işin üstadıdır.

"Ülkelerin sınırlarının bölünmezliği" üzerine mevcut enternasyonal prensiplere, bu prensiplerle ilgili burjuva-emperyalist dünyadaki (*Yeni Dünya Düzeni'ndeki*) gelişmelere daha önce değinmiştik. Orada ortaya koyduğumuz tesbitler olduğu gibi durmaktadır.

Şimdi bu olaya Kıbrıs'la ilgili olarak tekrar baktığımızda, TC ve Denktaş'ın bu pensibi Kıbrıs'ta zorlamakta olduğunu görmekteyiz. Zorluyorlar, ama bu zorlama üzerinden Kıbrıs'ın bölünüp Kuzey'in Türkiye'ye bağlanması İngiltere, Yunanistan ve hatta ABD'nin pek işine yaramadığı için ve Güney de bu konuda elinde mevcut kozları kaybetmek istemediği için, tüm çabaları zorlamaktan ibaret. Son tahlilde bu prensibe taviz vermek zorunda kalıyorlar. Tek bayrak ve birleşik Kıbrıs, bir tek Kıbrıs prensibini görünüşte de olsa savunan ve mümkün olduğunca görünüşte savunan öneriler sunmak zorunda kalıyorlar.

KKTC Anayasası'nın esas önemi buradan, enternasyonal ilişkiler alanından gelmektedir. Bir allahın kulu çıkıp da bu anayasanın KKTC'nin ülke içindeki yönetimini ayarlayan bir anayasa olduğunu iddia edemez. Ö. Özgür'e, A. Durduran'a sorunuz. Akıncı ve Talat'a sormayınız (!) Ülke dışı, enternasyonal ilişkilerde ise, KKTC'yi TC dışında tanıyan ülke yoktur. Yani KKTC'nin Anayasa sını dikkate alan ülke yoktur. Anayasanın bu alandaki önemi, enternasyonal alandaki önemi, bizim anayasamız var demeye yaramaktan öte bir özelliğe, görüşmelerde kullanılmaktan başka bir özelliğe sahip değildir. Bugünkü durum bundan ibarettir. Olgular böyledir. Hukuğu kim takar? Fiili duruma bak. Kuzey'deki burjuva felsefesi bundan ibaret, bunun üzerinden zorlama denemelerinden ibarettir. Bizim acizane görüşümüzü sorarsanız, burjuva dünyada en geçerli yöntem de budur. Gücün kadar konuşursun. Fiili durumu yaratır ve dayatırsın. Denktaş bu işin üstadıdır.

Güney'de ise işler tersten yürür. Her ne kadar Denktaş ve diğerleri "Rumlar, biz olmadan 1960 Anayasasını değiştirip durdular, bizi dışladılar..." vb. dese de, hukuki olarak durum bu değildir. Zavallı Kıbrıs Rum burjuvazisi, ve onlarla birlikte Yunan burjuvazisi kaba güç konusunda Türkiye'ye karşı pek fazla imkan sahibi olmadığından hukuk alanında işleri hukuğa tam uygun sürdürme çabasından hiç vaz geçemediler. Parlemontada Türklere yer ayrılmış vaziyette. Gelin alın yerinizi. Tüm kanun değişiklikleri bu yer Türklere ayrılmışken yapılmıştır, yani hukuğuna uydurulmuştur. AB ile görüşmelerde de Türklere yer ayrılmış vaziyette. Gelin alın yerinizi. Denize düşen yılana sarılmış, bu fukaralar da hukuğa sarılmış vaziyette. Klerides'in son Cenevre çıkışı bunu BM'lere anlatma çabasıydı ve de

enternasyonal zemini bir deneme çabası. Bakalım hukuğa saygı ne derecededir. Bizim tahminimiz: "ona boş ver sen, o hukuğu mukuğu, fiili duruma bir bakalım" dendi. Bu arada Kıbrıs Cumhuriyeti'nin toprak bütünlüğü prensibini Klerides en geniş bir şekilde, en güçlü bir şekilde kullanmayı sürdürecektir. Elinde başka bir kozu yok çünkü.

Kuzey'de siyaset yapan tüm siyasetçiler ve partiler için Anayasa sorunları görüldüğü gibi hiç te o kadar kolay sorunlar değildir.

Güney'de "bu ülkenin anayasası var" diyen bir hükümet var. Haklı da. Arif Hoca'nın dediği gibi, bu anayasaya uymayan adamı ve partileri vatan haini ilan etme hukuki hakkına sahip Güney'in burjuva hükümeti. Kuzey'de ise fiili bir durum var. Denktaş devletim ve anayasam var diyor. Uymayan adamı ve partiyi vatan haini ilan ederim diyor. Devleti ve anayasası yokken bile diyordu. Ondan sonra da artık kendi anayasasının hukuk kurallarına göre mi olur. Malatya'da düğününe çiçek gönderdiği arkadaşına bir telefon üzerinden mi olur, gazinolardaki kolluk güçleriyle şakalaşırken mi olur, yoksa "yaa, komutanım şunları halletsene" diyerek mi olur, orasını o bilir artık, o uymayan adam uyarlanır. Türk işi Mürk işi, bunu yapan iki kişi. "No problem" der İngilizler ve İngiliz Kemal. Yahu ne büyük Türk ajanıydı bu İngiliz Kemal de. Bu sıralarda ne yapıyor acaba? Kaldı mı öyleleri etrafta acaba?

Kuzey'deki siyasetçi ve siyasi partiler işte bu şartlarda siyaset yapmak zorundalar. Aşağı tükürseler sakal, yukarı tükürseler bıyık. Kabacası iki ucu böklu değnek.

Federal devlet diye tutturdular. Denktaş'a ne kadar da çok bozuk çağıyorlar konfederasyon diyor diye. Niye ama? Sosyalistler açısından federasyon demek ayrılma hakkı olan ayrı devletlerin birliği demektir. Gönüllü birliği. Emperyalistlerin, bir güçlü burjuvazinin bir diğer güçsüz burjuvaziye empoze etmediği bir federal birlik. Sovyetler Birliği, Yugoslavya, Çekoslavyaya nasıl oldu da bu kadar rahatlıkla bölünebildi. Çünkü bunlar ayrılma hakkı enternasyonal hukukta yazılı olan federal devletler birliğiydi. Sadece burjuva federasyonlarda bu hak, ayrılma hakkı tanınmayabilir. İyi ama gerek sosyalist federasyonda gönüllü temelde ve zayıf korunup güçlendirilerek, gerekse burjuva federasyonlarda zayıf zorlanıp ezilerek federasyonun birlik hükümeti güçlenir. Birlik hükümeti ve devleti güçlenir ve birlik yavaş yavaş sözde federal gerçekte üniter devlete dönüşür. Burjuva konfederasyonlarda da olan budur. Veya tam tersi gelişme yaşanır. Birlik hükümeti bir türlü gelişemez, geliştirilmez, güçlenemez, güçlendirilmez.

O zaman da federasyon veya konfederasyon sözde federasyon veya konfederasyona dönüşür ve birlik şu veya bu çatışmalar üzerinden dağılır gider. En iyi haliyle lafta birlik olarak kahr.

Denktaş'ın hedeflediği işte tamı tamına böyle bir lafta birliktir. Federasyon veya konfederasyon. Denktaş'ın o kadar umrunda değildir. Eğer Türkiye'nin garantörlüğü, adadaki askeri gücü vb. korundukça federasyon konfederasyon aynı kapağı çıkar. Denktaş görüşmelerde, her görüşmecinin yaptığı gibi, bizim sendikacılarımızın unuttuğu şeyi yapıyor. Daha fazlasını iste ki, istediğini alsın. Konfederasyonu alırsa ne ala. Hali hazırda sözde bir birleşik devletle işe başlar. Federasyonu alırsa, Türkiye şartları dahil olmak üzere, o da fena değil. Denktaş o federasyonu Türkiye'den aldığı güçle de evirip çevirmesini bilir. O federasyon Denktaş'ın istemediği yönde gelişsin de ben de göreyim. Üniter devlet varken ne olduysa da federasyon varken ne olacaktır! Her halükarda ister federasyon, ister konfederasyon. İki devlet ve iki anayasa lazım.

Klerides boşuna mı çıktı üniter devlet diye. Bir tek anayasa ve bizim anayasamız var. Ne KKTC'siymiş o, ne KKTC anayasasıymış o diyerekten. Ayağını kapırmış tuzığa, ayağını kemirip ölmekten kurtulmaya çalışıyor fukara. Şu Denktaş, Mümtaz Soysal birlikteliği yok mu... Tüm bizim solcuları, güneydekiler de dahil peşine taktı gidiyor. Ne diyelim. Cidden aferim diyelim. Kullanın kalkanabildiğiniz gibi bu dangalakları. Sizden başka kimsenin işine yaramazlar zaten.

Biz bu dangalaklara BM parametreleri ve AB çatısı altında birleşik federal Kıbrıs safsatasından vaz geçin diye defalarca Kıbrıs dedik. Yok, biz çok solcu olduk, bunların görüşmeler üzerinden elde edilebileceğinden en çoğunu elde etme güldürülerine madik atan solcular olduk. Biz bunlara pekala, illa ki federasyon istiyorsanız alın size federasyon ama Birleşik Cephe Hükümeti şartlarında bir federasyon da dedik. Yine yaranamadık. İlla BM parametrelerinde ve AB çatısı altında birleşik Kıbrıs'ta Federasyon...

Eh, alın bakalım bu çerçevelerde federasyonunuzu da başınıza çalın. Şimdi iyice belirmeye başladı mı şu sizin BM parametrelili vb. federasyonunuzun içeriği. Hadi bakalım kalkın altından savaş çıkarmadan, Güneydekiler yakında savaş partisine dönüşürse şaşmayın. Kiliseyle gelişecek, Rum lobisiyle gelişecek ittifakları seyreyleyin siz. Hadi bakalım kalkın altından Denktaş'ın tepe tepe kullandığı toplardan haline gelmeden. Kuzey'dekiler Denktaş'ın has adamı oldular bile. Talat'la Akıncı'nın haline bakın.

Bizim solcuların kendilerini kullandırmıyacakları bir tek siyaset var. O da Birleşik Cephe Hükümeti'nin kurulması için mücadele etme siyasetidir. İşte bu nedenledir ki bizim de birincil görevimiz bizim solcularımızı halletmektir. Onları halletmeden sıra bizim güçlü burjuvalarımıza ve emperyalistlerimize biraz zor gelir.

O halde tekrarlıyalım. Haydi yoldaşlar. Birleşelim. El ele verelim. Birlikte hareket edelim. O zaman güçleniriz. Hem kendi aramızda birleşelim hem de yabancı, bizi ezen ülkelerin işçileri, devrimcileriyle. O zaman güçleniriz. Bu iş zor iş. Zaman ve mücadele ve direnç isteyen bir iş. Ama zaferin yolu buradan geçiyor. Hep birlikte, el ele. Denktaş da kimmiş, Mümtaz Sosyal da kimmiş. Onlar burjuvazinin çıkarımın nereden geçtiğini iyi biliyorsa, biz de işçi sınıfının ve çilekeş halkımızın çıkarımın nereden geçtiğini öğrenebilir ve onlar tarafından kullanılmamıza bir son verebiliriz.

Birleşik Cephe Hükümeti için iş başına. Tüm bunların öne sürülen anayasa değişiklikleri ile ilgili ne denebilir. Var var. Bu anayasa değişikliklerini ileri sürerek siz ne elde etmek istiyorsunuz? Demokratik bir KKTC mi? Hani o konfederasyon olmayan federasyona iyi bir anayasa ile girme hazırlığı mı yapıyorsunuz? Yoksa bu konuda bir kampanya başlatıp olguları teşhir etmeyi mi?

AB çatısı altında federal çözüm deyip duranlar tamı tamına da AB çatısı altında oluşacak federasyona iyi bir anayasa ile girme hazırlığı yapanlardır. Kuzey'deki tüm solcu yoldaşlar bu konumdadır. YBH dahil. Bu da görüşmelerde Denktaş çizgisine çok güçlü bir yama oluşturmaktadır.

Olsun, olsun. Niye olmasın. Biz fiili durumları iyi biliriz.

Haydi o zaman şu anayasayı yeniden düzenleme kampanyasını bir başlatın. Parlemontaya bir öneriyle olmaz bu iş. Haydi kampanyalar düzenleyin. Haydi vatandaş hakkı için sokaklara dökün.

Biz bölücü ve aşırı solcu adamlar değiliz. Biz de katılırız bu kampanyaya.

Haydi çok demokratik bir devlete sahip olan kendisi de demokrat sayın cumhurbaşkanımıza çok çok daha demokratik ve kendi bağımsızlığına daha da çok sahip, taş gibi bir devlet ve demokrasi kurmakta yardımcı olalım. Şu güzeller güzeli burjuva federasyonuna hazırlanalım. Haydi bu iş için Türkiye'nin, BM'lerin, AB'nin velhasıl kelam tüm demokrat ülke ve kuruluşların desteğini istiyelim.

Kauldık bile kampanyaya galiba...

Haydi hayırlısı.

Haydi hep birlikte anayasayı iyileştirme kampanyasına... Haydi hep birlikte. Birleşik Cephe Hükümeti'ne.

AVRUPA BİRLİĞİ

ALIN SİZE AB ÇATISI ALTINDA ÇÖZÜM

Kıbrıs sorununun emperyalist çözüm türlerinden biri olarak Kıbrıs'ın AB'nin üyesi haline gelmesi çözüm türüne daha önceleri değinmiştik. (bakınız: **KIBRIS SORUNU, Kıvılcım Yayınları, Geliştirilmiş 2. Baskı**)

AB, işçilerin devrimci bir projesi değildir. **AB emperyalistlerin gerici, işçi ve halk düşmanı bir projesidir.** Bu, o kadar gerici bir projedir ki, burjuva parlamentonun saf halkı kandırmak için kuru gevezeliğin yapıldığı, esas işlerin seçilmemiş gizli komitelerde yürütüldüğü olgusu AB yapısında açıkça ortaya çıkar. AB'nin tüm işlerini AB parlemontosu yürütmez, ara sıra toplanan başbakanlar, maliye bakanları, dışişleri bakanları vb'nin oluşturduğu guruplar ve atanmış bürokratlar yürütürler. AB parlemontosu hiçbir gücü olmayan tam bir kuru gevezelik arenasıdır. Bu parlemontonun seçimlerine, mesela Britanya'da vatandaşların %25'i ancak katılmıştır. Çünkü vatandaşlar bu parlemontonun tam bir palavra olduğunu idrak etmektedirler.

AB çatısı altında Kıbrıs sorununu çözme projesi de işçilerin devrimci bir projesi değil, burjuvazinin gerici bir projesidir. Soldaki

partilerin bu projeye angaje edilmesi, bu projenin gerçekleşmesi için canla başla çalışması, burjuvazinin bu partiler üzerinde hakimiyet kurduğunun, bu partilerin burjuvazinin kuyruğuna dönüştüğünün açık belirtisidir. Bu sol partiler, Kıbrıs sorununun çözümünde işçilerin devrimci projesi olan **anti-emperyalist cephe hükümeti** projesine karşı tam bir düşmanlık gütmekteyken, işte burjuvazinin gerici projelerinden biri olan AB çatısı altında çözüme büyük bir zevk ve seikle angaje olmuşlardır.

Bu partilerin önderlerinin bu kuyrukçuluk rolünü üstlenirken sürekli öne sürdükleri bir önerileri AB'nin demokratik olduğu ve dahası Kıbrıs'ın demokratik bir çerçevede birliğinin yeniden inşasının ancak AB çatısı altında mümkün olabileceği yönündedir.

AB'nin demokratikliği, AB'nin şu veya bu milletler arası soruna demokratik bir çözüm getirmek gibi bir derdi olduğunu düşünmek saçmalamanın da ötesinde bir ham hayaldir. Emperyalizmin siyasi eğilimi hakkında zerre kadar bilgisi olan kişiler böylesi ham hayaller yaymazlar. Dahası AB'nin Kıbrıs sorununun çözülmesinde Kıbrıs'ın birliğini savunmak tipi bir prensibe

bağlı kalacağını düşünmek de şaşkınlığın dik alasıdır. Daha yeni ortaya çıkmış olan Yugoslavya'nın bölünmesi olgusu ve bu bölünmenin en önemli mimarının Almanya olduğu, yani AB olduğu olgusu nasıl göz ardı edilebilir? Emperyalistler çıkarları neyi gerektiriyorsa onu savunacaklardır. Kıbrıs'ın Birliği işlerine gelirse onu, bölünmesi işlerine gelirse onu, bir iç savaşla kendi kendini yiyip bitirmesi işlerine geliyorsa da onu. Ama AB çatısı altında bir çözüm türünün Kıbrıs'ın birliğini garantileyeceğini ilan etmek için çok saf dilli olmak gereklidir.

Türkiye'nin AB üyeliğine adaylığının ve dolayısıyla Türkiye ve Kıbrıs'ın AB'ye üyeliğinin, dolayısıyla da Kıbrıs sorununun çözümünün AB çatısı altında gerçekleşmesinin ihtimallerinin arttığı bugünlerde önce ABD'de, sonra Cenevre'de yapılmış ve daha da sürecek olan görüşmeler sürecince, BM'lerin ve çeşitli AB devletlerinin takındığı son tavırlar neye işaret etmektedir? Kıbrıs'ın birliğinin sadece sözde korunacakken, o da korunursa, **gerçekte milli temelde bölünmenin kesinleştirilip enternasyonal hukukta kabul edilir hale getirileceğine.**

ABD'deki görüşmeler sonrası oğul Denktaş ile Talat'ın birlikte dönmeleri ve hayatlarından gayet memnun olmaları, AKEL'in ise bu sıralarda oflayıp puflamasının ardında yatan bu olgudur. Güney'e biraz toprak parçası verilecek, sözde bir federasyon, gerçekte bir konfederasyon kurulacak. Kaldı ki, o bile işlemeyecek. Ve ABD'de Kıbrıs'a ordu yerleştirip bu sorun Kıbrıs ortadan resmen bölünerek çözülecek. İşte ortaya çıkan AB çatısı altında çözüm. Afiyetle yeyin burjuva kuyrukçusu solcu gardaşlarımız.

AKEL'i bu sıralarda oflayıp puflamaya zorlayan olgu nedir? Kıbrıs'ın bölüneceği mi? Bizce değil. Kıbrıs'a ABD ordularının yerleşmesi ihtimali mi? Bizce değil. AKEL'i oflatıp puflatan olgu ABD'nin Yunanistan ve Güney Kıbrıs burjuva yönetimleri üzerinde uyguladığı baskı ve BM'nin de bu baskı uygulamaya katılması ve AB'nin bu baskılara karşı Yunanistan ve Güney Kıbrıs yönetimine arka çıkmamasıdır. Rusya'da da hayır yok.

Onlar oflayıp puflamasın da kim oflayıp puflasın?

Bağımsız Arif Hoca TERCİHİMİZDİR

(1. sayfadaki devam)

onların DP ve UBP ile olan ilişkilerini koparmaları anlamına gelir. Onlar ortak, UBP ve DP'ye alternatif bir aday, güçlü bir aday yerine, herbiri kendilerinden güçsüz bir aday çıkarmayı tercih ettiler. Bunun bir sonucu seçimlerin birinci aşamasından sonra kendi seçmenlerini UBP ve DP'nin adaylarının peşine takmak ve böylece bu partilerle olan ittifaklarını pekiştirmek olacaktır.

Geriye kaldı YBH.

Bu yüzyılın başlarında ve ilk defa Fransa'da bir olay oldu. Sosyalistler burjuva hükümette yer aldı. O gün bugündür sosyalistlerin gerici burjuva hükümetlerde yer almaması gerektiği her sosyaliste malum bir siyasi prensiptir.

YBH'da önde gelen yoldaşlar partilerini gerici burjuva hükümetlerle birlikte iktidara götürmüş ve kendileri bile böylesi iktidarlarda yer almış yoldaşlardır. Alpay Durduran ve Özker Özgür'den dem vuruyoruz. Bu yoldaşlar yukarıda değindimiz bir prensibimizi bilmeyecek denli sosyalistlerdendirler. O zamanın Fransız sosyalistleri gibidirler. Ö. Özgür işi o kadar ileri götürüyor ki; CTP-DP koalisyonu prensiplerine ters düşmeye başladığında hükümetten çekilmeyi önermiş, CTP, DP ile olan koalisyondan çekilmedi, ve hala daha muhalefette de sürdürüyor bu koalisyonu ama, Ö. Özgür CTP diye bilinen koalisyondan çekilmek zorunda bırakıldı.

Şimdi bu iki yoldaş ve yeni partileri olarak YBH Arif Hoca'yı aday olarak bize sunuyor.

Arif Hoca bağımsız aday olarak, kendi görüşleri çerçevesinde aday olsaydı biz Arif Hoca'yı desteklerdik. Arif Hoca açıktır ki tüm yabancıların Kıbrıs'ın iç işlerine karışmasına

karşıdır. Bizce bu yanlış bir yaklaşımdır. Çünkü Kıbrıs'a yabancı olan Türkiye, Yunanistan ve İngiltere'nin işçilerini Kıbrıs sorununun çözümü için kendi saflarımıza çekemezsek, biz kendi gücümüzle Kıbrıs sorununu biraz zor çözeriz. Kendi gücümüzle bu ancak ve ancak Kıbrıs'taki aktif tüm burjuva güçlerin şu veya bu şartlarda kendilerini iyice zayıflatması ile mümkün olur. Böylesi bir durum olmaz değildir, ama buna dayanarak siyaset üretilemez Kıbrıs'ta. İttifaklar aranmalıdır ve bu ittifaklar 'yabancı' işçiler, 'yabancı' devrimciler arasında mevcuttur. Kıbrıs sorununu çözmek isteyen siyasetçi eli mahkum dünyanın en enternasyonalist devrimcisi olmak zorundadır. Dünya emperyalist sistemine karşı kavgayı '**yabancılardan kurtuluşa**' indirgemek dar bir milliyetçiliğe yol açar. Sonu hayır değildir. Gel gelelim, Kıbrıs'ta siyasetin içinde bulunduğu bu günlerde Arif Hoca'nın siyasetindeki mevcut bu zaaf belirleyici değildir. Kıbrıs'a yabancı tüm güçlere düşmanlık iyi bir siyasettir. Ne de olsa bugün hepsi de emperyalistler. Kabülümüzdür. Arif Hoca'yı bu siyasetiyle, bu şekilde bile desteklemeye hazırız.

Gel gelelim YBH siyaseti Arif Hoca siyasetinden tümünden farklı bir siyasettir. YBH siyaseti "**bu iş AB'de çözülecek demedik mi, nasılmış, ne kadar da bilge adamlarmışız. Aynen dediğimiz oluyor**" diyen bir siyasettir. Tabii ki buna Talat ve CTP karşı çıkacak. "**yok biz dediydik, bizim dediğimiz oluyor**" diyecektir. Ama bu sorun bizi zerre kadar ilgilendirmez. Durduran ve Talat yoldaşlar bu şerefli konumun kavgasını kendi aralarında versinler. Muzaffer olana da verilene de aferin. Maşallah, maşallah, nazar

deymez inşallah! Bu yoldaşların geleceği görme yetenegini yitirirsek hapi yuttuğumuzun resmidir.

Gel gelelim biz bu siyaseti katiiyetle destekleyemeyiz. Bu siyasetin propagandasını yapacak bir cumhurbaşkanı adayını destekleyemeyiz. Siyasette kusura bakmak diye bir şey tanımasak da, YBH'lı yoldaşlar ve Arif Hoca kusura bakmasınlar, AB çatısı altında çözüm siyasetine, seçimler gibi bir olayda destek olamayız. Katiiyetle.

YBH'nın ve hatta CTP'nin şu veya bu kampanya çerçevesindeki AB emperyalizmi hayranlığına göz yumabiliriz. Birlikte hareket etmek için bu konuda geri adım atabiliriz. Mümkündür. Ama seçimlerle ilgili olarak, partilerin programlarını tüm vatandaşlara ilan edip onlara kurtuluşun buradan geçtiğini ilan ettiği seçimler türü bir siyasi olayda bunun mümkünatı yoktur.

Bu arada bizim Arif Hoca'ya bizim adayımız olarak seçimlere katılmasını önerdiğimiz de bilinen bir olgudur. Arif Hoca yoldaş da maşallah 18'ini oldukça geçmiş bir yoldaştır. Seçme hakkı vardı ve seçimini kullandı. YBH adaydır, KSG değil. Bağımsız da değil.

Tabii ki, Arif Hoca yoldaş YBH saflarındaki AB çatısı altında çözüm, yani Türkiye, Yunanistan, Denktaş ve dünya kadar Klerides çözümünü olan bu emperyalist çözüm fikrinden uzaklaşmayı sağlar ve YBH adayı olarak kendi görüşlerini seçim programına empoze ederse yine yoldaş destekleriz.

Tabii ki, tüm birlikte çalışmalardan bizim kattiyetle vaz geçmediğimiz bir talebimiz vardır: **Kendi görüşlerimizi ortaya koyabilme, kitlelere ulaştırabilme özgürlüğü.** Biz bunu birlikte çalışma kararının

olmadığı yer ve şartlarda da elimizden gildiğince yapmaktayız ve yapmaya devam edeceğiz. Bu hakkı burjuvaziye kaptırmayız. Zorla kaparsa kapar. Onlara kaptırdığımız oranda yoldaşlarımızın bize bu hakkı kısıtlamuyacakları (kısıtlamayacakları) da açıktır. Burada üstünde durduğumuz husus birlikte çalışma, yani destek kararı alındığında bizim de yoldaşlara karşı yükümlülüklerimiz olacağı ve bu yükümlülükler harfiyen uyarken görüşlerimizi yayma özgürlüğünden asla taviz vermiyeceğimiz basit olgusudur.

Hadi o zaman. Tüm yabancılara kapıyı gösteren Arif Hoca siyaseti etrafında, Arif Hoca yoldaşın etrafında BC örgütlerini kurmaya...

Tabii ki, YBH'lı yoldaşlara başka bir öneri de sunabiliriz. Durduran yoldaş TKP'ye karşıtlarının adam sızdırıp partisini böldüğünden yakınıyor. Troçkistlerin de şu meşhur, partilere sızma siyasetleri vardır. Görüşlerini saklıyarak bir partiye üye olurlar ve o partinin başını eksiştirler. Biz ne Troçkistiz, ne bu Troçkist siyasetin doğruluğuna inanıyoruz, ne de Durduran yoldaşın partisini yıkmaya amacıyla ona sızan rakip burjuva partilerin ajanlarıyız. Biz KSG olarak, kendi programızla, kendi örgütümüzü koruyarak YBH'ya girelim. Seçimler döneminde kendi görüşlerimizi yayma hakkını koruyarak Arif Hoca'yı YBH siyasetiyle de olsa destekliyelim.

YBH, içinde görüşlerimizi açıktan koruyabildiğimiz ve yayabildiğimiz bir BC partisine dönüştürsün kendini.

Buvrun.

Görüşmelerden en iyi sonucu alma stratejisi: HALKA İHANET STRATEJİSİ

Görüşmeler sırasında, görüşmelerden en iyi sonuçları alabilme stratejisine angaje olmuş olan bizim sol partilerimiz, bizim bu görüşmeler sırasında Birleşik Cephe Programını öne sürüp durmamızdan rahatsız olmaktalar ve bizim yürütülmesi gereken reform kampanyasını, yani AB çatısı altında federal çözüm kampanyasını baltaladığımız görüşünü yaymak istemektedirler.

Daha düne kadar Londra'daki AKEL takımı böyle hareket ederdi. Bizim gerçekleri görmeyen, yani olabilecek şeyler, gerçekten elde edilebilecek şeyler üzerine kafa yormayan, çok uzun gelecekte onların bile istediği şeyleri bugünden tekrarlayıp duran tipik solcu kerizlerden olduğumuzu söylemek isterlerdi. Eminiz kendi taraftarlarına ve genç yoldaşlara da tamı tamına onu derlerdi. Mesela, bir iki yıl önce, son görüşmeler öncesi ortaya çıkan görüşme yaygarası sırasında genç AKEL'li arkadaşlar o görüşmelerden barışın çıkacağı üzerine gayet inançlı laflar ederlerdi. Anlaşmanın o sefer gerçekleşeceğinin nedenleri üzerine de detaylı önerileri vardı. Burjuvazinin barışa ihtiyacı varmış, çünkü yabancı yatırım istemiş, Türk tarafındaki ucuz iş gücünü istemiş, en büyük burjuvalardan birisi Maraş'ı istemiş vs, vs., Hani Türklerin bir deyimi vardır, arayan bulur diye. Anlaşma olacak diyen neden anlaşma olacağını sebebi de üretiyor. Bu genç yoldaşların ileri sürdükleri nedenler bizi gülmekten kırmıştı ve onlara ileri sürdükleri nedenlerin hiç de neden olmadığı ve dahası gayet basit bir şekilde başka türlü de elde edilebileceği gösterildi. Yatırımı alalım, sana hangi aptal önderin dedi ki bugünün dünyasında burjuvazi barışçıl yatırım derdine düşmüştür. Duvar yıkıldı, soğuk savaş bitti ve en çok satılan şey yine silah. Adamların fazla üretim derdi almış başını gidiyor, koskoca Rusya'da üretimin yarısını yok ettiler, Yugoslavya birşey üretmiyor silah ve mermi harcıyor. Tüm Afrika çöle döndü, burjuvazi kriz yönetimiyle kriz üstüne kriz üretmek zorunda kalıyor sen tutmuş bize yatırım için barış istediklerinden dem vuruyorsun. Ucuz işgücü mü istiyor? Kuzey'deki Türklerden ucuzu Filipinlerde var. Kuzeydeki Türk burjuvazisi bile Filipinli, Kosavalı vb. ucuz işçi kullanmaya başlamış durumda. Dahası Türkiye'nin Kürdistan kesiminden can havliyle kaçan aç ve açıkta çok göçmen var. Anlaşmaya ne ihtiyaç bu sorunu çözmek için? Toprak sorununda ise, Türkiye ve Denktaş sizinkilere zıknı koklatmaz. Verse verse Maraş'ı ve şu kenarda ayrı kalmış parçayı, o da belki, verir. Niye versin ki adam size o toprağı? Gücün yetiyorsa gel al kardeşim. Sizin burjuvazi de bir Maraş ve birkaç parça toprak için tüm Kıbrıs'ı temsil etme hakkını ve daha fazla toprak elde etme ihtimalini, tüm Kıbrıs'ı elde etme ihtimalini elinden çıkartmaz. Aptal aptal konuşma. Bizim gerçekçi olmadığımızdan dem vurursunuz, sizin kadar dangalak solcu müsvetesi ne görülmüştür ne de görülür. Ne sanıyorsunuz siz emperyalistleri, sizin gibi aptal mı? Sizin gibi kendi çıkarlarının ne olduğunu, nasıl korunacağını bilmeyen yeni yetme dangalak veya eskimiş solcu kuruntusu, burjuva kuyruğu mu? Birileri ya sizin burjuvalara, ya da Kuzey'dekilere empoze etmedikçe bu iş böyle sürer. Empozeler başlasın, işler nasıl görünecek, kime neler empoze ediliyor görünmeye başlasın, o zaman bakarız duruma yeniden. Şimdi sen git de o önderin olacak kurumuş burjuva kurtlara siz neden

bahsediyorsunuz, siz beni aptal yerine koyan lafları niye benim ağzıma tıkıyorsunuz demesini öğren. Belki de onlardan kopmayı ve bizimle birlikte gelmeyi de öğrenirsin burjuva kafalı aptal arkadaşım.

Bu sıralarda ise işler değişti. AKEL 'of puf' ediyor. Oğul Denktaşla eski yoldaşları Talat kol kola görüşmeleri izliyor ve hayatlarından memnunar, bizim AKEL 'of puf' ediyor. Oh olsun. Kimmiş gerçekçi olmayan? Kimmiş elde edilebilecek şeyler üzerine kafa yormayan? Biz değiliz baylar. Biz bu tür şeylere iyi kafa yoruruz. Elde edilemeyecek şeylere de sizin gibi "zaten bu meyva da olgunlaşmamış" diyen tilki pozisyonuna düşmeyiz. Biz çok iyi biliriz neyin ne olduğunu, kimin ne olduğunu ve ne yapıp ne yapmak zorunda olacağını. Dedik size, şu empozeler başlasın, bir bakarız.

Şimdi ki empozeler başladı tekrar bakalım:

Görüşmeler konusunda, Kıbrıs sorununa BM'ler ve/veya AB çatısı altında bir federasyon çözümünü öneren, aklın yolunun bir olduğunu iddia edenlerin aynı fikirde olduğu sanılırdı. Sanılırdı ki, hem Kuzey'de, hem de Güney'de bu partiler ve kişiler aynı yolun yolcusu, sıkı fıkı yoldaş. Bunun böyle olmadığını biz biliyorduk ve defalarca bu tür partilerin burjuva milliyetçiliğinden muzdarip olduklarını belirttik. Son görüşmeler, AB çatısı altında çözüm ihtimaliyle birlikte bu partiler-arası milli farklılıkları da artırdı. Burjuva milli çıkar farklılıkları kendilerini ağırtan empoze etmeye başladı.

Burjuvalar arası görüşmeler üzerinden şu veya bu çatı altında çözüm stratejisinin Kıbrıs'ta böylesi sonuçlar doğurmak zorunda olacağı enternasyonalizmden az biraz etkilenmiş herkese malum olmak zorundaydı.

Görüşmelerde taraf olan iki kesimin temsilcileri burjuvalar. Onların destekçileri olan yabancı burjuvalara değinmiyoruz bile. Bu burjuvalar görüşmeleri sırasında açıktır ki kendi burjuva çıkarlarını koruma çabası içinde olacaklar. Bunlara karşı ortak, tüm Kıbrıs'ın çıkarlarını, yani Kıbrıs işçi ve emekçilerinin çıkarlarını savunan ortak bir çizgi ile siyaset sahnesine çıkmadığı oranda, geriye kalan şey Güney ve Kuzey'in burjuvalarının yaptıkları görüşmelerde ahkam kesmek, ve kaçınılmaz olarak karşı tarafın burjuvazisine karşı kendi burjuvanı korumak olacaktır.

İşte AKEL ve CTP'nin başına gelen de tamı tamına bu olmuştur. Zavallı Talat'ın içine düştüğü duruma bir bakınız... Klerides bir "bir tek Kıbrıs Hükümeti vardır" demeye kalktı, Talat'ı ne de çok kızdırdı. Kızmasın da ne yapsın fukara? KKTC tarafında, görüşmelerde taraf olarak katılıyor ve kendi tarafının çıkarlarına ters laf ediliyor. AKEL ise tam tersi durumda. AKEL Denktaş'ın ettiği laflara çok kızıyor.

Sözün kısası, görüşmelerde anlaşma yönünde adımlar atıldıkça Kıbrıs'ın Güney ve Kuzeyindeki görüşmelere ümit bağlamış solcu kesim arasındaki farklılıklar iyice su yüzüne çıkmaya başlayacak. Yani bu yoldaşlar arasındaki burjuva milli temeldeki antagonizmalar iyice bariz hale gelecekler. Bu da gayet anlaşılır bir olaydır. Ancak ve ancak enternasyonalizmin sağlam zemini üzerinde siyaset yapan bir işçi partisi burjuva milli temellerde ikiye bölünmüş bir ülkede şu veya bu burjuvazinin çıkarlarını savunma pozisyonuna düşmekten kurtulabilir. Tüm diğerleri şu veya bu şekilde şu veya bu burjuva kesiminin çıkarlarını

savunan pozisyonlara düşmek ve böylece Kıbrıs'ın işçi ve emekçilerinin burjuvaziye, emperyalizme karşı birliğinin oluşturulmasına zarar vermek zorundadırlar. Bundan kurtuluş yoktur. Görüşmeler ilerledikçe, ve işler ciddiye bindikçe (işler ciddiye binerse) bu olguda iyice sırtacaktır.

Bir zamanlar AKEL ve CTP'nin ortak siyasetleri vardı. BM parametrelerine uygun olarak, AB çatısı altında, iki milliyetin siyasal eşitliğine dayanan federal, bir tek Kıbrıs Cumhuriyeti.

İşler detaya dökülmedikçe ve de işler ciddiye binmedikçe, bu görüşmeler üzerinden elde edilecek sonuç ne de güzeldi, ve de soldaki herkekes de bu konuda anlaşıyordu. Bizim gibi genel laflar etmeyi seven, somut, olabilir, elde edilebilir öneriler konusunda oyun bozanlık yapan fazla solcu keskin aptallar hariç.

İşin aslında ise, bizim tüm siyasetimiz somuta dayanan, neyin nasıl ve kimler tarafından elde edilebileceğine dayanan bir siyasettir. Bu yoldaşların siyasetidir ayakları havada gezen, somuta dayanmayan siyaset. Daha doğrusu burjuvaziye ve emperyalizme dayanan bir siyaset.

Bugünlerde işler çok değilse de azıcık ciddiye binme görünümü aldı, çünkü Rum kesimine Anglo-Amerikan ittifakı baskı uyguluyor. Ve şimdi yukarıda ele alınan çözüm önerisinin gerçekleşme türü olarak adına federasyon denilse bile konfederasyon vari bir yapılanma ortaya çıkıyor. Geçtim göçmenlerin Kuzey'e geri gitmesinden, daha pek çok Kıbrıslı Türk ve Rum'un yeniden göçmen olma ihtimali belirliyor. Güney'deki yoldaşlar rahatsız. İyi ama biz görüşmeler üzerinden çözüm önerilerini ele aldığımızda ne demiştik? Federasyonlarla ilgili ne demiştik? Yoldaşlar açıp baksınlar. (bakınız: KIBRIS SORUNU, Kuvayim Yayınları, Geliştirilmiş 2. Baskı) Zamanında baksalardı ve palavrayla iştigal etmekten uzak dursalardı. Kıbrıs'ta somuta dayanan ve gerçekleri konuşan bir tek siyaset vardır. Onun adı da Kıbrıs'ta Sosyalist GERÇEK.

Tekrarlıyalım da, hep biz biliriz demenin kötü birşey olduğunu iddia eden yoldaşlar iyici dıysunlar. Kıbrıs'ta somuta dayanan ve gerçekleri konuşan, bunları yılmadan Rum ve Türk şçilere anlatan bir tek siyaset vardır. KSG. Ve sizin bizi bu yoldan ayırmaya gücünüz yetmeyecek.

Dahası, görüşmelerle bağıntılı olarak detaylara bakılmak zorunluluk olduğunda, ve işler ciddiye bindiğinde bu zorunluluk ortaya çıkacaktır, yine bir yığın burjuva milli farklılıklar ortaya çıkmak zorundadır.

Bu detay işine ilk olarak sadece Kuzey'de Kolonlar (göçmenler) ve Kıbrıslı Türklerle ilgili olan vatandaşlık konusunda bir bakalım: Biz bu sorunun ancak ve ancak Birleşik Cephe Hükümeti iktidarı şartlarında ve bizim önerdiğimiz bir şekilde evrensel insan haklarına, yani Kıbrıs Halkının çoğunluğunun çıkarlarına uygun olarak çözülebileceğini tespit etmiş ve buna uygun önerimizi sunmuştuk. Ya diğerleri ne yaptılar? Bir müddet Kolonların atılmasını önerdiler, sonra belli bir seneden sonra vatandaş olanların atılmasını önerdiler. Şimdilerde yeni vatandaş yapmaların düzene sokulmasıyla kısıtlıyorlar kendilerini. Yani bu yoldaşlar ettikleri bir lafın ardında duramıyorlar, çünkü burjuva dozer üstlerinden geçip duruyor ve ona karşı duramıyorlar. Çok somut olduklarından dem

vururlar, burjuva dozerinin karşısında duramayacaklarını bile tespit edemiyorlar. Şimdi bu konuda Kuzey'de hepsi de farklı farklı konumlara itilecekler ve hiçbirinin konumu da bu sorunun adil bir çözümünün ancak ve ancak BC Hükümeti için çalışmakla elde edilebileceğine bir kere bile değinmeyecek. Ne de olsa bugünün şartlarında, soyut siyaset yapan arkadaşlarımızdır onlar?

Tabii ki bu sorunun Kuzey'de yarattığı farklılıklar sadece bizimle tüm diğer yoldaşlar arasında esasa özgü farklılıklardır. Kendi aralarındaki farklılıklar o kadar mühim değildir. Ama soruna Kıbrıs çapında baktığımızda, ve Kıbrıs'ın bütünlüğünden dem vuran şarlatan böyle yapmak zorundadır, işler iyice karmaşıkmaktadır. Güney'de Kolonlar sorunu otomatikman göçmenler sorununa, göçmenlerin kendi topraklarına, mülklerine geri dönme sorununa bağlıdır. Güney'deki Gırmeli göçmenler biz Gırmeli'ye geri gideceğiz diye haykırıyorlar. Bizim Gırmeli'ye geri gitmemizi engelleyen bir anlaşmayı kimseye imzalatırmayız diye haykırıyorlar. Ve onların haykırışlarına bir tek Kilise ve Rum aşırı milliyetçileri sahip çıkabiliyor. Gırmeli Rumların geri dönmesinin engeli sadece Türk / Kürt kolonlarmıdır? Hayır değildir. Kıbrıslı Türk göçmenler de Gırmeli'de ve pek çok yerde Rum göçmenlerden boşalan yerlere yerleştirilmiştir. Federasyon çatısı altında, bu görüşmelerin ürünü olan federasyon çatısı altında bu Gırmeli göçmenleri Rum şövenistlerine terk etmekten başka ne yapılabilir? Hiçbir şey. Çünkü bu federasyon önerisi toprak takasına, mal mülk takasına, karşılıklı ödemelere vb. otomatikman bağlı bir öneridir. Bu görüşmeler çerçevesinde federasyon diyen adam Kıbrıslı Rum ve Türk göçmenlere haksızlık yapılmasını onaylayan, 1974'de üretilen oldu bittiyi kabullenen adamdır.

Kıbrıslı Rum ve Türk göçmenlere Toprak sorununun yoksullar lehine çözüldüğü ve bu çözümün milli farklılıklara bağlanmadan başarıldığı bir çözüm dışında bir öneriyle yaklaşanlar şu veya bu burjuva kesimin haksızlığına veya haksızlığa uğratılmasına çanak tutan ve Kıbrıs'ta milli bölünmeyi depreştiren bir siyaset güdüyor demektir. Onların "birleşik Kıbrıs"ları olsa olsa milli bölünme temelinde bir birleşik Kıbrıs, işin aslında ortasından ikiye bölünmüş Kıbrıs demektir.

Vatandaşlık sorununu, toprak sorununu, eşit değiş tokuş sorununu (?) çözenin, hakkaniyetli çözenin tek yolu tüm Kıbrıs'ta BC Hükümetinin kurulmasından geçer. Onun dışında bu sorunlara çözüm arayanlar kendi burjuvalarının kuyruğuna düşmekten, milliyetçi yaygaralara taviz üstüne taviz vermekten kurtulamadılar ve kurtulamayacaklar da.

Bu olayın bir benzeri, şu sıralarda iyi ilişki geliştiren AKEL ve YBH'lı yoldaşlar arasında, AB'de temsil konusunda ortaya çıkacak. Güney tüm Kıbrıs'ı temsil ediyor. 1960 anlaşmaları çerçevesinde Türklere de yer ayırmış. AB ile yapılan görüşmelere mi katılmak istiyorsunuz, buyrun katılın diyor. Ama yok. CTP ve TKP halihazırda KKTC (Denktaş) tezini açıktan benimsedi. Siyasi eşitlik demek ne demektir konusunda, bunun Kıbrıslı (?) Türklerin ayrı temsili demek olduğunda anlaştı. Yani Güney'in önerdiği

(devamı var sayfada)

Terörizme destek veren ülkeler ve askeri olarak güçlü Türkiye

★ ABD'siz bile olsa AB çatısı altında bir çözümde demokrasi, Kıbrıs'ın bağımsızlığı vb. keşfedebilmek için kişinin ar damarının çatlamış olması gerektir.

A. Öcalan'ın Kenya'dan kaçırılması olayında basit ve herkesin bildiği bir olgu açıkça ortaya çıktı. Yunanistan ve Güney Kıbrıs yönetimi PKK'ya destek olmaktadır. Bu olgu Türkiye, İsrail, ABD ve İngiltere işbirliği içinde açıkça ortaya çıkarıldı. Yunanistan ve Güney Kıbrıs yönetimi bu olguyu gizleyemez pozisyona düştü.

Yunanistan ve Güney Kıbrıs yönetiminin PKK'yı desteklemesine çeşitli açılardan bakılabilir. Bazıları bunu bir milli kurtuluş mücadelesinin bu hükümetlerce desteklenmesi demokratik olgusu olarak görebilir. Bazısı burjuva hükümetlerin birbirlerine karşı geliştirdikleri birbirlerini zayıflatma metodlarından biri olarak görebilir. Yunanistan Türkiye'ye Kürt kurtuluş mücadelesini destekliyerek madik atıyor, Türkiye de Yunanistan'daki (Bulgaristan'daki) Türkleri kışkırtarak onlara madik atıyor. Bunlar bilinen şeyler...

Burada önemli olan Yunanistan'ın ne amaçla PKK'yı desteklediği değildir. Burada önemli olan ABD'nin kendi başına icad ettiği "terörizmi destekleyen ülke" kategorisidir. ABD bir ülkeyi bu kategoriye yerleştirdiğinde, o ülkeyle tüm ticari vb. ilişkileri kesiyor. O ülkeye karşı tam bir ambargo uyguluyor ve dahası tüm diğer ülkelere de eğer benimle birlikte o ülkeye ambargo uygulamazsan sana da ambargo uygulayacağım diyor.

Türkiye'nin askeri olarak güçlü bir ülke haline getirilmesi. Türkiye İsrail eksenli Ortadoğu ve Kafkaslarda ABD-İngiltere ittifakı için önemli bir gelişmedir. ABD'nin bu eksene ihtiyacı var. Bu eksenindeki Türkiye'nin askeri olarak güçlenmeye devam edebilmesi için çok para gerekli, dolayısıyla da Türkiye'nin AB çatısı altında ticaretini geliştirmesi, Kafkaslara, Türkiye devletlere doğru uzanması önemli. Bu askeri gücün oluşması, bu askeri gücün ABD'ye değil, AB'ye maddi yükümlülük getirerek ama ABD'ye bağımlı olarak gelişmesi gerekli.

İyi ama ABD PKK'yı terörist bir örgüt ilan etti. Almanya da aynen. A. Öcalan'ın Kenya'dan kaçırılması olayında Yunanistan ve Güney Kıbrıs'ın PKK'yı desteklediği açıkça ortaya çıktı. Belgelendi deyim yerindeyse. Bu ne demektir. Bu ABD istediği anda Yunanistan'ı ve Güney Kıbrıs yönetimini "terörizmi destekleyen ülke" ilan edebilir demektir.

İşte Yunanistan ve Güney Kıbrıs yönetiminin bu sıralarda bolca taviz vermek zorunda kalmasının ardında yatan olgulardan birisi budur.

İkincisi ise, Türkiye'nin askeri olarak güçlü bir ülke haline getirilmesi. Türkiye İsrail eksenli Ortadoğu ve Kafkaslarda ABD-İngiltere ittifakı için önemli bir gelişmedir. ABD'nin bu eksene ihtiyacı var. Bu eksenindeki Türkiye'nin askeri olarak güçlenmeye devam edebilmesi için çok para gerekli, dolayısıyla da Türkiye'nin AB çatısı altında ticaretini geliştirmesi, Kafkaslara, Türkiye devletlere doğru uzanması önemli. Bu askeri gücün oluşması, bu askeri gücün ABD'ye değil, AB'ye maddi yükümlülük getirerek ama ABD'ye bağımlı olarak gelişmesi gerekli.

Yani Türkiye AB üyesi olmalı. Yunanistan buna mani olmamalı. Terorizmi destekleyen ülke ilan etme tehditi yanında Türkiye'nin Suriye'ye salladığı savaş tehditinin bir benzeri Yunanistan'a da ulaştırıldı görüşündeyiz. Haddinizi bilmezseniz Türkiye söyle bir Trakya'ya doğru yürüyebilir.

Sebebler her ne ise, bariz olgu şu ki, Yunanistan ve Güney'deki hükümet taviz vermeye zorlanmıştır. ABD ve İngiltere onları tavizler vermeye zorlamıştır. İşte tamı tamına da bizim dediğimiz olmuştur. Bugün emperyalist çerçevede bir çözüm ihtimali (daha bir ihtimal olarak da olsa) ortaya çıktıysa, birileri birilerine empoze yaptığında bu ihtimal ortaya çıkmıştır. Bu empoze Rum kesime olduğu için AKEL oflayıp puflamakta, Türk kesimine olmadığı için de CTP hayatından memnun görünmektedir.

Şu anda, Türkiye'nin de AB üyeliğine adaylığı kabul edildiği için AB çatısı altında bir emperyalist çözüm ihtimali artmış gözükmemektedir. Gel gelelim bu şu anda hala daha bir ihtimal, artan bir ihtimal de olsa sadece ve sadece bir ihtimaldir.

Aynı zamanda ama, bu çözüm ihtimalinin AKEL ve CTP'nin eskiden lanse etmeye çalıştığı türden allı pullu, ahım şahım (?) bir emperyalist çözüm olma ihtimali ise azalmıştır. Türk kesimi konfederasyon yönünde adım atıldığı konusunda kendinden emin görünmektedir. İhtimal çözümün esas başarısı; İngiliz üsleri, Türk ve Yunan askeri yanında Nato'yu ve AB ordusunu Kıbrıs'a resmen yerleştirmek olacaktır. İşte AB hayranı solcu baylarımızın tüm çabalarının ürünü bundan ibarettir: Kıbrıs'ta emperyalizmi iyice güçlendirmek. İşte solcu baylarımız tüm siyasi yaşamlarını böylesi emperyalist tahakkümü katmerleyen sonuçlar elde etmek için harcamışlardır ve harcamaktadırlar.

AB, Dünya emperyalist gericiğinin temel taşlarından biridir. Bugünlerde ABD'nin güdümü dışında hareket de edememektedir. Bugün AB çatısı altında çözüm demek, ABD'den izinli, ona uygun çözüm demektir. Afiyetle yiyiniz sayın solcu kardaşlarımız.

İngiltere AB'nin temel taşı bir ülkedir. Kıbrıs'ta üs bulunduran bu ülkedir. Bu ülkenin Kıbrıs'ta üs bulundurmasını "demokrasi ve insan haklarına" uygun bulan AB'dir. ABD'siz bile olsa AB çatısı altında bir çözümde demokrasi, Kıbrıs'ın bağımsızlığı vb. keşfedebilmek için kişinin ar damarının çatlamış olması gerektir.

Emperyalist planlarla işgal eden tüm birey ve partiler vatan haini pozisyonundadırlar. Kıbrıs'ın özgürlüğü için onlara karşı mücadele kaçınılmaz hale gelmiştir.

HALKA İHANET STRATEJİSİ

yerinizi alın teklifine olumlu cevap verecek durumda değiller, verseler de siyasi eşitlik temelinde olması için tavizler talep edecekler. Niye? Ne oldu bir tek Cumhuriyete? Ne oldu bir tek devlet olan federasyona? Oldu sana iki ayrı devlet, iki ayrı toplum, çıkarları ayrı iki kesim ve bunlardan Kuzeydekinin çıkarını Güneydekine karşı savunan bir CTP ve TKP.

YBH'nın gideceği yer de budur. Siyaset çocukların bindiği kaydırığa iyi benzer. Bir yönde bir adım attın mı, o yönde ısrar edersen, o yönde kayar gidersen. Kayıp gitmekten kurtulmanın tek yolu "güçlü" olmaktan vaz geçmek, diplomaside etkin olmak zorunluluğundan vaz geçmektir. Özker Özgür ve Alpay Durduran olmaktadır. Ondan sonra kenardan doğru gevezelik etmeye ve ettiğin gevezelikte ciddiymiş pozlarına bürünmeye devam edebilirsin. Genç ve

tecrübesiz arkadaşları o burjuva kaydırakta oturmuş, ciddi olarak üzerine gidilse kişiyi CTP ve TKP'nin vardığı yere vardırarak siyasetlerinin ne de güzel şeyler olduğu konusunda kandırmaya devam edebilirsin. BC hükümetinin kurulmasına madik atmaya devam edebilirsin. Senin tek SOMUT görevin de işte budur. İster bil ister bilme, ister kabullen ister kabullenme. Ne demektir AB ile olan görüşmelerde Türk tarafının eşit bir şekilde katılması için yollar bulunması, tavizler verilmesi? Bu, Güney'in tavizler vermesi, o çok istediği söylenen "Kıbrıs'ta tek devlet vardır" siyasetinden taviz vermesi ve son tahlilde Kıbrıslı Türklerin bağımsız (eşit) olarak AB ile yapılan görüşmelere katılmasını istemek demektir. Kimdir bugün bunu istemeye yönelmiş olan, tanınma ve konfederasyon tezinin kabulü yönünde

böylesi adımları ileri atılmış adımlar olarak gören? Denktaş ve Türkiye. Ve onlar haklılar ve diplomasi için güç sahibiler ve kendi bildikleri yönde ilerliyorlar. YBH'nın AB çatısı altında çözüm önerisi, bu amaçla Kıbrıslı Türklerin AB ile olan görüşmelere eşit temelde katılması için Güney'in Tek devletlik konumundan taviz vermesini istemek, işte sadece ve sadece Denktaş ve Türkiye tarafından kullanılacak bir öneridir. Bu işlerde her zaman "kim kimi kullanıyor?" sorusu sorulmalı ve bu sorunun cevabı uzun erimli bir sürecin parçası olarak cevaplandırılmalıdır. AB çatısı altında çözüm konusunda, AB ile görüşmeler konusunda Denktaş ve Türkiye bizim tüm solcu yoldaşlarımızı babasının malı gibi, hem kısa vadeli hem de uzun vadeli kullanmaktadır.

Kıbrıs sorununun çözümü için kendisine

Kıbrıs'ta, Türkiye'de, Yunanistan'da ve İngiltere'de işçi sınıfı önderliğinde BC çalışmasını temel almayan, enternasyonalizmi temel almayan herkesin gideceği, gitmek zorunda olacağı yer şu veya bu burjuva kesime, şu veya bu emperyalist kesime tavizler vermek, onların kuyruğu olmak siyasetidir. Bu siyaset insan haklarından dem vururken Kıbrıs'ın Rum ve Türk halkının pek çok evrensel hakkını ayaklar altına almayı kabullenme siyasetidir. Rum ve Türk işçiler arasında şu veya bu dar burjuva milliyetçi çıkar üzerinden düşmanlık ve güvensizlik yaratma siyasetidir.

Bu siyaset vatana ihanet siyasetidir. İşçilerin ve emekçilerin Kıbrıs'ına ihanetin yolu buradan geçmektedir.

ŞÖVENİZME, DÜŞMANLIĞA İNAT; PİLE'DE KARDEŞLİK RÜZGARLARI ESTİ

Yaklaşık bir ay içerisinde ardı ardına BM kontrolündeki Pile Köyünde Türk ve Rumlar buluşarak iki anlamlı etkinlik düzenlediler.

Birincisi Türk ve Rum örgütlerin organize ettiği ve örgüt üyelerinin kaynaştığı etkinliktir. Bu etkinlikte Barış ve kardeşlik öne çıktı. Ortak müzikler eşliğinde eğlencildi. Birlikte getirilen yemekler yendi. Kıbrıs Sorunu'nun Kıbrıs Halkı'nın yararına nasıl çözülmesi gerektiği tartışıldı.

Kitlesel katılımı geçen bu etkinlikte Rum ve Türk katılımcılar daha büyük etkinliklerin önemini vurguladılar. Her iki tarafın hakim gerici-şöven politikalarına inat barış ve kardeşlik düşmanlığının yerini hızla alıyor.

İkinci büyük etkinlik bir grup liseli gencin internet üzerinden örgütlenmesiyle ortaya çıktı. Yaklaşık 250 genç Pile'de buluşarak çeşitli etkinlikler gerçekleştirdi. Gençlerin ortaklaşa çıkardıkları bildiride yaşadıkları ülkeye sahip çıkma ve milliyetçiliğe karşı durma temaları işlendi. Yığinsal katılımı gerçekleşen bu etkinlikte fidan dikildi. Ortak futbol maçı yapıldı. Birlikte öğle yemeği yenerek akşama kadar eğlencildi.

Gençlerin birbirlerine karşı olağanüstü sıcak davranışları medyayı bile şaşırttı. Bu tür etkinliklerin artarak süreceği mesajını veren gençler, bu etkinliklerin programlanmasına yeniden başladıklarını söylediler.

Hayatları boyunca hiç Rum görmemiş Türk gençleri ve hayatları boyunca hiç Türk görmemiş Rum gençleri ailelerine, çevrelerine anlatacakları olumlu izlenimlerle bu etkinliği de noktaladılar.

Gençlerin gün dolayısıyla dağıttıkları bildiriye aynen yayınıyoruz:

"Merhaba Arkadaşlar;

Biz "Barış İçin Gençlik" sloganını benimseyen; barışçı ve çevreci bir grup genciz. Bu organizasyonda ada çapında tüm gençlere hitap etmekteyiz. Bizler, gençler ile sadece barış ve kardeşlik için birşeyler yaratmak istedik. Eğer biz gençler isek, eğer yetişkin birer birey olmaya aday isek, ve biz bu ülkenin geleceği isek böyle bir işi yalnız başımıza başarabilmeli ve dıştan hiçbir parti

veya organizasyona bağlı olmadan yapmalıyız. Kendi ayaklarımız üstünde durmalıyız. Bunu ilke edinerek, ileride de gençlerin organize ettiği ve gençliğe yönelik projeler yapmak hedefimiz olmalıdır.

Nerden nereye? Birgün birkaç arkadaşın bir projesini duyduk, buna katkı koyduk, yardım ettik ve Rum-Türk ortak bir proje yarattık. Bunun önemi ise her işi, her sorumluluğu ve fikri gençlerin yapabileceğini kanıtlamak ve tabii ki bu sadece gençlere yönelik olan ilk geniş kitlelere hitap edebilen faaliyettir.

Daha önce böyle etkinlikler olmuştur. Fakat küçük çapta. Neden küçük çapta diye soracaksınız? Çünkü, belli bir parti veya organizasyon başlığı altında olan işlere halktan belirli kesimler katılır. Bizim bu limitimiz yok. Biz her fikri savunan, fakat barışçı, humanist, çevreci ve anti-şöven her kesimin katılmasını istiyoruz.

Bu organizasyonu; "Barış İçin Gençlik Komitesi" düzenlemiştir. Bu projemizin hiçkimse tarafından ve hiçbir şekilde saptırılmasını istemiyoruz. Özellikle siyasilerin bunu kendilerine malzeme olarak kullanmalarına karşıyız. Çünkü biz sadece bu ülkenin gençliğinin ortak sesi olmak istiyoruz.

Bu projedeki amacımız: Ortak

Fidan dikerek, adımıza sahip çıktığımızı göstermek istiyoruz. Ortak etkinlik yaparak da Rum-Türk kardeşliğinin iyi olabileceğini ve tabii ki takım işi yapılabileceğini kanıtlamak istiyoruz. Dileğimiz bu tip olaylar örnek olur ve her zaman özgürce, önyargıdan uzak ikili etkinlikler olur ve barışa giden yolu buluruz.

Bu etkinliğin gerçekleşmesinde maddi ve manevi katkısı olan tüm kurum ve kişilere teşekkür ederiz.

Varolan Rum-Türk ortak komitemizi gelecekte yeni nesillere bırakarak bu tip etkinliklerin artması dileğiyle....

Barış İçin Gençlik Komitesi"

Gençlerin bazıları, yaşadıkları güzel günü bu resimle ölümsüzleştirdiler.

Gençlerin böylesi etkinlikleri düzenlemeye devam edeceklerine inancımız tamdır!

Kıbrıs'ta
Sosyalist
GERÇEK

Sahibi:
Kıvılcım
Yayıncılık
Kollektif Ortaklığı

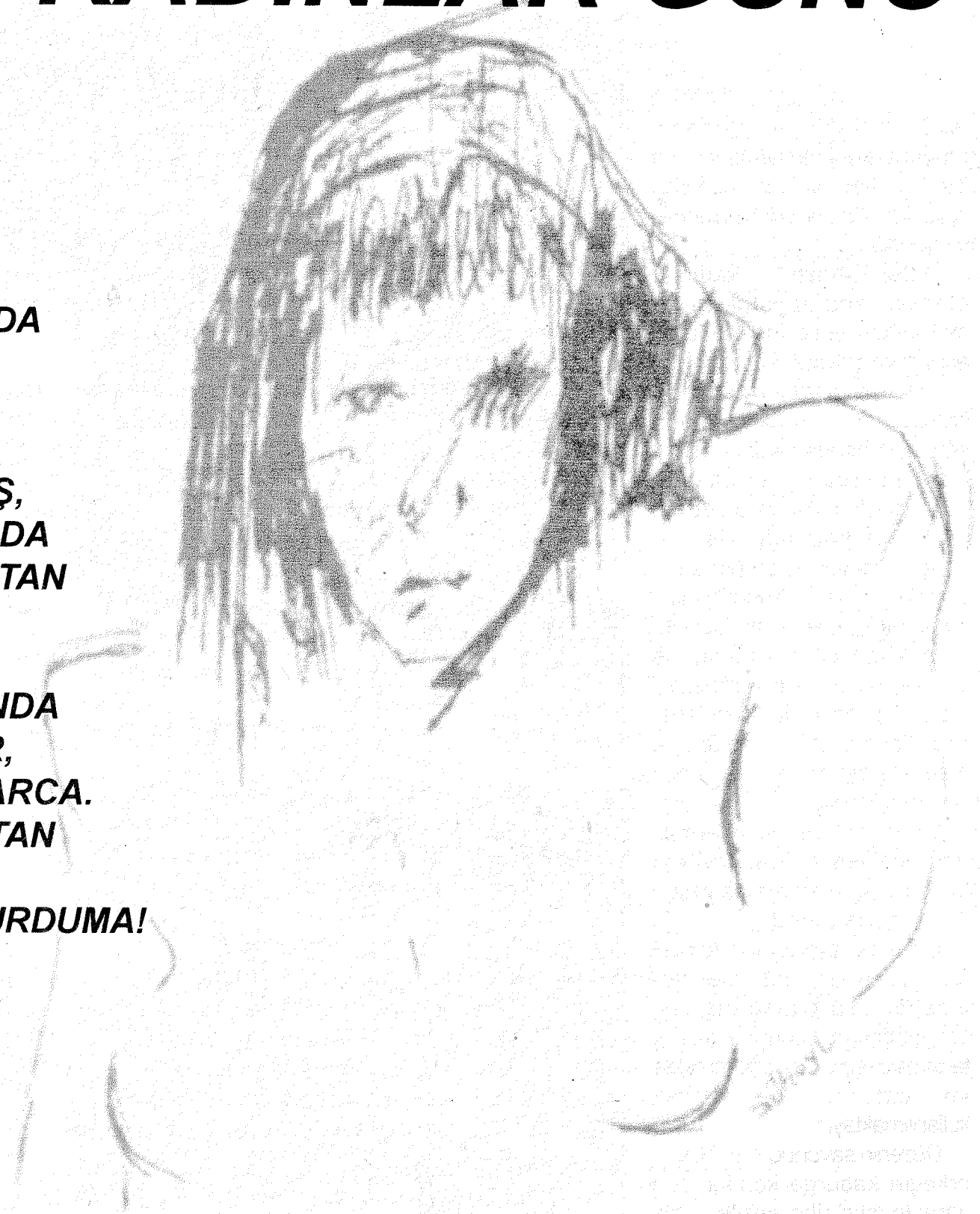
Adres:
Haşmet Gürkan Sokak,
No: 17 A
Lefkoşa-KIBRIS
Mersin 10- Türkiye

Tel-Fax:
(Merkez) 0(392) 2282293
(Güzelyurt) 0(392) 7144597
e-mail: onur@analiz.net

YAŞASIN 8 MART EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ

BEN, KADINIM
AKDENİZİN MAVİ SULARINDA
KÜÇÜK BİR ADADA
BARIŞA SUSADIM.
AKDENİZİN ORTASINDA
TEL ÖRGÜYLE BÖLÜNMÜŞ,
YURDUMDA
SAVAŞI KIŞKIRTAN, BAŞLATAN
KİRLİ ELLER ARASINDA.
BEN ANAYIM.
CANLARIM GÖÇ YOLLARINDA
HASRETLİK BENİ YAKIYOR,
YILLARCA.
SAVAŞI KIŞKIRTAN BAŞLATAN
KİRLİ ELLER,
BARIŞI NASIL GETİRİR? YURDUMA!

“Yeni kadın yaşamın önünde kendine özgü istekleriyle duran, kişiliğini kanıtlayan, kadının devletteki, ailedeki, toplumdaki katmerli köleliğini protesto eden, hakları için mücadele eden kadındır.” A. Kollontai

EKİM Kültür-Sanat-Üretim **MERKEZİ**

17 A, Haşmet Gürkan Sok.

Lefkoşa

Tel: 2275608

Yaşasın 8 Mart

Dünya Emekçi Kadınlar Günü

8 Mart Amerikalı kadın işçilerin 1857'de emeğin mücadelesini başlattıkları ve 1910'lu yıllarda Dünya Emekçi Kadınlar günü olarak tarihlenmiş bir gündür.

Bizler Kıbrıslı kadınlar olarak, analar olarak ve herşeyden önce insan olarak acılıyız ve gelecekte kaygılıyız.

Yıllardır savaşın dehşetini bizler yaşadık. Çocuklarımız için savaşı bir gelecek istiyoruz.

Adamızda enflasyon canavarıyla mücadele edecek gücümüz kalmadı. Hergün zengini daha çok zengin eden düzen, bizleri yoksulluğun batağına itmeye devam ediyor.

İşsizliğin giderek arttığı, işe alınmanın bile seçim malzemesi olarak kullanıldığı ülkemizde, çocuklarımız, işsizlik nedeniyle mevcut sistem tarafından göçe zorlanmaktadır.

Liseyi bitiren çocuklarımız vasıfsız işsiz, üniversiteyi bitiren çocuklarımız ise vasıflı işsiz statüsündedir.

Gelecek kaygusu içinde olan biz kadınlar, bir yandan yoksullukla mücadele ederken, bir yandan da burjuva basını tarafından sürekli aşağılanmakta ve cinsel obje olarak kullanılmaktayız.

Düzenin savunucuları, 'Kadın erkeğin kaburga kemiğinden yaratılmıştır' zihniyetiyle biz kadınlara değer vermemekte, ev işleri, çocuk bakımı gibi külfetlerimizin yanında 137 milyon TL gibi gülünç rakamlarla evimizi geçindirmeyi, çocuklarımızın beslenme, sağlık ve eğitim sorunlarını çözmemizi, yani mucize yaratmamızı beklemektedirler.

Günümüz mücadele günüdür. Çocuklarımızın geleceği, toplumumuzun refahı için **SAVAŞA, İŞSİZLİĞE, GÖÇE, ENFLASYON CANAVARINA DUR DEMEK** için mücadele edelim.

Kadının kurtuluşu, toplumsal mücadelede, yerini, bizleri ezenlerden yana değil, ezilenlerden yana almasıyla mümkündür.

GÜNEŞ ÖNCE BENİMLE GELDİ, SONRA SIRTINI DÖNÜP GİTTİ"

Güneşin doğuşu ile olmuş, yıllar öncesi dünyaya gelmişim. Onu yitirmemeye çalıştım, sırtını dönmesine izin vermemeye...

Kadınım. Ne eksik, ne fazla. İnsanım... Dünya oluşmuş, insan oluşmuş... O çağlarda olabildiğince özgürmüşüm, sonrasında haklarım elimden alınmış, kimliksiz kalmışım. Karşı karşıya değil, yan yana gelmeleri gereken, sadece biyolojileri farklı iki insan soyu. "GÜNEŞ KALKIP, BAŞKA BİR YERE OTURDU"

Erkek egemenliğine karşı sadece kadınlardan oluşan AMAZON'lar olmuşum, Anadolu sahillerinde. Hitit'lerde ise iki köle karşılığı imiş değerim, Roma'da ise durum pek farklı değil.

Köleciler toplum bitip de, feodal topluma geçiş dönemi ve kadının konumu sadece sınıfsal-sadece cinsel. Kapitalist dönem, sömürülen insan "GÜNEŞ MERDİVENLERDE ÖLMÜŞE BAŞLADI"

Kadın akıl-sır ermez bir yazgının kurbanı değildir, ona özellik kazandıran benzersiz özellikleri ancak taşıdıkları anlama göre önemlidir. Değişik açıdan bakıldığı an aşılacaktır bu benzersizlikler. Kadınlığı aşan kadın, yine de birtakım ayrıcalıklarının elinde kalmasını istemekte. Buna karşılık erkek de onun kadınlığının dar sınırları içinde kalmasını arzu etmektedir.

"İki cinsten birini suçlamak öbürünü bağışlamaktan daha kolaydır" der Montaigne.

Cekişme erkeklerle kadınlar birbirine insan güzülüyle bakmadıkça yani kadınlık şu anki durumuyla kaldıkça devam edecektir.

Bu kısır döngünün kırılmasının bu denli güç oluşu her iki cinsin de birbirinin ve kendisinin kurbanı oluşundandır. Özgürlükleri içinde karşılaşan iki rakip arasında kolyca anlaşmaya varılabilir.

"GÖKKUŞAĞINI KOVALAYAN KADINI, YALNIZLIĞI-HÜZNÜ TANIYORDU. DÜŞBOZUMLARINI, ESRIK HEYECANLARI DA."

Dönüşünü yineleyen bir çark yaşadıklarımız. Sisifos Efsanesi gibi. Taşı yuvarlaya yuvarlaya tepeye çıkarıyoruz. Tam doruğa varacakken kayıyor elimizden. Çivi-çivi sokemiyor birtürlü.

"YÜREĞİMİ, YAKAMA TAKIP DOLAŞABİLDİĞİM İÇİN AYKIRIYIM. KADINIM, İNSANIM"

Fügen Ecer

